PROF. FETHİ YEKEN

Davetçiye Notlar

rauza YAYINLARI

Tüm Eserleri 7

FETHİ YEKEN

DAVETÇİYE NOTLAR

"Bilesiniz ki onlar zaten fitneye düşmüşlerdir. Çünkü cehennem kafirleri mutlaka kuşatacaktır. (Bundan daha büyük fitne mi olur?) Eğer sana bir iyilik erişirse, (hasetlerinden dolayı) onların fenasına gider. Ve eğer sana bir musibet erişirse, "Biz önceden işimizi (sağlama) aldık derler ve böbürlenerek dönüp giderler. De ki: Bizim için Allah'ın yazdığından başkası bize asla erişemez. O bizim sahibimizdir. Onun için müminler yalnız Allah'a dayanıp güvensinler." (Tevbe, 49-51)

GİRİŞ

Hamd, Allah'a; ve selam, risaleti tebliği eden, emaneti hakkıyla yerine getiren, ümmetine öğüt veren, Allah yolunda gereği gibi cihat eden Hz. Muhammed (sav)'in üzerine olsun. Biz onun bütün bu görevlerini layıkıyla yerine getirdiğine şahitlik ederiz.

Bu kitap, değişik yer ve zamanlarda "eğitim" amacıyla yapılan sohbetlerin bir özetidir.

Bu konuşmalar, İslam davetçilerinin karşılaşabilecekleri sorunları çözümlemek, rabbani olarak yaşarlarken gelmesi muhtemel saldırılara Allah'ın yardımı ile karşı koyabilmek için gerekli olan imani özelliklerden bahsetmektedir.

Birinci Bölüm:

Davetçilerin karşılaşabileceği güçlükler

Bunlar sadece davetçinin değil, Allah'ı Rab, Hz. Peygamber'i önder, Kur'an'ı rehber olarak tanıyanların uğrayabilecekleri güçlüklerdir. Hz. Peygamber'in de hadisinde işaret ettiği bu zorluklar şunlardır:

1. Haset eden mümin,
2. Kin besleyen münafık,

3. Savaş ilan eden kâfir,
4. Saptırmaya çalışan şeytan,
5. Kendisiyle sürekli çekişen nefis.

İkinci Bölüm:

Davetçilerin inanç bakımından özellikleri

Bu bölümde, her zaman ve her yerde İslam için çalışıp, Allah için davet görevini yerine getirmeye gayret edenlerin taşımaları gereken imani özellikler anlatılmaktadır.

Kur'an-ı Kerim bunları şöyle sıralıyor:

1. Tövbe edenler,
2. İbadet edenler,
3. Hamd edenler,
4. İbret almak için seyahat edenler,
5. Rükû ve secde edenler,
6. İyiliği emredip kötülükten alıkoyanlar,
7. Allah'ın yasalarına özen gösterenler.

Üçüncü Bölüm:

Davetçilerin azıkları

Bu bölümde, davetçilerin kıyamet yolculuğunda faydalanabilecekleri manevi azıklar anlatılmaktadır. Resûlullah (sav) bu azıkları hadisinde şöyle sıralamaktadır:

1. Kıyamet günü için sıcak günlerde oruç tut,

2. Kabrin dehşeti için karanlık gecelerde iki rekât namaz kıl,

3. Büyük belaları defetmek için haccet,

4. Hakkı konuş, batıl söz söyleme,

5. Gizli sadaka ver.

Dördüncü Bölüm:

Can simitleri

Bu bölüm, davetçilerin manevi denizlerde boğulmamaları için sarılmaları gereken cankurtaran simitlerinden bahseder. Dünya ve ahirette selamete çıkmaları için yapışmaları gereken can simitlerinden bazıları şunlardır:

1. Allah'ı bilmek,

2. Allah'a ibadet etmek ve O'na yönelmek,

3. Allah'ı zikretmek,

4. Allah'tan korkmak,

5. Murakabede bulunmak,

6. Allah'ı sevmek,

7. Allah için ihlaslı olmak,

8. Allah'tan gelenlere razı olmak,

9. Resûlullah'ı ve sahabesini sevmek.

Bu kitapta anlatılanlar açıkça gösteriyor ki, İslam davetçilerinin kurtuluşu ancak rabbani olmalarıyla mümkündür. Davetçilerin karşılaştıkları zorlukların ve sapmaların temelinde, başkalarına tebliği ettikleri şeyle-

ri kendilerinin yapmamaları, bu tebliğden nefislerini etkileyemedikleri gerçeği yatmaktadır. Öncelikle hidayetten kendileri etkilenmelidirler ki, başkalarına da tesir edebilsinler. Davetçi, anlattıklarını yaşamadan başkalarına bir şey veremez ki...

Şunu özellikle ve öncelikle bilelim ki, davetçi başkalarından önce kendisine önem vermelidir. Başkalarını düzeltmek için ayırdıkları vakitten daha fazlasını kendilerine ayırmalıdırlar. Çünkü kendisini güzel bir şekilde eğitip terbiye eden kimse, kendisini unutup başkalarını tezkiye etmeye çalışanlardan daha üstündür.

Allah'ın sözünün üstün tutulması, hak bayrağının yükselmesi, Kur'an'ın mesajının uygulanması için mücadele eden, zorluklara göğüs geren İslam davetçileri, günümüz âlimlerinden birisi olan şu davetçinin sözüne kulak versinler:

"Ey kardeşlerim! Kur'an'ı kalplerinize hâkim kılın ki, toplumunuza da hâkim kılabilesiniz."

Allah'tan bizi amelle rızıklandırmasını, işlerimize ihlas ve sebat nasip etmesini temenni ediyoruz.

"De ki: (Yapacağınızı) yapın. Amellerinizi Allah da, Resûlü de, müminler de görecektir. Sonra görüleni ve görülmeyeni bilen Allah'a döndürüleceksiniz de O, size yapmakta olduklarınızı haber verecektir." (Tevbe, 105)

Allah en büyüktür. Hamd, sadece Allah'a mahsustur.

DAVETÇİNİN HAYATINDA KARŞILAŞACAĞI GÜÇLÜKLER

Ey davetçi kardeşim!

Şunu kesinlikle bilesin ki, Allah (cc) seni sürekli olarak denemekte ve imtihan etmektedir. O ne güzel buyuruyor:

"Elif, Lam, Mim. İnsanlar imtihanlardan geçirilmeden, sadece 'İman ettik.' demeleriyle bırakılıverecekleri ni mi sandılar? Andolsun ki, biz onlardan öncekileri de imtihandan geçirmişizdir. Elbette Allah doğruları ortaya çıkaracak, yalancıları da mutlaka ortaya çıkartacaktır." (Ankebut, 1-3)

Hz. Peygamber (sav) bu gerçeği şöyle açıklıyor:

"İnsanlardan en fazla belaya, sıkıntıya uğrayanlar peygamberlerdir. Sonra herkes derecesine göre dünyada sıkıntıya düşer."

"Allah bir milleti sevdiği zaman onlara musibet verir. Kim musibetlere rıza gösterirse Allah onlardan razı olur. Kim de bunlara kızarsa, Allah da onlara kızar."

İman sadece bir söz değildir, ispatı gerekir. Cihat yolu ise uzun, güçlüklerle dolu, zorluklarla çevrelenmiş

bir yoldur. Cennet yolu, nefsin hoşuna gitmeyen şeylerle, cehennem yolu ise şehvetlerle kuşatılmıştır. Bu yola çağıran insan, Allah'ın koruması altında olmaz, O'nunla irtibatı keser, ilişkilerini sürdürmez, kitabına sarılmayı terk eder. Habibinin sünnetine uymaktan uzaklaşırsa büyük bir yanılgı, kuşatıcı bir şer içerisine girmiş olur.

Allah'a yönelen, O'na çağırılan, cihat eden müminlerin karışlaşacağı zorlukları, tehlikeleri Allah Resûlü şu veciz ifadesi ile dile getirmektedir:

"Mümin şu beş zorlukla sürekli karşı karşıyadır: Haset eden mümin, kin besleyen münafık, savaş ilan eden kâfir, saptırmaya çalışan şeytan, kendisiyle sürekli çekişen nefis."

Resûlullah (sav), bu hadisiyle Allah'a çağıran davetçinin karşılaşabileceği güçlük ve fitneleri göstererek, davetçinin bunlar karşısında uyanık olmasını ve gerekli olacak bütün tedbirleri almasını hatırlatmaktadır.

Şimdi bu güçlüklerden her birini zararlarıyla, tesirleriyle, korunma yönleriyle tek tek ele alıp inceleyeceğiz.

1. Haset Eden Mü'min

Gerçekte haset, kötü kalplerin bir hastalığıdır. İnsan bunu iyi düşünüp Rabb'ine tövbe etmezse ve Allah'ın inayeti ve rahmeti olmasa imanı yok olmaya doğru sürüklenir.

Resûlullah şu hadisiyle bu gerçeği ispat ederek şöyle buyuruyor:

"Geçmiş ümmetlerin haset ve kin tutma hastalığı size de geçti. Kin gütme hastalığı tıraş makinesine benzer. Ancak ben bundan saçı keseni değil, dini tıraş edeni kastediyorum." (Beyhaki)

"Aç iki kurdun bir koyun sürüsüne verdiği zarar, aşırı mal hırsının, hasedin, Müslüman'ın dinine verdiği zarardan daha etkili ve daha fazla değildir. Çünkü hasedin, ateşin odunları yiyip bitirdiği gibi iyilikleri yer bitirir." (Tirmizi)

Allah'a çağıran ve özellikle bu yolda üstün gayret gösteren, canla başla çalışan davetçiler, devamlı olarak hasetçilerin dedikoduları ve tuzakları ile karşılaşırlar. Davetçinin çalışmalarını ve ondaki güzel davranışları kıskanmaya başlarlar. Onların ayağını kaydırmak, insanların gözünden düşmelerini ve itibarlarının gitmesini sağlamak için fırsat kollarlar.

İbni Mutez haset edenler için şunları söylüyor:

"Haset eden, elde edemediği şeyleri hayal edip onları isterken, arzuladıklarının kendisine ulaşmasına mâni olma gibi bir suçu olmayan kimseye de kızar, sinirlenir."

Yüce Allah, Resûlüne ve onun ümmetine, hasetçilerin eziyetlerinden Allah'a sığınmalarını emrederek şöyle buyuruyor:

"De ki: 'Yarattığın şeylerin şerrinden, karanlığı çöktüğü zaman gecenin şerrinden, düğümlere üfürüp büyü yapan üfürükçülerin şerrinden ve kıskandığı vakit kıskanç kişinin şerrinden sabahın Rabb'ine sığınırım." (Felak, 1-4)

"Zandan sakınmanızı tavsiye ederim. Çünkü zan, sözlerin en fazla yalan olanıdır. Birbirinizin gizli hâllerini, mahrem olan işlerini araştırmayınız, birbirinize sırt çevirmeyiniz. Ey Allah'ın kulları, Allah'ın emrettiği şekliyle kardeşler olunuz. Müslüman, Müslüman'ın kardeşidir. Ona zulmetmez ve ondan yardımını esirgemez, onu küçük görmez." Resûlullah göğsünü (kalbini) göstererek, "Takva buradadır, takva buradadır." buyurdu. "Kişinin Müslüman kardeşini küçük görmesi kötülük olarak yeter. Müslüman'ın Müslüman'a kanı, namusu ve malı haramdır." (Malik, Buhari, Müslim, Ebu Davud, Tirmizi)

Allah'ın davetçilere karşılıksız olarak verdiği nimetlere, ilminden verdiği şeylere haset edenlerin nefisleri fesada uğramış, kalpleri hastalanmıştır. Kıskançlar kardeşlerine karşı yaptıkları bu haset sayesinde değerlerinin artacağını, içlerindeki sıkıntıların gideceğini zannediyorlar. Tıpkı Kabil'i, kardeşi Habil'i öldürmeye sürükleyen kin, nefret, kıskançlık gibi. Bu sahneyi Yüce Mevla şöyle anlatmaktadır:

"Onlara, Âdem'in iki oğlunun haberini gerçek olarak oku. Hani birer kurban takdim etmişlerdi de birisinden kabul edilmiş, diğerinden ise kabul edilmemişti. (Kurbanı kabul edilmeyen kardeş, kıskançlık yüzünden) O, 'Andolsun seni öldüreceğim.' demişti. Diğeri de, 'Allah ancak takva sahiplerini kabul eder.' demişti. 'Andolsun ki sen öldürmek için elini bana uzatırsan bile, ben sana öldürmek için uzatacak değilim. Ben, âlemlerin Rabb'i olan Allah'tan korkarım. Ben istiyorum ki sen, hem benim günahımı, hem kendi günahını yüklenip ateşe atılacaklardan olasın. Zalimlerin cezası işte budur.' Nihayet

nefsi onu, kardeşini öldürmeye itti de onu öldürdü. Bu yüzden de kaybedenlerden oldu." (Maide, 27-30)

İslam daveti, tarih boyunca en önemli sebebi haset olan bazı kötü olaylara şahit olmuştur. Hâlbuki bu olaylara sebep olan haset, dıştan değil içten kaynaklanmaktadır.

"Yakınların zulmü daha çok incitir insanı,
Keskin Hint kılıcından..."

Pek çok lider ve önder, etrafına bakmayan, geleceği görmeyen hasta kalpli hasetçilerin asılsız iftiralarına uğramışlardır.

Haset sebebiyle nice kargaşalıklar meydana gelmiş, düşmanlıklar başlamıştır.

Ve yine âlemlerin Rabb'i olan Allah'tan korkmayan, Hz. Peygamber'in hadisine kulak vermeyen hasetçinin kışkırtmasıyla nice saflar ayrılmış ve dağılmış, nice topluluklar parçalanmıştır.

Hz. Peygamber (sav):

"Haset eden, insanların arasını açmak için söz taşıyan, gaipten haber veren benden değildir, ben de onlardan." buyurduktan sonra şu ayeti okudu:

"Mümin erkeklere ve mümin kadınlara, yapmadıkları bir şeyden dolayı eziyet edenler, şüphesiz bir iftira ve apaçık bir günah işlemişlerdir." (Ahzab, 58)

Haset hastalığının büyümesi, bu hastalığa düşeni veya düşenleri her türlü ahlaksızlığa, mekruhları veya haramları helal kabul etmeye sürükler. Aynen ateşin yaş-kuru ayırımı yapmaksızın yakması gibi...

Haset eden kimseyi nefsi, isteğine ulaşmak için kıskandığı kişiye karşı yalan söylemeye, iftira etmeye ve asılsız şeyler uydurmaya çağırır. Ne olur bunları yapmadan önce işin sonunu bir düşünebilseydi, Resûlullah (sav)'in şu hadisine kulak verebilseydi:

"Bir Müslüman'ı kendisinde bulunmayan bir hususla kötüleyip onu dünyada lekelerse, Allah (cc) için o kimseyi sözünün sonu gelinceye kadar cehennemde yakması için hak olur."

Hasetçi bazen gıybet ve söz taşıyıcılık yapar ve bunun güzel bir şey olduğunu zanneder. Şeytan, fitne-fesat çıkarmak için ona yardım eder.

"Bilesiniz ki onlar zaten fitneye düşmüşlerdir. Çünkü cehennem kâfirleri mutlaka kuşatacaktır. (Bundan daha büyük fitne mi olur?) ***Eğer sana bir iyilik erişirse, (hasetlerinden dolayı) onların fenasına gider ve eğer sana bir musibet erişirse, 'Biz önceden işimizi (sağlama) aldık.' derler ve böbürlenerek dönüp giderler. De ki: 'Bizim için Allah'ın yazdığından başkası bize asla erişemez. O bizim sahibimizdir. Onun için müminler yalnız Allah'a dayanıp güvensinler."*** (Tevbe, 49-51)

Keşke hasetçi işin sonunun kötü olduğunu bir bilse... Muhakkak ki Allah (cc) onun ve onun gibileri için ve özellikle sıkılmadan, utanmadan, tövbe etmeden böyle bir fitne üzerinde ısrar edenler için çok çetin bir azap hazırlamıştır. İşin vahametini Resûlullah (sav) şöyle ifade eder:

"Faiz yetmiş iki çeşittir. En basiti kişinin annesi ile ilişki kurması gibi (günah)tır. Faizin en katmerlisi ise kişinin Müslüman kardeşinin namusuna uzanmasıdır." (Taberani)

"Kim dünyada gıybet ederek Müslüman kardeşinin etini yerse kıyamet günü kendisine yaklaştırılarak: 'Diri iken yediğin gibi, haydi, ölü iken de ye bakalım!' denir. O da yer ve kusar." (Taberani)

"Gıybet, zinadan daha şiddetlidir." Denildi ki: "Bu nasıl olur?" Buyurdular ki: "İnsan zina edip tövbe edince Allah onu tövbesini kabul edebilir. Ancak gıybeti edilen kimse bağışlamadıkça Allah gıybet edeni bağışlamaz." (Taberani, Beyhaki)

Allah Resûlü gıybeti anlatırken şöyle buyurdular:

"Gıybet nedir bilir misiniz?

Sahabe-i kiram:

"Allah ve Resûlü daha iyi bilir."

Resûlullah (sav):

"Kardeşini hoşlanmadığı şeyle anmandır."

Sahabe-i kiram:

"Eğer söylediğimiz şey kardeşimizde var ise ne buyursunuz?"

Resûlullah (sav):

"Eğer söylediğin şey kardeşinde varsa gıybet etmiş olursun. Şayet yoksa iftira etmiş olursun." (Ebu Davud)

a) Haset Etmenin Sebepleri

İmam Gazali, hasedin sebeplerini İhya'sında şöyle özetlemiştir:

aa) Düşmanlık ve Kin

Düşmanlık ve kin, hasedin en başta gelen sebebidir. Herhangi bir sebepten dolayı birisi, kendine bir eziyet eder veya muhalefet ederse, ona karşı nefret duyar, sinirlenir ve kin beslemeye başlar. Bu kinin neticesi olarak intikam almak ister. Kısaca haset, birbirinden ayrılması imkânsız olan kin ve düşmanlıktan kaynaklanır.

ab) Kıskançlık

Kıskançlık, başkasının kendisinden üstün olmasını çekememektir. Kendisi gibi olanların itibar, ilim ve mal bakımından ilerlemesi kıskanç kişinin uykularını kaçırır. Sürekli ilerleyen hasmının güya tahammül edilmez kibrinden ve üstünlük taslama korkusundan dolayı rahatsız olur ve haset eder.

ac) Kibir

Kibir, insanın tabiatındaki kendini büyük görme, başkalarını küçük görüp hizmet ettirme ve boyun eğdirme isteğidir.

ad) Kendini Beğenmek

Kendini beğenme ile ilgili olarak Allah Teâlâ geçmiş topluluklardan bahsederken şöyle buyuruyor:

"Sen de ancak bir beşersin." (Şuara, 154)

"Dediler ki: 'Bizim gibi iki beşere mi inanacağız?" (Müminun, 47)

Kendileri gibi insanların, peygamberlik, vahiy ve Allah'a yakınlık mertebesine ulaşıp kurtuluşa ermelerini kıskanıp haset ettiler.

ae) Maksada Erişmeme Korkusu

Bu durum, tek bir maksada çakılıp kalanlar için söz konusudur. Ulaşmak istediği hedefe başkaları erişme gayesi içerisinde olunca haset hastalığı kendisini yakalayıverir.

af) Baş Olma Sevdası ve Şöhret

Bu, herhangi bir ilim alanının benzerlerinin olmamasını isteyen kimse gibidir. Zira böyleleri yaşadığı zamanda ve o asırda benzerlerinin olmadığı şeklindeki övgülere bayılırlar. Dünyanın en ücra köşesinde benzerlerinin olduğunu duysalar hemencecik morarırlar ve ölümlerini veya ellerindeki nimetlerin gitmesini isterler.

ag) Kalp Hastalığı

Allah'ın kullarına nasip ettiği nimetlerden hasta olurlar. Yanında tanısın, tanımasın herhangi bir şahsa Allah'ın nasip ettiği lütuflardan bahsedilince, kalbi hasta olan için bu işkence olurken, insanların sıkıntıları, gerilemeleri, maksatlarına bir

türlü erişememeleri veya hayati problemleri anlatılınca sevinçten uçmasına sebep olur.

b) Hasetçilerden Olmamak İçin Ne Yapalım?

Hasetçilerden sakınmak, gıybet edenlerden uzak durmak, onları dinlememek, onlarla arkadaşlık etmemek, sohbetlerinden kaçınmak, İslam'ın ve nübüvvetin ahlakındandır. Bu temel düsturlara riayet etmek, hasetçilerin fiillerinin kötü olduğunu, yollarının iyi olmadığını kendilerine hatırlatmak içindir. Hatta İslam günahı çağrıştıran bir şey işitildiğinde onu söyleyeni ikaz etmeyi, Müslüman kardeşinin namusuna dil uzatanlara uyarıda bulunmayı emreder.

İslam, başkalarının hürriyetlerine, şeref ve haysiyetlerine saldırıda bulunanlara gereken dersi vermeyi telkin etmektedir. Bu gerçeği Hz. Peygamber (sav) şöyle anlatır:

"Her kim Müslüman kardeşinin namusunu, şerefini onun bulunmadığı yerlerde korursa, Allah'ın o kimseyi cehennem azabından koruması hak olur." (Ahmed bin Hanbel, Taberani)

Gıybet ve çekiştirme yapanların yanında bulunup onlarla birlikte fesatçılık yolunda yürüyenler, Resûlullah (sav)'in ibret verici şu mübarek hadisini ve benzeri sözlerini dikkatle dinlesinler.

"Yanında Müslüman kardeşinin gıybeti yapıldığında buna engel olma imkânı varken müdahale etmeyenlere, o gıybetin günahı hem dünyada hem de ahirette ulaşır." (İsfehani)

"Müslüman kardeşinin şeref ve haysiyetine, namusuna dil uzatıldığında ona müdahale etmeyenler, Allah'tan yardım istediklerinde, Allah da onlara yardım etmez. Müslüman kardeşinin namusuna, şerefine dil uzatıldığında ona müdahale eden kimse Allah'tan yardım istediğinde ise Allah ona yardım eder." (Ebu Davud)

İnsanların haklarına tecavüz eden, onların gizli hâllerini araştıranlar, Allah Resûlü'nün şu hadisindeki azabı hatırlayıp, bu çirkin işten vazgeçsinler:

"Ey dili ile inandıklarını söyleyip, gerçekte imanları kalplerine yerleşmeyen insanlar! Müslümanlara eziyet etmeyiniz, onların gizli hâllerini araştırıp durmayınız. Çünkü kim Müslüman kardeşinin gizli hâlini araştırırsa Allah da onun gizli hâllerini ortaya çıkarıp onu evinin içerisinde bile olsa rezil eder." (Ebu Davud)

İslam davetçilerine gelince, onların takınacakları tavır şu olmalıdır: Sabır ve namazla Allah'a yalvarıp hasetçilerin şerlerinden, kötü düşüncelerinden ve hasetlerinden Allah'a sığınmak, meseleyi Allah'a havale etmektir. Sakın ola ki, onlara kızıp da hasetle karşılık verip Müslüman olmayanların yoluna sapmayasınız. Zira böyle yaparsanız onların seviyesine düşer, onların ahlak ve gidişatlarıyla özdeşleşmiş olursunuz. İslam davetçileri için en kârlı yol, mesailerini hak yolunda harcamak, sonucu, yerde ve gökte her şeyi bilen Allah'a bırakmaktır. Çünkü Allah zalimlerin yaptıklarını hakkı ile bilir.

İslam davetçileri, Allah Resûlü'nün şu hadisine kulak versinler:

"Allah için, insanın kinini yenme hususunda gös-

terdiği gayretten daha sevimli şey yoktur. İnsan öfkesini yenince Allah onun kalbini imanla doldurur."

Ey davetçiler! Şöyle diyenlerden olunuz:

"Ey Allah'ım! İnsanlara karşı Müslüman'ın yapması gereken tavrı gösterdim."

İslam davetçilerinin ahlakları, diğer insanlardan üstün ve farklı olması gerekir. Onlar Resûlullah'ın, "Ben güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim." sözündeki gerçeğe göre hareket etmelidirler.

"Kul güzel ahlakı sayesinde ahirette yüksek ve şerefli mertebelere ulaşır. Kötü ahlak ise onu cehennemin kötü tabakalarına iletiverir." (Taberani)

Enes bin Malik anlatıyor: ""Biz Resûlullah (sav) ile beraber oturuyorduk. Buyurdular ki: 'Birazdan cennet ehlinden olan bir kişi gelecek.' Bu sözden sonra Ensar'dan bir kişi çıkıp geldi. Ertesi gün Resûlullah ile otururken aynı sözü tekrarladı. Baktık ki, yine dünkü adam. Üçüncü gün de aynı sözü söyleyince yine aynı sahabe yanımıza geldi. Resûlullah yanımızdan ayrılınca Abdullah bin Amr o sahabenin yanına gidip: 'Babamla tartıştık, üç gün eve gitmemeye yemin ettim. Üç gün seninle birlikte kalabilir miyim?' dedi. Adam kabul etti ve birlikte gittiler."

Enes bin Malik diyor ki: "Abdullah'ın anlattığına göre adam üç gece sağa sola dönüşlerinde Allah'ı zikretmek için söylediği sözlerin dışında herhangi bir şey yapmamış, gecesini namazla geçirmemiş. Sabahları kalkıp sabah namazlarını kılmış. Abdullah dedi ki: 'Ben onun ağzından boş bir söz işitmedim. O hep hak olan şeyleri söylerdi. Üç günün bitiminde o adamın yaşantısının ba-

sit olduğu kanaatine varmıştım. Yine de hikmetini öğreneyim diye ona, 'Babamla benim aramda ne dargınlık ne de küsme vardı. Ancak Resûlullah (sav)'den, 'Birazdan cennet ehlinden olacak birisi gelecek.' sözünü işitince seni araştırıp sana uymayı düşündüm. Hâlbuki senin öyle büyük bir amelin de yokmuş, Resûlullah'ın müjdesine ermenize vesile olan şey nedir? Söyle, Allah aşkına.' dedim. Adam, 'Gördüğün gibi gizli bir şeyim yok.' dedi. Ondan biraz ayrılınca beni yanına çağırıp şöyle dedi: 'Gördüklerin dışında özel bir amelim yok. Fakat Müslümanlardan hiçbirisine kin beslemedim, Allah'ın verdiği nimetlerden dolayı hiç kimseye haset etmedim.' Bunları dinleyen Abdullah bin Amr düşünmüş ve 'Seni bu derecelere ulaştıran şeylerin sırrını şimdi anladım.' Demiş."

Davetçiler, uyanık bir kalbe, aklıselime dayanan güzel ahlaka, cahilleri pençesine düşüren kin hastalığına karşı uyanık olmaya ne kadar da muhtaçtırlar. Şuna kesin olarak inansınlar ki, Allah gizli kapalı her şeyi hakkı ile bilir. Şüphesiz ki işlerin düzeni ona aittir.

"Üçüncü kişinin konuştuğu yerde dördüncüsü mutlaka O'dur. Beş kişinin gizli konuştuğu yerde altıncısı mutlaka O'dur. Bundan az veya çok olsunlar ve nerede bulunurlarsa bulunsunlar mutlaka O, onlarla beraberdir. Sonra kıyamet günü onlara yaptıklarını haber verecektir. Doğrusu Allah her şeyi bilendir." (Mücadele, 7)

"Andolsun ki insanı biz yarattık ve nefsinin kendine fısıldadıklarını biliriz ve biz ona şah damarından daha yakınız." (Kaf, 16)

Allah Teâlâ, İbrahim (as)'a şöyle buyurdu: "Ey halilim! Kâfirlerle birlikte yaşasan bile ahlakını güzelleş-

tir ki, iyilerin girdiği cennete giresin. Çünkü ahlakını güzelleştireni arşımın gölgesinde barındıracağıma dair söz verdim." (Taberani)

"Birisi kendini kızdırdığında buna sabreden kimseye Allah'ın muhabbeti vacip olur." (İsfehani)

Allah Teâlâ insanları bir araya topladığında birisi, "Fazilet ehli nerededir?" diye bağırır. Birtakım insanlar kalkıp cennete doğru yürürler. Bunları karşılayan melekler: "Cennete gidiyorsunuz ama siz kimsiniz?" dediklerinde onlar, "Biz fazilet ehliyiz." derler. Melekler, "Sizin faziletiniz, üstünlüğünüz nedir?" deyince onlar da, "Bize zulmedildiğinde biz sabrederdik, bize kötülük yapılınca biz yine sabrederdik." derler. Bunun üzerine melekler de, "Cennete giriniz, dünyada Allah için çalışanların mükâfatı ne güzeldir!" derler. (İsfehani)

Resûlullah, "**İnsanların huzurunu artıran, derecelerini yükselten şeyin ne olduğunu haber vereyim mi?**" Sahabe, "Evet, ya Resûlullah!" deyince buyurdular ki: "**Sana karşı cahilane davranışta bulunana yumuşak ol, sana zulmedeni affet, seni mahrum edene ihsanda bulun, senden ilişkisini kesen akrabanı ziyaret et.**" (Taberani)

2. Kin Besleyen Münafık

Davetçilerin hayatında karşılaştığı ikinci güçlük, münafık olanların kinleri ve tuzaklarıdır.

Münafıklar, her yerde ve her zaman var olmuşlardır. Onların olmadığı tarihî bir anı düşünmek imkânsızdır.

Çünkü onların varlığındaki temel espri her zaman geçerliliğini korumaktadır.

Münafıkların bazılarının nifak sebepleri, birtakım dünyevi menfaatler elde etmektir. Bu gayelerine erişebilmek için din ve takva elbisesinin arkasına gizlenirler. Onlardan bazılarının gayesi Müslümanları birbirine düşürmek, aralarını açmak, aralarına fitne fesat sokmaktır. Bu işleri yaparlarken kendindeki veya başkalarındaki silahları kullanırlar. Sinsice Müslümanların arasına girer gayelerine ulaşmaya çalışırlar. Bazılarının nifak sebebi, kendilerinin ayrılması mümkün olmayan kötü ahlaka sahip olmalarıdır. Bazıları dünyevi birtakım makam, mevki elde etmek için münafıklık yapar durur. Bazıları çok basit, geçici gayeler için münafıklık yapar. Neticede, dinini dünya karşılığı satmış olur.

Münafıklığın sebebi bazen kin, bazen haset, bazen de her ikisi olabilir.

Münafıklığın özellikleri ve çeşitleri vardır. Allah Resûlü, tanımada Müslümanlara bir kolaylık olsun, onlardan korunmak mümkün olsun diye bunları şöyle açıklamıştır.

"Şu üç şey kimde bulunursa, namaz kılsa, oruç tutsa, hac ve umre yapsa, 'Ben Müslüman'ım' dese bile münafıktır. Konuştuğunda yalan söyler, söz verdiğinde sözünde durmaz, emanet edildiğinde hıyanet eder."

"Şu dört şey kimde bulunursa o, katıksız münafık olur. Her kimde de bu özelliklerden bir tanesi bulunursa onu terke edinceye kadar kendisinde münafıklık özelliklerinden birisi bulunmuş olur; konuştuğunda yalan söyler, söz verince sözünden döner, ahdedince

ahdini bozar, düşmanlık edince haktan ayrılır." (Buhari, İman, 24)

"Münafığın alameti üçtür: Konuşunca yalan söyler, söz verince sözünde durmaz, ahdedince ahdini bozar." (Buhari, Müslim)

Tarih boyunca İslam davetçileri bu çeşit münafık insanlarla imtihan edilmiştir. Davetçilerin ayağını kaydırmak onları şüpheye düşürmek için gayeleri istikametinde sürekli planlar yapmışlardır.

Resûlullah'ın döneminde bile münafıklar bütün güçleriyle çalışmışlar, Müslümanların arasını açabilmek için her zaman fırsat kollamışlardır.

"Onlar ağızlarıyla Allah'ın nurunu söndürmek istiyorlar. Hâlbuki kâfirler istemeseler de Allah nurunu tamamlayacaktır." (Saf, 8)

a. İfk Olayı

İfk hadisesi siyer kitaplarında şu şekilde anlatılmaktadır:

Hz. Aişe, Benî Mustalik Gazası'nda Resûlullah'la beraber savaşa katılmıştı. Savaştan sonra Medine'ye dönerken, konaklama yerinde Hz. Aişe, def-i hacet için çadırdan ayrılmış ve karanlıkta kolyesini düşürdüğünün farkına varamamıştı. Kolyesini aramak için geri döndü. Fakat bu esnada ordu hareket etmiş, Hz. Aişe'nin hevdeci, içerisinde olduğu zannı ile deveye yüklenmişti. Konaklama yerine geri döndüğünde Müslümanların gittiğini gören Hz. Aişe, dönüp kendisini alırlar ümidiyle oracıkta beklemeye başladı.

Öğlen istirahatı için konaklayan orduya yetiştiklerinde bu durumu öğrenen insanlar, kendilerince yorum yapmaya ve ileri geri konuşmaya başladılar.

Allah düşmanı baş münafık Abdullah bin Übey bin Selül iyi bir av yakalamıştı kendince. Medine'ye gelindiğinde olay yayılmış, herkes bir şeyler söylemeye başlamıştı. Resûlullah (sav) ise susmayı, konuşmamayı tercih etmişti.

Hiç şüphesiz bu "İfk Olayı" Resûlullah ve kıyamete kadar gelecek olan İslam ümmeti için iyi bir sınavdı. Allah böylece bazı kavimleri yüceltiyor, bazılarını da alçaltıyor, hidayete erenlerin imanını güçlendiriyor, zalimlerin zararlarını çoğaltıyordu.

Yüce imtihanı tamamlamak için Hz. Peygamber'e bir ay vahiy göndermedi. Kaza ve kaderde takdir ettiğini tamamlamak, neticeyi en güzel şekilde ortaya çıkarmak için işin gerçeğini insanlara biraz geç öğretti. Allah böylece müminlerin imanını, adalet, doğruluk, Allah, Resûlü, ehli beyt ve salih kullar hakkında hüsnü zanda bulunma sebebiyle iyice sağlamlaştırmış oluyordu. Doğal olarak münafıkların iftirası, ikiyüzlülüğü ve gizli hâlleri ortaya çıkmış oldu.

Şu ayet Hz. Aişe'nin İfk olayında masum olduğuna işaret etmiş ve onu fazlasıyla sevindirmişti.

"Bu ağır iftirayı uyduranlar şüphesiz sizin içinizden bir gruptur. Bunu kendiniz için bir kötülük sanmayın, aksine o sizin için bir iyiliktir. Onlardan her birine günah olarak ne işlemişse (onun karşılığı ceza) vardır. (Elebaşılık yapan ve bu yüzden de) bu günahın büyüğünü yüklenen kimse için de çok büyük bir azap vardır."

"Erkek ve kadın müminlerin, bu iftirayı işittiklerinde kendi vicdanları ile hüsnü zanda bulunup, 'Bu apaçık bir iftiradır.' demeleri gerekmez miydi?" (Nur, 11-12)

Bu ayetler indikten sonra Hz. Aişe'nin anne ve babası, "Kalk, Allah Resûlü'ne git." dediler. O, "Yemin olsun ki gitmem, övgüm yalnız Allah'adır, çünkü günahsız olduğumu o ilan etti." dedi.

İfk olayı, Fi Zilali'l Kur'an'da şöyle anlatılıyor:

"İnsan bugün bile hâlâ hayret ediyor; böyle çirkin bir iftira, o zamanki Müslümanlar arasında nasıl oldu da hızlı bir şekilde yayıldı, aralarında bu olaydan konuşur oldular. Ve bu olay, insanların en temiz kalplisinin üzülmesine sebep oldu.

Bu, Resûlullah'ın, o zamanki Müslümanların tek kelime ile İslam'ın büyük şevk ve cesaretle katıldığı bir savaştı. Büyük bir savaş... Hatta Resûlullah'ın bizzat iştirak ettiği zaferle sonuçlanan büyük savaş. Büyük üzüntülerini unutturan, vakarını, büyüklüğünü ve sabrının güzelliğini ispat eden bir savaş...

Şüphesiz Cenabı Hak bu hadiseyle yeni oluşmakta olan İslam toplumuna zorlu bir ders vermiş oldu. Onlara rahmetiyle muamele etti de ceza ve azabı ile karşılık görmediler. Çünkü bu büyük azap gerektiren bir olaydı. Zira Resûlullah'a, temiz zevcesine ve kendisi hakkında hayırdan başka bir şey düşünmeyen dostu Hz. Ebubekir'e yapılan büyük bir hakaretti. Yine bu İslam toplumu arasına sokulan büyük bir fitne, İslam cemaatinin üzerine bina edildiği kutsal değerlere yapılan büyük bir saldırı idi.

Bu, düşünmeden, araştırmadan, gerçeği anlamadan

dilden dile dolaşan bir sözdü. Öyle ki, bu söz kulaklara uğramadan, kafalarda iyice süzülmeden, kalplerde araştırma yapılmadan ifadelere dökülmüştü..."

İslam saflarında nifak ve münafıklığın tesirini, yüce Allah ayetlerinde onların özelliklerini anlatarak bahsetmektedir. Onların karakterlerini öğrenen Müslümanlar, tuzaklarına düşmemek için uyanık olmak zorundadır.

"İnsanlardan birtakımları vardır ki, inanmadıkları hâlde, 'Allah'a ve ahiret gününe inandık.' derler. Çünkü onlar kendi akıllarınca Allah'ı ve müminleri aldatırlar. Hâlbuki onlar ancak kendilerini aldatırlar ve bunun farkında değillerdir. Onların kalplerinde nifak ve haset hastalığı vardır. Allah da onların bu hastalığını çoğaltmıştır. Söylemiş oldukları yalan sebebiyle de onlar için elim bir azap vardır.

Onlara, 'Yeryüzünde fesat çıkarmayın.' Denildiğinde, 'Biz ancak ıslah edicileriz.' derler. Kesin olarak biliniz ki, onlar ancak kötülük yayan bozgunculardır. Lakin anlayamazlar. Onlara, 'İnsanların iman ettiği gibi siz de iman edin.' denildiği vakit, '(Biz de) iman ettik.' derler. Hâlbuki kendilerini saptıran şeytanlarıyla baş başa kaldıklarında ise, 'Biz sizinle beraberiz, biz ancak onlarla alay ediyoruz.' derler. Gerçekte Allah onlarla istihza (alay) eder, azgınlıklarında onlara mühlet verir, bu yüzden onlar bir müddet başıboş dolaşırlar." (Bakara, 8-15)

Yüce Allah bununla da kalmayacak, Müslümanların münafıklara karşı dikkatli olmaları gerektiğini belirtmek için surelerden birisinin ismini "Münafikun Suresi" koymuştur. O surede şöyle buyuruyor:

"Münafıklar sana geldiklerinde, 'Şahitlik ederiz ki,

sen Allah'ın peygamberisin.' derler. Allah da bilir ki, sen elbette onun peygamberisin. Allah hiç şüphesiz münafıkların yalancı olduklarına şahitlik eder. Çünkü onlar yeminlerini kalkan yapıp insanları Allah'ın yolundan saptırdılar. Gerçekten onların yaptıkları ne kötüdür! Bunun sebebi, onların önce iman edip sonra inkâr etmeleridir. Bu yüzden kalpleri mühürlenmiştir. Artık onlar hiç anlamazlar.

Onları gördüğün zaman kalıpları hoşuna gider. Konuşurlarsa sözlerini dinlersin. Onlar sanki elbise giydirilmiş kütüklerdir. Her gürültüyü kendi aleyhlerine sanırlar.

Onlar düşmandır, onlardan sakın, Allah onları kahretsin! Nasıl olup da döndürülüyorlar?

Onlara, 'Gelin, Allah'ın Resûlü sizin için mağfiret dilesin.' denildiği zaman başlarını çevirirler ve bundan sonra sen onların büyüklük taslayarak uzaklaştıklarını görürsün. Onlara mağfiret dilesen de, dilemesen de birdir. Allah onları katiyen bağışlamayacaktır. Çünkü Allah yoldan çıkan topluluğu doğru yola iletmez.

Onlar, 'Allah'ın elçisinin yanında bulunanlar için hiçbir şey harcamayın ki dağılıp gitsinler.' diyenlerdir. Oysa yerlerin ve göklerin hazineleri Allah'ındır. Fakat münafıklar bunu anlamazlar.

Onlar, 'Andolsun, eğer Medine'ye dönersen en üstün olan, en alçak olanı oradan mutlaka çıkartacaktır.' diyorlardı. Hâlbuki üstünlük ancak Allah'ın, Peygamberinin ve müminlerinindir. Fakat münafıklar bunu bilemezler.

Ey iman edenler! Mallarınız ve çocuklarınız sizi Al-

lah'ı anmaktan alıkoymasın. Kim bunu yaparsa işte onlar ziyana uğrayanlardır. Herhangi birinize ölüm gelip de, 'Rabb'im! Beni yakın bir süreye kadar geciktirsen de sadaka verip iyilerden olsam!' demesinden önce size verdiğimiz rızıktan harcayın. Allah yaptığınızdan haberi olandır." (Münafikun, 1-11)

Her ne kadar münafıklardan bazıları canlarını şeytana satsalar, bazıları aşağılanma korkusundan veya üstünlük taslama sevdasından dolayı Allah'ın ayetlerini az bir menfaat karşılığı satışa çıkarsalar da, ileri gelenlerin söz geçirmeleri, arkadaşlarına kötü örnek olmaları mümkün olmamış ve asrı saadette fitne-fesat çalışmaları İslami hareketi kendi eksenine çekememiştir.

"İnsanların kimisi vardır ki, 'Allah'a inandık.' der, fakat Allah uğruna eziyete uğratıldığı zaman, insanların işkencesini Allah'ın azabı gibi tutar. Hâlbuki Rabb'inden bir nusret gelecek olsa, mutlaka, 'Doğrusu biz de sizinle beraberdik.' derler. Acaba Allah, herkesin kalbindekileri en iyi bilen değil midir? Allah elbette (O'na gönülden) iman edenleri de, ikiyüzlüleri de bilir." (Ankebut, 10-11)

Doğu'da ve Batı'da İslam düşmanlarının propagandalarına karşı direnen İslami hareketin içerisinde, süslü konuşan, İslam'ın saflarının arasına fitne sokmaya çalışan münafıklar, bir anlık bile olsa hedeflerine ulaşmışlardır. Nitekim münafıklar İslami araştırmaların tümünde fitne ve düşmanlık hislerini körüklemişler, bir olan İslam fertlerinin arasına savaş kıvılcımları serpiştirmişlerdir.

Allah Teâlâ, İslam davetçilerini münafıklarla deniyor, onlar müminlerin etrafında yalan haberlerle, karga-

şalıklarla âdeta uçuşuyorlar. Yalan ve iftira ile onları karalamaya çalışıyorlar.

İslam davetçileri; şereflerine, haysiyetlerine, namuslarına, doğruluklarına, dinlerine, ilimlerine, kısaca değerleri bütün hasletlerine, nefislerini tatmin ve kinden dolayı dil uzatan münafıkların tuzaklarıyla denenmektedirler.

Bütün bunlar, Yüce Allah'ın, safları ve nefisleri ayırmak, müminlerin hatalarını silip derecelerini artırmak için yaptığı hikmetlerdendir.

"Onlar (sana) tuzak kurarlarken Allah da (onlara) tuzak kuruyordu. Çünkü Allah tuzak kuranların en iyisidir." (Enfal, 30)

"Size bir iyilik dokunsa, bu onları tasalandırır. Başınıza bir musibet gelse buna da sevinirler. Eğer sabreder ve Allah'tan korkarsanız, onların hilesi size hiçbir zarar vermez. Şüphesiz Allah onların yaptıklarını çepeçevre kuşatmıştır." (Âli İmran, 120)

Zorluklara sabır, Allah'a sığınma ve bununla kendini koruma münafıklara ve şeytanlara karşı müminlerin barınağıdır.

"... Hâlbuki kötü tuzak ancak sahibine dolanır." (Fatır, 43)

Allah hakkında hüsnü zan, adaletine, rahmetine ve kudretine itimat, davetçinin Allah'a olan teslimiyetidir.

"... Sıkıntı, hastalık ve savaş zamanlarında sabredenler... İşte doğru olanlar bu vasıfları taşıyanlardır, muttakiler ancak onlardır." (Bakara, 177)

Davetçinin münafıklardan gelebilecek tehlikelere

karşı Allah'a sığınması, onların çalışmaları karşısında susması, hilelerini ortaya çıkarmaması, planlarını gözler önüne sermemesi, insanları böylelerine karşı uyarmaması, onların köklerini kazımak için mücadele etmedikleri anlamına gelmez. Aksine bunlar davetçi için yapılması kaçınılmaz olan, terki veya ihmali sorumluluk getiren durumlardır. Çünkü böyle bir vücuda ilaç vermeyi durdurmak bütün vücudun kokuşmasına sebep olur.

Şunu unutmamak gerekir ki, bu işler yapılırken yaşın yanında kuru da yanmasın diye iyice araştırma mecburiyeti vardır.

"Ey iman edenler! Eğer fasıkın biri size bir haber getirirse onun doğruluğunu araştırın. Yoksa bilmeden bir topluluğa sataşırsınız da sonra yaptığınıza pişman olursunuz." (Hucurat, 6)

b. Münafıkların Resûlullah'a Kurdukları Tuzaklardan Örnekler

Münafıklardan bir topluluğun, İslam cemaatini parçalamak maksadıyla Kuba Mescidi'ne karşılık olarak yaptıkları "Mescid-i Dırar"ın haberi Allah Resûlü'ne ulaşınca, onlara bu mescidi yapmalarının sebebini sordu. Onlar yemin ederek, "Biz bu mescidi iyi niyetle yaptık." dediler. Allah (cc) kesinlikle biliyor ki, onlar yalancıların ta kendileridir. Hz. Peygamber, ashabından bazılarına gidip o mescidi yıkmalarını emretti. Onlar da gidip o yeri başlarına yıktılar.

Kur'an-ı Kerim'de bu olay anlatılırken şöyle buyruluyor:

"(Müminlere) zarar vermek, (hakkı) inkâr etmek, müminlerin arasına ayrılık sokmak ve daha önce Allah ve Resûlüne savaş açmış olan (adamın gelmesini) beklemek için dırar mescidi kuranlar ve (bununla), 'İyilikten başka bir niyet etmedik.' diye mutlaka yemin edecek olanlar da vardır. Hâlbuki Allah onların kesinlikle yalancı olduklarına şahitlik eder.

Onun içinde asla namaz kılma! İlk günden takva üzerine kurulan mescit (Kuba Mescidi) içinde namaz kılman elbette daha doğrudur. Onda temizlenmeyi isteyen erkekler vardır. Allah da temizlenenleri sever.

Binasını Allah korkusu ve rızası üzerine kuran kimse mi daha hayırlıdır, yoksa yapısını yıkılacak bir yarın kenarına kurup, onunla beraber çöküp cehennem ateşine giden kimse mi? Allah zalimler topluluğunu doğru yola iletmez.

Yaptıkları bina, (ölüp de) kalpleri parçalanıncaya kadar yüreklerinde devamlı olarak bir kuşku (ve nifak) olacaktır. Allah çok iyi bilendir, hikmet sahibidir." (Tevbe, 107-110)

"Nuru'l Yakin" isimli eserinin 83. sayfasında Hudari Bey meseleyi şöyle değerlendiriyor:

"Münafıklar gayelerine ulaşabilmek için basiretleri kapalı, yaşama arzusu ile küfürlerini gizleyen bazı Medineli Araplarla ortak hareket ediyorlardı. Bunların reisliğini Hz. Peygamber'in hicretinden önce Medine'nin başkanlığına oynayan Abdullah bin Ubey bin Selül el-Hazrecî yapmaktadır.

Hiç şüphesiz, münafıkların Müslümanlara yaptıkları zarar, kâfirlerinkinden kat kat büyüktür. Çünkü bun-

lar, Müslümanların arasına sızıp gizli şeyleri öğrenebiliyor ve bunları Yahudi ve diğer düşmanlara ulaştırıyorlardı ki, bunun örnekleri çoktur.

Resûlullah'ın dayandığı temel prensip, onları dış görünüşlerine bakarak kabul etmek, işin hakikatini Allah'a havale etmekti. Sık sık Medine'den ayrıldığı olurdu. Bu esnada yerine Ensar'dan birisini yönetici olarak tayin ederdi. Ancak asla münafıklardan hiç kimseyi vekil olarak tayin etmemiştir. Çünkü biliyordu ki, onlardan birisi vekil olarak tayin ettiğinde, onlar Müslümanlara zarar verme fırsatını yakalamış olacaklardı. Resûlullah'ın bu uygulamasında Müslüman liderlere ve komutanlara iyi bir taktik vardır. Böylece onlar önemli işlerde, nifak izleri taşımayan, içi dışının aynısı olan insanların dışındakilere güvenmemesinin gereğini anlamış olacaklardır.

İslam tarihi, Ömer bin Hattab'ın ücretlisi ile Abdullah bin Ubey bin Selül'ün kabilesi Hazrec'le yakınlığı olan birisinin tartıştığından ve Hz. Ömer'in ücretlisinin bunu yaralayıncaya kadar dövdüğünden bahseder. Hz. Peygamber olaya el koymasaydı hadise büyüyecek ve yayılacaktı. Bu hadise Ubey bin Selül'e ulaşınca küplere bindi, yanındaki Hazreclilere şöyle dedi:

'Bugün başımıza gelen aşağılayıcı olaydan büyüğünü görmedim. Öz yurdumuzda garibiz, bizimle şu muhacir olarak gelenlerin ahali, 'Besle kargayı oysun gözünü' sözündeki gerçeğe benziyor. Yemin olsun ki Medine'ye dönünce şerefli olan zelil olanı oradan kovacaktır.'

Ubey bin Selül bunları konuşurken, imanı güçlü genç sahabe Zeyd bin Erkam da oradaydı. Bunları gelip Resûlullah'a tek tek anlattı. Bunun üzerine Peygamber

(sav), vaktin uyumsuzluğundan dolayı insanlar bu konuda daha fazla bir şeyler konuşmasınlar diye orduya hareket emrini verdi.

Useyd bin Hudayr bu ani hareketin sebebini sorduğunda Allah Resûlü şöyle buyurdu:

'Arkadaşlarımızın dediğini duymadın mı? Medine'ye dönünce üstün olan aşağılık olanı kovacakmış!'

Useyd:

'Ya Resûlullah! Eğer sen istersen onu aramızdan kovabilirsin. Yemin olsun ki aşağılık olan o, şerefli olan sensin.' dedi.

Resûlullah ordu ile, güneş insan için tehlikeli olacağı zamana kadar yürüdü ve sonra mola verdi. Ensar'dan bazıları Ubey bin Selül'e gidip meseleyi anlatarak gelip özür dilemesini istedilerse de o kabul etmedi, kibirlendi. İşte bu esnada Ubey bin Selül ve münafık yandaşlarının gerçek yüzlerini gözler önüne seren 'Münafikun Suresi' indi.

Münafıklardan birisi de Resûlullah'ın, **'Kim şeytanı görmek isterse ona baksın.'** dediği Nebtel bin Hars'tır. Nebtel, Resûlullah'ın yanına gelir, onunla konuşur, onu dinler, münafıkların yanında Resûlullah (sav) ile alay ederdi ve onlara, 'Muhammed söyleneni dinleyen bir kulaktır; söylenenleri dinler ve onları doğrular' derdi. Bunun üzerine Allah Teâlâ şöyle buyurdu:

'(Yine o münafıklardan) 'O, (her söyleneni dinleyen) bir kulaktır.' diyerek Peygambere eziyet edenler de vardır. De ki: 'O, sizin için bir hayır kulağıdır. Çünkü o, Allah'a inanır, müminlere (onların sözlerine) inanır ve sizden iman edenler için de bir rahmettir. Allah'ın Resûlü'ne

eziyet edenler için herhâlde acıklı bir azap vardır.' (Tevbe, 61)

Münafıklardan birisi de Mirba bin Kayzi'dir. Hendek savaşında, 'Evimiz güvencede değil, müsaade et de gidelim.' diyen münafık... Bunun hakkında şu ayet inmiştir:

'... İçlerinden bir kısmı da, 'Gerçekten evlerimiz emniyette değil.' diyerek Peygamberden izin istiyordu. Oysa evleri tehlikede değildi, sadece kaçmayı arzuluyorlardı.' (Ahzab, 13)

Münafıklardan bazıları da mescide gider, Müslümanların konuştuklarını dinler, sonra da onlarla dalga geçer, dinleriyle alay ederlerdi. Onlardan bir grup, mescitte toplanmışlardı. Resûlullah, onların iyice birbirlerine sokulmuş bir vaziyette alçak sesle konuştuklarını görünce, derhâl mescitten çıkarılmalarını emretti. Ebu Eyyüb Halid bin Zeyd, cahiliye putçusu Amr bin Kays'ın ayaklarından tuttu, sürükleye sürükleye mescitten dışarı çıkardı. Sonra dönüp Rafi' bin Vedia'yı yaka paça sürükleyip tokatladı ve şöyle dedi: 'Yazıklar olsun sana, pis münafık! Defol Resûlullah'ın mescidinden!"

3. Savaş İlan Eden Kafir

İslam davetçilerinin karşılaştıkları güçlüklerden birisi de özellikle günümüzde kâfirlerin baskıları, hileleri ve tuzaklarıdır.

"Şüphesiz ki inkâr edenler mallarını, (insanları) Allah yolundan alıkoymak için harcarlar. Daha da harca-

yacaklar ama sonunda bu, onlara yürek acısı olacak ve en sonunda mağlup olacaklardır. Kâfirlikte ısrar edenler ise cehenneme sürükleneceklerdir.

Bu sürükleme Allah'ın murdarı temizden ayıklaması (mümini kâfirden ayırması) ve bütün murdarların bir kısmını diğer bir kısmının üstüne koyup hepsini yığarak cehenneme atması içindir. İşte onlar, ziyana uğrayanların kendileridir.". (Enfal, 36-37)

Kâfirler, batıl içerisinde, onlara yaltakçılık edenlerdir. Onlar her yerde ve her zaman şeytanın yardımcıları ve takipçileridir. Kıyamete dek sürekli hakkın ve imanın baş düşmanı yine onlardır.

Küfürle iman arasındaki mücadele, insanlık tarihi kadar eskidir. Hayat var olduğu sürece bu mücadele devam edecektir. Çünkü zıtlar arasındaki savaş süreklidir.

"De ki: 'Göklerin ve yerin Rabb'i kimdir?' De ki: 'Allah'tır.' O hâlde de ki: 'O'nu bırakıp da bizzat kendilerine fayda ya da zarar verme gücüne sahip olmayan dostlar mı edindiniz?' De ki: 'Kirle gören bir olur mu hiç? Ya da karanlıkla aydınlık eşit olur mu hiç? Yoksa O'nun yarattığı gibi yaratan ortaklar buldular da, bu yaratma onlarca birbirine benzer mi göründü?' De ki: 'Allah her şeyi yaratandır. O, birdir, güçlüdür ve kahredicidir." (Rad, 16)

a. Peygamberler ve Onlara Kâfirlerin Komploları

Kâfirlerle hakka çağıranlar arasındaki mücadele Hz. Âdem'in yaratılışı ile başlamış, son peygambere kadar devam etmiş, kıyamete kadar da devam edecektir.

Hz. Musa, Firavun'a hakkı haykırmış, Allah yolunda olduğu için ölüm endişesi taşımamıştır.

"Andolsun ki biz Musa'yı mucizelerimiz ve apaçık hüccetle, Firavun, Haman ve Karun'a gönderdik. Onlar, 'Bu, çok yalancı bir sihirbazdır!' dediler.

İşte o (Musa), tarafımızdan kendilerine hakkı getirince, 'Onunla beraber iman edenlerin oğullarını öldürün, kadınlarını sağ bırakın!' dediler ama kâfirlerin tuzağı elbette boşa çıkar." (Mümin, 23-25)

Ve Hz. İbrahim, kavmini hidayete, putlara ibadeti terk etmeye çağırmıştı.

"Kavminin (İbrahim'e) cevabı ise 'Onu öldürün yahut yakın!' demelerinden ibaret oldu. Ama Allah onu ateşten kurtardı. Doğrusu bunda iman eden bir kavim için ibretler vardır." (Ankebut, 24)

Ve işte Hz. İsa, İsrailoğullarını şöyle Allah'a çağırıyordu:

"Allah, benim de Rabb'im, sizin de Rabb'inizdir. Öyle ki, O'na kulluk edin. İşte bu doğru yoldur.

İsa, onlardaki inkârcılığı sezince, 'Allah yolunda bana yardımcı olacak kimlerdir?' dedi. Havariler, 'Biz Allah yolunun yardımcılarıyız, Allah'a inandık. Bil ki bizler Müslümanlarız.' cevabını verdiler.

(Havariler) 'Rabb'imiz! İndirdiğine inandık ve peygambere uyduk. Şimdi bizi şahitlerden yaz.' dediler.

(Yahudiler gizlice) tuzak kurdular, Allah da onların hilelerine karşılık verdi. Allah hilelere karşılık vermede en güçlü olandır." (Âli İmran, 51-54)

Yahudiler Hz. İsa'yı öldürmeyi planladılar ve öldürecek kimseyi tayin ettiler.

İşte kâfirlerin bütün peygamberlere takındıkları tavırlar böyledir. Onların bu özellikler Kur'an-ı Kerim'de anlatılmaktadır:

"Andolsun ki Musa'ya kitabı verdik. Arkasından peygamberler gönderdik. Meryem oğlu İsa'ya mucizeler verdik ve onu, Ruhu'l Kuds (Cebrail) ile destekledik. Ne zaman gönlünüzün arzulamadığı şeyleri söyleyen bir elçi gelmişse ona karşı büyüklük tasladınız. Size gelen peygamberlerden bir kısmını yalanlarken, bir kısmını da öldürüyorsunuz." (Bakara, 87)

"Allah'ın ayetlerini inkâr edenler, haksız yere peygamberlerin canlarına kıyanlar ve adaleti emreden insanları öldürenler (yok mu?); onlara acı bir azabı müjdele!

İşte bunlar dünyada da ahirette de çabaları boşa gidenlerdir. Onların hiçbir yardımcısı da yoktur." (Âli İmran, 21-22)

"İşte biz böylece her peygamber için günahkârlardan düşman(lar) peyda ederiz. Hidayet verici ve yardımcı olarak Rabb'in yeter." (Furkan, 31)

b. Hz. Peygamber (sav) ve Ona Kâfirlerin Düzenlediği Komplolar

Resûlullah'ın kâfirlerden çektiği işkence ve eziyetler anlatılamayacak, tahayyül edilemeyecek derecede çoktur ve kapsamlıdır.

Hz. Peygamber (sav), kâfirlerin düzenlediği pek çok saldırı olaylarına uğramıştır.

Taif seferinde çocukları üzerine saldılar, çapulcula-

rı ayaklandırdılar ve o mübarek insanı taşlattılar. Kötü sözlerle, hareketlerle peşine takılmalarına rağmen o şöyle diyordu:

"Ya Rab! Güçsüzlüğümü, çaresizliğimi ve insanlar katında hor görülmemi sana arz ediyorum. Ey merhametlilerin en merhametlisi! Sen benim ve mustazafların Rabb'isin. Kime güveneyim, bana saldıran uzak akrabalarıma mı? Yoksa işlerimi yüklediğin yakın akrabalarıma mı?

Eğer senin gazabın olmasaydı, hiçbir şeye aldırmazdım. Biliyorum ki, senin bana olan afiyetin daha geniştir. Gazabına uğramaktan hoşnutsuzluğuna maruz kalmaktan, karanlıkları aydınlatan, dünya ve ahiret işlerini yoluna koyan azametine sığınırım. Hoşnutluk yalnız sendedir; yeter ki razı ol. Güç ve kudret senindir."

Bir gün Resûlullah (sav) Kâbe'nin "Hicr" mevkiine uğradığında oradaki müşrikler üzerine üşüştüler ve "Sen ha... Şöyle şöyle konuşuyormuşsun?" diye bağırmaya başladılar. Resûlullah onları kahredercesine büyük bir cesaretle, "Onları konuşan benim." diyerek karşılık verdi. Ancak müşrikler Resûlullah'a çok büyük işkenceler yaptılar. Eğer Allah (cc) Hz. Ebubekir'i göndermemiş olsaydı neredeyse onu öldüreceklerdi.

İlk Müslüman kafileleri Medine'ye hicret etmeye başlayınca müşrikler, parlamentoları "Daru'n Nedve'de toplanarak, Resûlullah uyurken baskın yapıp öldürmeyi planladılar. Bu saldırıya Kureyş kabilesini her oymağından bir kişi katıldı.

"Hatırla ki, kâfirler seni tutup bağlamaları veya öl-

dürmeleri yahut seni (yurdundan) çıkarmaları için sana tuzak kuruyorlardı. Onlar sana tuzak kurarlarken Allah da onlara tuzak kuruyordu. Çünkü Allah tuzak kuranların en iyisidir. (Tuzağa düşmeye kim layık ise Allah onu düşürür.)" (Enfal, 30)

Hicretten sonra Safvan bin Ümeyye, Kureyş kâfirlerinden Umeyr bin Vehb'i Resûlullah'ı öldürmek için kiralamıştı. Buna karşılık Safvan, Umeyr'in borçlarını ödeyecek ve çocuk çocuğuna bakacaktı. Umeyr üstlendiği görevi yerine getirmek için Medine'ye gelip mescide girdiğinde Resûlullah onu gördü. Allah Teâlâ onun geliş gayesini habibine bildirmişti. Olayın iç yüzünü bilen Allah'ın Resûlü:

"Yaklaş, ya Umeyr!" dedi.

Umeyr yaklaştı.

"Neden geldin, derdin nedir?"

Umeyr yalan söylemeyi denedi. Yalan söylemekte ısrar edince Resûlullah:

"Hayır, siz, Safvan bin Umeyye ile Hicr'de oturmuş, Kureyş kabilesinden Bedir'de öldürülenlerden bahsediyordunuz. Sen bir ara, 'Eğer borçlarım ve ailem olmasaydı, gider Muhammed'i öldürürdüm.' demiştin. Safvan da beni öldürmene karşılık bu işleri üzerine aldı. Ancak Allah seninle düşündükleriniz arasına engel koymuştur."

Bunun üzerine Umeyr bin Vehb, derhâl Müslüman oldu.

c. Sahabe ve Kâfirlerin Komploları

Resûlullah'ın arkadaşları kâfirlerin şiddetli saldırılarına uğramışlardır.

"Allah yolunda başlarına gelenlerden dolayı gevşeklik ve zaaf göstermediler, boyun eğmediler. Allah sabredenleri sever." (Âli İmran, 146)

Reci günü, Adel ve Kaare kabilelerine daveti ulaştırmak, insanlara İslam'ı öğretmek için giden seçkin davetçilerden birçok sahabe şehit edilmişti.

Onlardan Asım bin Sabit şehit edilirken şöyle diyordu:

"İyi bir okçuyum bana ne oluyor,
Ok yayında hazır bekliyor.
Oklar hedefi sıyırmaktadır,
Ölüm gerçek, hayat geçicidir.
İlah ne takdir etmişse gelecektir,
Başına insanın; onu bulacaktır."

Hubeyb bin Adiyy de işkenceye uğrayanlardandı. Öldürmek için Harem'den çıkardıklarında iki rekât namaz kılmak için izin istedi. Namazdan sonra, "Korkusundan namazı uzattı.' demeyeceğinizden emin olsaydım, namazımı uzunca kılardım." dedi. Öldürülmeden önce iki rekât namaz kılan ilk şehit Hubeyb olmuştur. İdam sehpasında, "Allah'ım, bunların sayılarını azalt." diye dua etti ve ağzından şu mısralar döküldü:

"Bunların hepsi o ilahî Zat'ın uğrunadır,
Eğer O dilerse parçalanan cismimi feyze kavuşturur.
Müslüman olarak öldürüldükten sonra,
Vurulup hangi yanıma düşersem düşeyim."

O kahramanlardan birisi de Zeyd bin Dessine'dir. Öldürülmek için Harem'den çıkarıldığında aralarında Ebu Süfyan bin Harb'in de bulunduğu bir grup müşrik etrafını sarmıştı. Ebu Süfyan'ın, "Ey Zeyd, Allah aşkına doğru söyle! Şimdi yanımızda, senin yerine Muhammed'in boynunu vurmamızı, senin ise ailenle birlikte sağ salim yaşamanı istemez miydin?" sorusuna Zeyd, "Hayır! Vallahi ben ailem içinde sağ salim oturup da, Muhammed Aleyhisselam'ın değil benim yerimde olmasına, onun bulunduğu yerde ayağına bir dikenin batmasına, onu incitmesine gönlüm asla razı olmaz." diye cesurca cevap verdi.

Bu gerçeği gören Ebu Süfyan şöyle demekten kendini alamadı: "Ben insanlardan, Muhammed'in ashabının Muhammed'i sevdiği gibi hiçbir insanın bir başkasını sevdiğini görmedim."

Ebu Bera Amir bin Malik'in istediği üzerine Resûlullah (sav), Müslümanlardan kırk davetçiyi İslam'ı yaymak için Necd'e gönderdiğinde kâfirler Bi'ru Maune denen yerde bu seçkin insanlara tuzak kurmuşlardı. Amir bin et-Tufeyl, Süleymoğullarından bir birlik oluşturarak, Müslümanları konakladığı bir anda kuşattı. Kâfirlerin oyununa geldiklerini anlayan Müslümanlar kılıçlarına sarılıp kanlarının son damlasına karşı mücadele ettiler.

Uhud Savaşı'nda Hz. Peygamber'i korumaya çalışan Ensar'dan yedi kişi şehit olmuştu. Ahmed bin Hanbel'in Hz. Enes'ten rivayetine göre, Uhud günü müşrikler Resûlullah'a yaklaştıklarında Ensar'dan yedi kişi, Kureyş'ten de bir kişi onu savunmaya çalışıyordu. Resûlullah:

"Onları geri püskürten kimse cennette benim arkadaşımdır." buyurdular.

Bu müjde üzerine Ensar'dan birisi müşriklerle ölünceye kadar savaştı ve şehit oldu. Müşrikler yine yaklaşınca Resûlullah:

"Onları kim geri püskürtürse cennette benim arkadaşım olacaktır." buyurdu.

Yedi kişi şehit oluncaya kadar müşriklerle savaştılar. Bu sadakati gören Resûlullah (sav):

"Arkadaşlarımız bize ne güzel hizmet ettiler." buyurdu.

Yermük gününde İkrime bin Cehl, dört yüz Müslüman'la kâfirlere karşı çarpışmaya başlamıştı. Savaşın kızıştığı anında şöyle diyordu:

"Resûlullah (sav)'e karşı pek çok yerde savaşmıştım. Bugün onun safında savaşmaktan kaçayım mı?"

Sonra şöyle haykırdı:

"Ölünceye kadar çarpışmak üzere var mı biat eden?"

Amcası Haris bin Hişam'la birlikte Müslümanlardan bu seçkin ve maharetli insanlar ölüm biati yaptılar. Kâfirlerden çok sayıda insanın öldürüldüğü bu savaşta Müslümanların hemen hepsi yaralanıncaya kadar mücadeleye devam ettiler.

d. Davetçilere Tarih Boyunca Yapılan Eziyetler

İslam tarihi, asırlar boyu işkence, zulüm, azap ve belanın en çetinine uğrayan imam ve davetçilerin kahramanlıkları ile doludur.

Geçmiş davetçilerin takipçisi olmak için İslam da-

vetçilerinin yapması gereken şey, onlar gibi davranmak, onlar gibi sabretmek, yollarından sapmadan yürümektir. Ayrıca şunu iyi bilmek gerekir ki, onlar sadece bu işin felsefesini ve edebiyatını yapmadılar. Onlar aynı zamanda bu kutsal davanın takipçileri, mücahitleri ve şehitleri oldular.

Şimdi burada imamların ve davetçilerin zorba ve tağutların karşısında gösterdikleri kahramanlıklardan bazılarını, sabır ve sebatlarını öğrenmek, darlık, sıkıntı ve musibet anında örnek almak, Allah'ın emri olmadan zorbaların Rahman'ın ordusuna zarar veremeyeceğini anlamak için gözler önüne getirelim.

İşkence görenlerden birisi, Said bin Müseyyeb (ra) idi. Abdülmelik bin Mervan, Tabiin'in efendisi Said'i kendi saflarına çekemeyince, elli kamçı vurulmasını, Medine sokaklarında dolaştırılmasını emretti. İnsanları onunla oturup kalkmaktan menetti. Said bin Müseyyeb, insanlar kendisiyle birlikte olmaktan dolayı eziyet görmesinler diye onları meclisinden uzaklaştırdı. Zorluklara uğraması, kırbaçlanması ve işkencesi ölünceye kadar devam etti.

İşkence görenlerden birisi de Said bin Cübeyr (ra)'tır. Sakifoğullarından Haccac bin Yusuf'un işkence, zorlama ve eziyetine uğramış, eceli gelinceye kadar da işkenceye yenik düşmemiş, azmi kırılmamıştır. Haccac öldürülmesini emrettiğinde o şöyle diyordu:

"Bana gelince, ben Allah'tan başka ilah olmadığına, O'nun tek olduğuna ve ortağının bulunmadığına, Hz. Muhammed'in O'nun kulu ve Resûlü olduğuna şehadet ederim. Kıyamet gününde onunla karşılaşıncaya kadar

bu yaptıklarını iyi belleyiniz. Ya Rabb'i! Onu benden sonra hiç kimseye musallat etme."

Can damarı kesilinceye kadar o Allah'ı zikrediyordu.

Ahmet bin Hanbel onun hakkında şöyle demişti:

"Haccac, Said bin Cübeyr'i öldürdü. Hâlbuki yeryüzünde onun ilmine muhtaç olmayacak birisini tanımıyorum." (Vefayatü'l A'yan)

İşkence görenlerden birisi de Ebu Hanife (ra) idi. O, Cafer el-Mansur'un devlet yönetimine razı değildi. Davud bin Raşid el-Vasiti'den şöyle nakledilmiştir:

"İmama işkence edildiğinde yanındaydım. Her çıkarılışında on kırbaç olmak üzere toplam yüz on kırbaç vurulmaktaydı. Kırbaçlama esnasında gizlice, 'Allah'ım, kudretinle onların şerlerini benden uzaklaştır.' diye dua ederdi. Tutumunda ısrar edince onu zehirleyerek öldürdüler." (Tarih-u Bağdat)

Ebu Hanife, cihadında güçlü, devamı hususunda kuvvetli iradeye sahipti. Son nefesine kadar bu şekilde hayatını devam ettirdi. Ölümünden sonra gasbedilmemiş veya yönetim tarafından zorla alınmamış temiz bir toprağa defnedilmesini vasiyet etmiştir. Bu haber Ebu Cafer'e ulaşınca o, "Diri veya ölü onu benden kim kurtarabilir?" demişti. (Ebu Zehra, Ebu Hanife)

Ahmed bin Hanbel de işkence görenlerdendir. İmam Ahmed bin Hanbel'in maruz kaldığı sıkıntı ve işkenceler insanın tahammül gücünün çok üzerindeydi.

İmam Ahmed şöyle anlatıyor:

"Mu'tasım'ın canının sıkıldığı, tartışmanın uzadığı

esnada bana, 'Allah lanet etsin! Hâlbuki ben senden başka şeyler bekliyordum.' dedikten sonra, 'Bunu alıp götürün, elbiselerini çıkarın, süründürün!' diye emir verdi. Beni alıp süründürdüler. Sonra da, 'İşkenceciler, kamçı kullananlar!' diye bağırdı ve onlar da derhâl oraya geldiler.

Cellatlardan birisine, 'Hay ellerin kırılsın! Yaklaşıp hızlıca vursana!' diye sinirlendi. Cellat, iki kamçı yurdu ve geri çekildi. Ahmed bin Hanbel'e birinci kamçı vurulduğunda, 'Bismillah', ikincisinde, 'Güç ve kuvvet ancak Allah'ındır.', üçüncüsünde, 'Kur'an, Allah kelamıdır, mahluk değildir.', dördüncüsünde, 'Bize ancak Allah'ın takdir ettiği ulaşır.' dedi. Böylece yirmi dokuz kırbaç vuruldu.

Rabb'ine kavuşuncaya kadar Ahmed bin Hanbel'in hayatı böyle sıkıntı ve çilelerle devam etti."

İşkence çekenlerden birisi de Sultanu'l Ulema El-İzz bin Abdüsselam'dır. El-İzz, Allah yolunda kınayıcıların kınamasına aldırmayan birisiydi. O hakkın gür sedasıydı.

Süleyman, Hıristiyanların Şam'a girip silah satın almalarına müsaade edip, kardeşi Necmuddin'i öldürmek için Hicri 138 yılında onlardan yardım istediğinde, El-İzz bin Abdüsselam bu hıyanetten dolayı harekete geçti ve Hıristiyanlara silah satmanın haram olduğu hususunda fetva verdi. Şam'daki Emevi minberinden görüşlerini korkusuzca ilan etti. Sultana, yönetimine ve ihanetine karşı şiddetli çıkışlarda bulundu. Bu ihanet karşısında şöyle dua ediyordu:

"Allah'ım! Bu ümmete doğruyu göster ki, dostların

şeref bulup düşmanların aşağılansın, burada emirlerine itaat edilsin ve sana isyan olacak şeyden uzaklaşılsın."

Müslümanlar kendisine bu şehri terk edip, sultanın zulmünden kaçmasını teklif edince o, "Hayır, vallahi ne kaçarım ne de saklanırım. Daha cihadın başlangıcındayız, hiçbir şey yapmadık ki... Ben kendimi bu yoldan gelebilecek tehlikelere karşı hazırladım. Allah sabredenlerin yaptıklarını boşa çıkarmaz." diyordu.

e. Çağımızda İslam Davetçilerinin Çektikleri Sıkıntılar

İslam davetçileri son yarım asırdan günümüze kadar Allah yolunda iç ve dış düşmanların tuzak ve işkencelerine uğramıştır. Sırf, "Rabb'imiz Allah'tır." dedikleri için bazısı hapsedilirken, bazısı sürgün edildi, bazısı da şehit edildi.

Onları emperyalistlerin hesabına çalışmakla suçladılar. Hâlbuki asıl uşak ve kukla kendileridir.

Onları hıyanetle suçladılar. Ancak kimlerin hain olduğunu ispatlayan günler gelmiştir. Davetçiler, Filistin'de siyonistlere karşı ilk günden beri mücadele edip bu uğurda şehit olurlarken onlar, bu milletin düşmanlarıyla dostluk kurmaya çalışıyorlardı.

Davetçiler Batı sömürgeciliğine karşı savaş hâlindeyken ve İngilizlere karşı savaş meydanlarında mücadele ederlerken, idareciler sömürgecilerle el sıkışıyorlardı.

Davetçiler İslam ümmetine karşı yapılan komplolar ve bunların etki ve sonuçlarının şebepleri tamamlanma-

dan önce de komünizm ve ateizme karşı mücadele ediyorlardı.

Mısır'da davet ve davetçiler zulüm ve işkencenin akıl almaz çeşitlerine uğratılmıştır. Muhammed bin Abdullah'ın medresesinde yetişen o seçkin davetçiler dağıtılmış, şiddetli işkence ve hilelerle baş başa bırakılmıştı.

İngiliz İmparatorluğu'nun çıkarlarını zedeleyen İslami hareketi durdurmak için İngilizlerin istekleri doğrultusunda yerli işbirlikçiler, İhvan-ı Müslimin'in reisi Hasan el-Benna'yı 1949'da şehit ettiler. Şehit imamın tek suçu, uşakların yüzüne şamar atması ve insanları zalimlere kul olmaktan kurtarmaya çalışması, sömürgecilerin etrafında dönmelerine engel olup, İslam'ın şerefi ile şereflenmelerine ve tek ve kahhar olan Allah'a kul olmalarına davet etmesiydi. Yaptığı bütün bu işlerin karşılığı, imamın gündüz ortasında kurşun yağmuruna tutulup cesedinin parçalanması olmuştur.

"Onlardan, ancak aziz ve hamid olan Allah'a iman ettikleri için intikam aldılar." (Buruc, 8)

1954 yılında büyük âlim Abdulkadir Udeh, katil ve suçlulara yapıldığı şekliyle darağacına doğru sürüklendi. Çünkü o, dinini dünyası için satmaya razı olmamıştı. Udeh, o zalimlere şöyle haykırıyordu:

"Bir gün gelecek işbirlikçiler korkarak ve yalvararak boyun eğmek zorunda kalacaktır!"

Bu gerçeği Resûlullah (sav) şöyle bildirmiştir:

"Ümmetimin zalimlere, 'Sen zalimsin' demekten korktuklarını gördüğünde, artık onların düzelmelerinden ümit kesilmiş demektir." (Ahmed bin Hanbel, Müsned)

1966 yılında zalim yönetim, büyük İslam mütefekkiri Seyyid Kutub'un idam edilmesi için haksızca, düşmanca, yalan ve iftira ile bir karar almıştır. O zaman istihbarat teşkilatı halkı İslami harekete karşı kışkırtmak için medyayı ustaca kullanıyor, iftira ve zulümlerini bu yolla yaymaya çalışıyordu.

"Onlar, ağızlarıyla Allah'ın nurunu söndürmek istiyorlar. Hâlbuki kâfirler istemese de Allah nurunu tamamlayacaktır." (Saff, 8)

İran'da 1956 yılında Batı emperyalizme endeksli bir mahkeme, Nevvab Safevi ve "Fedaiyan-ı İslam" teşkilatından bir miktar mücahit arkadaşını ölüm cezasına çarptırdı. Şehit ve arkadaşları bu yönetimin uygulamalarına şiddetle karşı çıkıyorlardı. Dış baskılardan uzak şahsiyetli bir siyaset uygulamasını, devletin bütün birimlerinde ve iradede Allah'ın şeriatının hâkim olmasını istiyorlardı.

Irak'ta yetmişli yıllarda zalim yönetim pek çok âlim ve davetçiye tuzaklar kurmuştu. Hatta birçoklarının hapse atılmasına, evlerinde göz hapsinde tutulmasına kadar varmıştı bu uygulama. Böylece Müslümanları sindirmek istiyorlardı. Irak'ta zulme uğrayanların bazıları şunlardır: "Hükmü'l İslam fi'l İştirakiyye" kitabının yazarı Abdülaziz el-Bedri, Arif el-Basri, İzeuddin el-Kubani, İmamuddin et-Tebrizi, Haşim Abdüsselam, Abdürrezzak Şendale, Muhammed el-Benna vs.

1976 yılında Ebu Halid Mervan Hadid'in ruhu, zalimlerin zulmünü Allah'a havale ederek azabın her çeşidine çarptırıldıktan sonra yüce yaratıcısına yönelmişti.

Bu şekilde davetçilerin hayatları devam etmiştir.

Zalimler davetçilere işkence yaparak şımarırken, davetçiler Allah'a kavuşmanın mutluluğunu yaşıyorlar.

İslam davetçilerine karşı uygulanan terör, hapis ve idam sehpaları neticede ağır ve aşikâr bir cihada kapı açmış oldu. İşte o andan itibaren iş, oyun ve eğlence olmaktan çıkar, bütün gücüyle Allah yolunda olmanın ve cihadın gereğini kavrayan İslam davetçileri ile hiçbir fedakârlık yapmayan, dünyanın cazibesine kapılan insanların safları belirlenmiş olur. Dünya ehli olanlar Allah Teâlâ'nın ikazını unutmuşlardır:

"Ey müminler! Yoksa siz, sizden önce gelip geçenlerin başlarına gelenler size de gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? Yoksulluk ve sıkıntı onlara öylesine dokunmuş ve sarsılmışlardı ki, nihayet peygamber ve beraberindeki müminler, 'Allah'ın yardımı ne zamandır?' dediler. Bilesiniz ki Allah'ın yardımı yakındır." (Bakara, 214)

"Yoksa Allah içinizden cihat edenleri belli etmeden, sabredenleri ortaya çıkarmadan cennete gireceğinizi mi sandınız? Andolsun ki siz ölümle yüz yüze gelmeden önce onu temenni ederdiniz. İşte şimdi onu karşınızda gördünüz." (Âli İmran, 142-143)

Sadece işin edebiyatını yapan bazı davetçiler; ümmeti kurtarmanın, hareketin yürümesinin ve İslam'ın zaferinin sıkıntı çekmeden, terlemeden, yorulmadan yürüyeceğini zannederler. Onlar, Resûlullah (sav)'in şu sözünü nasıl unutuyorlar:

"Cennet hoşa gitmeyen, nefse ağır gelen; cehennem de hoşa giden şehveti celbeden şeylerle doludur." (Müslim, Ahmed bin Hanbel, Tirmizi)

Başka bir hadisinde ise şöyle buyuruyor:

"Hedefe ulaşamamaktan korkan, gecenin başında yola çıksın. Erken yola çıkan menzile ulaşır. İyi biliniz ki, Allah'ın satılığa çıkardığı şey çok pahalıdır. Dikkat edin; Allah'ın satılığa çıkardığı şey cennettir." (Tirmizi, Hakim)

Bu yolun özelliklerini bilmeyenler, imtihan başlamadan, akla gelmeyen şeyler ortaya çıkmadan önce hesaplarını iyi yapsınlar.

"İnsanlardan kimileri vardır ki, 'Allah'a inandık.' derler, Allah uğrunda eziyete uğratıldığı zaman, insanların işkencesini Allah'ın azabı gibi tutarlar. Hâlbuki Rabb'inden bir nusret gelecek olsa mutlaka, 'Doğrusu biz de sizinle beraberdik.' derler. İyi de, Allah herkesin kalbindekileri en iyi bilen değil midir? Allah, elbette (O'na gönülden) iman edenleri de bilir, ikiyüzlüleri de bilir (ortaya çıkartacaktır)." (Ankebut, 10-11)

İslam'ın bu geniş yolunda yürümeye başlayanlar oldukça fazla, ancak sonuna kadar devam edenlerin sayısı oldukça azdır.

Allah Teâlâ'dan kendisine kavuşuncaya kadar davet yolunda bizleri daim eylemesini yürekten istiyoruz.

4. Saptırmaya Çalışan Şeytan

İslam davetçisinin karşılaştığı bir diğer zorluk, zarar ve tehlike bakımından bütün belaların en büyüğü ve hatta sıkıntı ve belaların anahtarı olma özelliğine sahip olanı; şeytanın hilesi, gizli saldırısı ve saptıran heva esirliğidir.

Davetçi, şeytanın karşısında küçük düşüp boyun eğmedikçe, dıştan gelen sosyal, siyasi ve ekonomik sıkıntılar karşısında dimdik ayakta kalmayı başarır.

Şeytan, müminlerin en büyük düşmanıdır. Hayat ve iman devam ettiği müddetçe, şeytanın hilesi ve vesvesesi de devam eder.

"İblis, 'Senin mutlak kudretine andolsun ki, onlardan ihlasa erdirilmiş kulların bir yana, hepsini mutlaka azdıracağım.' demişti. (Allah da) 'İşin doğrusu, ki ben hep doğruyu söylerim, cehennemi mutlaka sen ve sana uyanların hepsiyle dolduracağım!' buyurdu." (Sad, 82-85)

İslam davetçileri, diğer düşmanlarından çok, şeytana karşı daha uyanık olmak zorundadır. Çünkü şeytanın düşmanlığı ve hilesi daha büyüktür.

"Çünkü şeytan, sizin düşmanınızdır; siz de onu düşman sayın. O kendi taraftarlarını ancak ateş ehlinden olmaya çağırır." (Fatır, 6)

"Ey Âdemoğulları! Size, 'Şeytana tapmayın; çünkü o sizin apaçık bir düşmanınızdır.' demedim mi? 'Ve bana ibadet ediniz, doğru yol budur.' demedim mi? Şeytan sizden pek çok milleti kandırıp saptırdı. Hâlâ akıl erdiremiyor musunuz?" (Yasin, 60-62)

Şeytanın kandırması, aldatması ve vesvesesi, bir kapı kapandığında diğer taraftan gelmek şeklinde olur ki, eğer bir taraftan başarıya ulaşamazsa başka yönden gelmeyi dener. Bu gerçeği Resûlullah (sav) şöyle açıklıyor:

"Şeytan, kanın bedende dolaşması gibi, Âdemoğlunun damarlarında dolaşır." (Müttefakun aleyh)

Birisi Hasan'a dedi ki:

"Ey Said'in babası, şeytan hiç uyur mu?"

Hasan güldü ve:

"Eğer uyusaydı biz rahat ederdik." dedi.

Şeytanın hile ve tuzaklarını anlamak isteyen davetçinin, Resûlullah (sav)'in anlattığı şu hadiseyi iyi dinlemesi gerekir. Şöyle buyuruyor:

"Şeytan, İsrailoğullarından bir rahibi bir kadınla aldatmıştı. Şeytan, bu kadının nefes darlığı hastalığına düşmesini iyi kullandı. Şeytan, kadının ailesine çarenin bir rahipte olduğunu anlattı. Kadın rahibin yanına getirilmesine rağmen rahip onu muayene etmek istemediyse de şeytan, tedaviyi kabul edinceye kadar rahiple uğraştı. Rahibe tedavi için getirilen kadını güzel gösteren şeytan sonunda muradına erdi ve kadın hamile kaldı. Daha sonra, 'olay ortaya çıkacak' şeklinde rahibin beynine girdi ve sorulduğunda 'öldü' demek şekliyle kadını öldürmesini rahibe telkin etti. Rahip kadını öldürüp gömdü.

Bu defa, kadının yakınlarına gidip rahibin kadına sarkıntılık ettiğini, sonra da öldürüp defnettiğini fısıldamaya başladı. Kadının ailesi, rahibe gelip kadının ne olduğunu sorduklarında rahip, onun öldüğünü söyledi. Bu sebepten dolayı rahibi yakaladılar. Şeytan, rahibin yanına sokulup, 'Kadının hastalanmasına ve ailesinin sana gelmesine ben sebep oldum. Eğer bana itaat edersen seni bunların elinden kurtarırım.' dedi. Rahip, 'Sana nasıl itaat edeyim?' deyince şeytan, 'Bana iki defa secde edersen bu iş çözüme kavuşmuştur demektir.' dedi. Rahip iki defa secde yapınca şeytan, 'Ben senden uzağım.'

ve oradan uzaklaştı. Cenabı Hak, şeytanın bu özelliği ile ilgili olarak şöyle buyurmaktadır:

"Münafıkların durumu, tıpkı şeytanın durumu gibidir. Çünkü şeytan insana, 'İnkâr et' der. İnsan inkâr edince de, 'Ben senden uzağım, çünkü ben âlemlerin Rabb'i olan Allah'tan korkarım.' der." (Haşr, 16)

a. Şeytanın Saldırı Yolları

Şeytanın insanların kalplerine girmek için kullandığı silahlar sayılamayacak kadar çoktur. Biz burada Gazali'nin "İhya" isimli eserinin üçüncü cildinde anlatılan şeytanın silahlarından bazılarını özetlemeye çalışacağız.

aa. Öfke (Gazap)

Öfke, düşünce ve akıl gücünü söndürür ve şeytanın hücumları için nefsin kapılarını sonuna kadar açar. Bundan dolayıdır ki insan aklı, şeytanın saldırılarına, iblisin vesveselerine karşı kullanılan en önemli korunma aracıdır. Bu gerçeği Resûlullah (sav) şu ifade ile anlatmaktadır:

"Şüphesiz Allah, şüpheli şeylerin ortaya çıktığı anda gerçeği yakalayabilen anlayışı ve kötülüklerle karşılaştığında uyanık olan aklı sever."

Anlatıldığına göre Allah dostlarından birisi şeytana, "Âdemoğullarına nasıl hâkim olduğunu bana göster." dediğinde şeytan, "Ben onları öfkeli ve nefislerine uyduklarında yakalarım." dedi. Bu gerçeği bilen Allah Resûlü, insanları öfkeden sakınmaları için uyardı ve "Öfkelenmeyin" diye tavsiyede bulundu.

ab. Nefsî Arzular (Şehvet)

Şehvet, insanın nefsine karşı şeytanın kullandığı en etkili silahlardan birisidir. Şehvetten kastımız bedenî arzuların tümüdür. Midenin yemek yemeye olan aşırı arzusu, cinsî istek, nefsin mal biriktirmeye karşı çok arzulu olması vs.

Bu sebepten dolayı İslam, bu arzuların meşru bir şekilde tatmin edilmesi için uyulması gereken prensipleri düzenlemiş ve böylece şeytanın, insan nefsini kötü yollara sürükleyerek mahvolmasına sebep olacak yolların kapatılmasını amaçlamıştır.

Resûlullah (sav), insanları oburluktan sakındırarak midenin aşırı arzularıyla ilgili olarak şöyle buyurmuştur:

"İnsanların doldurdukları kapların en tehlikelisi midedir."

Cinsî arzularla ilgili olarak Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"İki dudağınla, iki bacağın arası hususunda bana garanti verirsen ben de senin cennete girmene garanti veririm."

Allah Teâlâ müminlerden bahsederken, *"Onlar ırzlarını korurlar."* (Müminun, 5) buyurmuştur.

Kalbin mal sevgisine düşkünlüğü hususunda Allah (cc) müminleri şöyle vasıflandırır:

"(Yapacağınız hayırlar) kendilerini Allah yoluna adamış, bu sebeple yeryüzünde kazanç için dolaşmayan fakirler için olsun. Bilmeyen kimseler iffet-

lerinden dolayı onları zengin zanneder. Sen onları simalarından tanırsın. Çünkü onlar yüzsüzlük ederek istemezler." (Bakara, 273)

Resûlullah (sav) de mal sevgisi konusunda şöyle buyurur:

"Zenginlik mal çokluğu ile değildir. Asıl zenginlik kalp zenginliğidir." (Müttefakun aleyh)

ac. Acelecilik

Acelecilik, çoğu kez insanı şüpheli şeylere ve tehlikelere götürür.

Acelecilik ve iyi araştırmamak, mümini kardeşinin gıybetini yapmaya sevk eder.

Acelecilik, insanın Allah'ın haram kıldığı şeyleri işlemesine sebep olur.

Acelecilik, bazen cemaat hayatında fitne ve fesada sebep olabilir.

Bütün bu sebeplerden dolayı Allah Resûlü (sav), insanların acelecilik bataklığına düşmemeleri için uyarıda bulunmuş ve şöyle buyurmuştur:

"Acelecilik şeytandan, iyice ölçüp, biçip hareket etmek de Allah'tandır."

ad. Kıskançlık

Şeytanın en etkili silahlarından birisi de hasettir. Kıskançlık, aklın nurunu söndürür ve isabet gücünü yok eder. Kıskançlık, insanı hasedin ve kininin esiri hâline getirir. Sonuçta haset ettiği kim-

seye karşı her türlü yola başvurur. Daha önceki konularda bu hususa işaret etmiştik.

ae. Cimrilik

Şeytanın nefse saldırı yollarından birisi de cimrilik ve fakirlik korkusudur. Bu iki şey; hayır yapmaya, Allah yolunda harcamada bulunmaya ve ihtiyaç sahiplerini gözetmeye engel teşkil eder. Hatta bunlar, insanların değer yargılarını ve insanları yorumlamasını kötü yönde değiştirir. Yüce Mevla şöyle buyuruyor:

"Şeytan sizi fakirlikle korkutur ve size cimriliği telkin eder. Allah ise size katından bir mağfiret ve bir lütuf vaat eder. Allah her şeyi ihata eden ve her şeyi bilendir." (Bakara, 268)

Süfyan şöyle demiştir:

"Şeytanın fakirlik korkusu kadar tehlikeli başka bir silahı yoktur. İnsan fakirlik korkusuna kapılınca, batıl olan şeylere sarılıp başkalarını gerçeklerden uzaklaştırır, işine geldiği şekilde olayları yorumlar ve Rabb'i hakkında kötü düşüncelere kapılmaya başlar."

af. Kibir

Şeytanın silahlarından bir tanesi de gurur ve kibirdir. Şeytanın gökten yere inmesine vesile olan şey, bu tehlikeli hastalık olmuştur.

"(İblis) 'Ben ondan daha üstünüm. Çünkü beni ateşten yarattın, onu (Âdem'i) çamurdan yarattın.' dedi." (Araf, 12)

Yine bundan dolayıdır ki Resûlullah (sav), büyüklük taslayanların şerrinden Allah'a sığınmıştır.

ag. Müslümanlar Hakkında Kötü Düşünmek

Şeytanın en etkili silahlarından birisi olan mümin kardeşi hakkında kötü düşünme hastalığı; güvenin sarsılmasına, ilişkilerin kesilmesine ve safların ayrılarak fitnenin yayılmasına, günahların çoğalarak musibetlerin herkesi etkilemesine sebep olur.

Bu sakıncalardan ötürü Kur'an-ı Kerim, insanların kötü zan besleme hastalığından sakınmasını istemiştir.

"Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının. Çünkü zannın bir kısmı günahtır." (Hucurat, 12)

b. Şeytanın Saldırı Yolları Nasıl Kapatılır?

"Takvaya erenler var ya, onlara şeytan tarafından bir vesvese dokunduğunda *(Allah'ın emir ve yasaklarını) hatırlayıp hemen gerçeği görürler."* (Araf, 201)

"... O kovulmuş şeytandan Allah'a sığın." (Nahl, 98)

Yukarıdaki ayetlerden anlıyoruz ki, Allah'ın emir ve yasaklarına karşı dikkatli olmak, O'na sığınmak, O'nu hiçbir zaman hatırdan çıkarmamak ve kontrolünü unutmamak ve O'na şanına yakışır bir şekilde ibadet etmek, kovulmuş şeytana karşı kullanılan en etkili korunma yöntemleridir.

"İnsan Allah'ı hatırından çıkarmayınca şeytan gizlenir. Unutunca da hemen vesvese vermeye başlar." buyuran Allah Resûlü (sav) ne güzel buyurmuştur.

Muhammed bin Vasi'nin sabah namazından sonra her gün şöyle dua ettiği anlatılır:

"Allah'ım! Bize kusurlarımızı gören bir düşman musallat ettin. O ve yardımcıları bizi görüyorlar ama biz onları göremiyoruz. Onu rahmetinden ümitsizleştirdiğin gibi onu da bizden ümidini kestir! Rahmetinden uzaklaştırdığın gibi onu da bizden uzaklaştır. Senin her şeye gücün yeter."

Bir gün mescide girerken şeytan onun karşısına dikilir ve aralarında şu konuşma geçer:

"Ey Vasi'nin oğlu, beni tanıdın mı?"

"Kimsin sen?"

"Şeytan."

"Benden ne istiyorsun?"

"Bu duayı başkalarına öğretmemeniz şartıyla sizden uzak kalabilirim."

"İsteyen herkese bunu öğreteceğim, elinden geleni arkana koyma."

Resûlullah (sav) de şöyle buyurdu.

"Şeytan yanıma gelip benimle tartıştı. Tekrar tekrar gelerek tartışmalar devam etti. Boğazından yakaladım. Beni hak ile gönderene yemin olsun ki, dilindeki kanlar elime akıncaya kadar onu bırakmadım. Kardeşim Süleyman (as)'ın çağrısı olmasaydı sabaha kadar mescitte yere serilmiş olarak kalacaktı."

Allah'ı çokça zikreden erkek ve kadınlar, çokça tövbe eden erkek ve kadınlar, bağışlanmak dileyen erkek ve kadınlar. İşte onlar şeytana ve izinden gidenlere karşı korunmuşlardır. Şeytan bu insanlarda muradına eremez.

Allah'ı anmaktan gafil olanlar, günahta ısrar edenler, ibadette tembellik edenler, yatıp uyumadan dolayı başka işlere vakit bulamayanlar, sadece dünyayı uğraş hâline getirenler... İşte onlar, şeytanın elindeki yüzük gibidirler. Şeytan istediği her şeyi onlara yaptırmakta hiç zorluk çekmez.

Vehb bin Verd şöyle anlatıyor:

"Anlatıldığına göre şeytan, bir gün Zekeriyya (as)'ın karşısına geçer, 'Sana öğüt vermek istiyorum.' der. Zekeriyya peygamber, 'Senin öğüdüne ihtiyacım yok. Ancak bana insanların durumundan bahset.' der. Şeytan başlar anlatmaya: 'Onlar bizim ölçülerimize göre üç gruba ayrılır. Onlardan bir grup vardır ki, elde etmekte çok zorlanırız. Onlardan birisine kancayı atar, ayağını kaydırmaya çalışırız ki, o hemen kendini toparlanır ve tövbe istiğfara başlar. Bütün planlarımız altüst olur. Sonra tekrar tekrar saldırırız. Yakasını bırakmayız fakat hiçbir mesafe de alamayız.

Onlardan bir grup da vardır ki onlar çocuklarınızın elindeki topa benzer. Avucumuzun içerisindedirler; istediğimiz yere çevirir iz. Akıllarına bile gelmeyiz.

Üçüncü grup ise senin gibi günahlardan korunmuş olanlar ki, biz onlara hiçbir zaman bir şeyler yapacak güçte değiliz."

Bütün bunlardan anlaşıyor ki, İslam davetçileri, şeytanın oyun ve tuzakları ile çokça karşılaşacaklardır.

Şeytan onları kibir, gurur, ilmi ile büyüklük taslama, dindarlık ve güven duygusu ile etkilemeye çalışır. Davetçi, kendisini diğer insanlara karşı daha güzel davranış gösteren ve konuşan biri olarak görür. Eğer davetçi kendisinde bu gibi hâller görürse hemen kibir ve üstünlük duygularından sıyrılıp Allah'a sığınmaya başlasın.

Bazen şeytanın saldırısı dünyayı güzel gösterme şeklinde olur. Davetçi bakar ki kendisi dünyanın güzelliklerinden uzak, hem kendisi hem de çoluk çocuğu başkalarında bulunan şeylerden mahrum durumdadır. "Payıma düşeni almama, gelir düzeyimin yükselmesine engel olan şeyler nelerdir?" şeklinde düşünürken, kalbine dünya sevgisi yerleşir ve Rabb'ini unutmaya başlar. Böylece cemaat içerisindeki konumunu terk ederek cihadı bırakır. Daha fazla dünyalık elde etmek için diyar diyar dolaşmaya başlar. Malı çoğaltmak, itibar elde etmek daha mı önemlidir?

Şeytan, bazen de davetçiye korkaklık ve ürkeklik yönündeki zayıflığını dikkate alarak saldırır. Kalbine "vehn"i yerleştirir.

"Vehn nedir, ey Allah'ın Resûlü?" diye sorulduğunda o, **"Vehn, dünyayı sevmek ve ölümü çirkin kabul etmektir."** buyurdular.

Böylece davetçi kendisinin İslam için mücadelesinden dolayı toplumdan uzaklaştırılmak, hapsedilmek ve öldürülmek gibi şeylerle imtihanlardan uzak olduğunu zanneder. Eğer böyle yapmazsa çoluk çocuğunun horlanacağını tahmin eder. "Gerçeği bu kadar basite almasam ne olur?" Bu gibi düşünceler davetçiyi yavaş yavaş cihattan ve hakka davetten engellemiş olur.

Bu gerçeği Resûlullah (sav) şöyle anlatır:

"Şeytan, insanın karşısına birçok yoldan yaklaşır. Müslüman olmasından rahatsız olup, 'Dinini ve atalarının dinini bırakıp Müslüman mı oluyorsun?' der. Şeytana karşı gelip Müslüman olunca da hicret etmesini çekemez ve 'Yurdunu bırakıp hicret mi ediyorsun?' der. Şeytanı dinlemeyip hicret edince bu sefer cihadını hedef alarak yaklaşır ve 'Cihat ediyorsun ha! O, canın ve malın yok olmasına, ölümün veya başkasının ölümünü, hanımının başkasıyla evlenmesine ve malının bölünmesine sebep olur.' der."

Eğer insan şeytanı dinlemez ve cihat ederse Resûlullah'ın müjdesine hak kazanır. O şöyle buyuruyor:

"Kim bunları yapar ve bu uğurda ölürse, Allah'ın onu cennetine koyması da hak olur." (Nesai)

5. Kendisiyle Sürekli Çekişen Nefis

Davetçinin hayatında karşılaştığı beşinci problem; nefsin güçlük çıkarması, çekişmesi, tuzak kurması, saptırması, hilesi ve çirkinliğidir. Yüce Allah şöyle buyuruyor:

"(Bununla beraber) nefsimi temize çıkarmıyorum. Çünkü nefis aşırı şekilde kötülüğü emreder. Rabb'im acımış, korumuş başka... Şüphesiz O, çok bağışlayan, pek esirgeyendir." (Yusuf, 53)

İnsan nefsi; hayır ve şer, helal ve haram, hak ve batıldan hangisini isterse ondan etkilenebilme özelliğine sahiptir. O, her şeyi içerisine almaya müsait bir kap gi-

bidir. Hidayeti alabildiği gibi sapıklığı da alabilir. Yine iffetli olmayı içine sindirdiği gibi sapıklığı da sindirebilir. Nefsin bu yönünü Allah (cc) şöyle belirtir:

"Nefis ve ona birtakım kabiliyetler verip de iyilik ve kötülüklerini ilham edene yemin ederim ki, nefsini kötülüklerden arındıran kurtuluşa ermiş, onu kötülüklere gömen de ziyan etmiştir." (Şems, 7-10)

Davetçi, günlük uğraşlarından, siyasi gelişmelerden, geçim problemlerinden, aile ve cemiyet işlerinden kaynaklanan sıkıntılardan dolayı bazen nefsini unutabilir.

Davetçi bazen de etrafındakilere özen göstermesinden, iyilikte yanındakilere öncelik tanıdığından kendini unutabilir. Nefsinin hidayet, hayır, yardım ve gözetilme hakları unutulunca, hesapta olmayan sonu pişmanlıkla biten olaylar meydana gelir.

"Hayır, bilakis onların işlemekte oldukları (kötülükler) kalplerini kirletmiştir. Hayır, onlar şüphesiz o gün Rablerinden (O'nu görmekten) mahrum kalmışlardır." (Mutaffifin, 14-15)

"(Ne var ki) bunlardan sonra yine kalpleriniz katılaştı. Artık kalpleriniz taş gibi yahut daha da katıdır. Çünkü taşlardan öylesi vardır ki, içinde ırmaklar kaynar.

Öylesi de vardır ki, çatlar da ondan su fışkırır. Taşlardan bir kısmı da Allah korkusuyla yukarıdan aşağıya yuvarlanır. Allah yapmakta olduğunuzdan gafil değildir." (Bakara, 74)

Nefis, kötülüğü emreder. Takva ve din ile kontrol altına alınmaz, sürekli iyi şeylere teşvik edilmez ve kötü

şeylerden kaçınması telkin edilmezse nefis, sahibinin ölümüne ve aşağılanmasına sebep olur.

"Rabb'inin makamından korkan ve nefsini kötü arzulardan uzaklaştıran için ise şüphesiz cennet yegâne barınaktır." (Naziat, 40-41)

Resûlullah (sav) şöyle buyurmaktadır:

"Düşmanların en büyüğü iki yanın arasındaki nefsindir."

Davetçi kardeşlerin yapması gereken şey, birçok insanın ihmal ettiği hususa dikkat etmesidir. O da önce kendi nefsini kazançlı çıkacak temel prensipleri gözetmek, öncelikle nefsinin düzelmesini sağlamaktır. Yoksa sadece dünyayı kazanıp nefsini zarara uğratmanın ne önemi var?

Kıyamet gününde gerçek kazanç, nefsinin kazanmasıdır. İsterse dünya ve içindeki insanları kaybetsin. Gerçek kayıp, nefsin zarar etmesidir; isterse dünya ve bütün insanları kazansın.

"... İnananlar, 'İşte asıl ziyana uğrayanlar, kıyamet günü kendilerini ve ailelerini ziyana sokanlardır.' diyecekler. Kesinlikle biliniz ki, zalimler, sürekli bir azap içindedirler." (Şura, 45)

Nefsin zarar ettiğinin ilk işaretleri, onun ihmal edilmesi ve İslami sorumluluklar istikametinde tatmin edilmemesi ve davranış ve söz olarak İslami prensiplere göre yönlendirilmemesidir.

"Sizler kitabı okuduğunuz hâlde, insanlara iyiliği emredip kendinizi unutuyor musunuz? Aklınızı kullanmıyor musunuz?" (Bakara, 44)

"Ey iman edenler! Yapamayacağınız şeyleri niçin

söylüyorsunuz? Yapamayacağınız şeyleri söylemeniz Allah katında büyük bir nefretle karşılanır." (Saff, 2-3)

Davetçi, başkasını hesaba çekmeden önce kendi durumunu gözden geçirmekten, başkalarının terbiyesinden önce kendi nefesini ıslah etmekten, başkalarına iyilikte bulunmaktan önce kendi nefsine iyilik yapmaktan sorumlu tutulur. Ali bin Ebi Talib'in vasiyetinin kaynağı bu hakikattir:

"İnsanlara lider olarak seçilen kimse işe, başkalarına bir şeyler öğretmeden önce kendi nefsini eğitmekle başlasın. Nefsini eğiten ve düzelten, başkalarını eğitip terbiye edenden daha çok saygıya hak kazanır."

Resûlullah (sav), hidayetçi tayin edip de hidayetten uzak olanlar, başkalarının istikamet üzere olmalarını isteyip de kendileri bu çizgiden sapanların gidişatlarından bahsederek şöyle buyurdu:

"Kıyamet gününde kişi getirilip cehenneme atılır ve bağırsakları dışarı dökülür. Eşeğin değirmen taşı etrafında döndüğü gibi o da bağırsaklarının etrafında döner durur. Cehennemlikler etrafında toplanır ve 'Ey falan kimse! Sen dünyada iken bize iyiliği emredip, kötülükten sakındırmaz mıydın?' derler. O da, 'Evet, ben size iyiliği emrederdim. Fakat kendim yapmazdım. Sizi kötülüklerden sakındırır, kendim yapardım.' der."

Bu gerçeğe özlü bir ifadeyle Allah Resûlü şöyle işaret eder:

"Öğrenmek istediğiniz ne varsa öğreniniz. Ancak öğrendiklerinizi uygulamadıktan sonra Allah sizi mükâfatlandırmaz."

a. Kalbin Bedendeki Önemi

Davetçi, kalbine verdiği önem ile diğer mühim saydığı şeyleri birbirinden ayırmak zorundadır. Bedenine ve aklına önem veriyorsa en mükemmel şekilde hayatiyetini devam ettirebilmesi için gerekli olan gıdalar bulmalıdır; kalbe önem verilmesine inanıyorsa onu da ihmal etmemek mecburiyetindedir. Çünkü öncelikle kalbi sayesinde davetçi, mümin ve rabbani olmuştur.

Şayet davetçi çokça ibadet eden rabbani bir fert değilse ondan hayır gelmez. Çünkü takva üzerine kurulmayan bir kültürden ve Allah'ın hoşnutluğu gözetilmeden elde edilen bir ilimden davetçiye fayda yoktur.

Kalbin değeri hususundaki açıklamaların temeli Allah Resûlü'nün şu ifadesidir:

"İnsanın gözleri yol gösterici, kulakları haber verici, dili tercüman, kolları kanat, ayakları ulaştırıcı, kalbi ise yöneticidir. Eğer yönetici iyi olursa ordusu da güzel olmak mecburiyetinde kalır."

b. Kalbin Canlılık İşaretleri

Davetçi; kalbine önem vermek, onu gözetmek ve durumunu bilmek zorundadır. Böylece onun sert veya yumuşak, ölü veya diri, kuru veya yaş olup olmadığını bilmiş olacaktır.

Kalbin, insanı Allah'ı zikretmeye, Kur'an okumaya, çeşitli ibadetleri yapmaya sevk etmesi onun canlı olduğunu işaretlerindendir.

"Müminler ancak, Allah anıldığı zaman yürekleri titreyen, kendilerine Allah'ın ayetleri okunduğunda imanlarını artıran ve yalnız Rablerine güvenip dayanan kimselerdir." (Enfal, 2)

"... O ihlaslı ve mütevazı insanları müjdele! Onlar öyle kimseler ki, Allah anıldığı zaman kalpleri titrer, başlarına gelene sabrederler, namaz kılarlar ve kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden (Allah için) harcarlar." (Hac, 34-35)

Kalbin diri olduğunun işaretlerinden birisi de, o kalbi taşıyan kimsenin dini tavizsiz yaşaması, hakkı haykırması ve Allah'tan başka kimseden korkmamasıdır. Resûlullah (sav) bu gerçeği şöyle ifade eder:

"Allah Teâlâ'nın yeryüzünde birtakım kapları vardır. Bunlar kalplerdir. En çok hoşuna gideni; en ince olanı, temiz olanı ve sert olanıdır."

Sonra bunları şöyle açıkladı:

"Dinden taviz vermemek için en sert olanı, yakin hususunda en temiz (şüphesiz) olanı, kardeşlerine karşı en ince olanıdır."

Kalbin canlı olduğunun işaretlerinden bir tanesi de, kişinin Allah'tan ve gazabından korkması, haram ettiği şeylerden uzaklaşması ve günah işlemekten sakınmasıdır.

"Takvaya erenler var ya, onlara şeytan tarafından bir vesvese dokunduğunda (Allah'ın emir ve yasaklarını hatırlayıp) hemen gerçeği görürler." (Araf, 201)

Kalbin mutluluk içerisinde oluşunun belirtilerin-

den birisi de, onun kıskançlık, kin ve aldatmadan uzak olmasıdır. Resûlullah'a, "İnsanların en hayırlısı kimdir?" diye sorulduğunda o şöyle cevap verdi:

"Kalbi mahmun olan bütün müminlerdir." dedi.

"Kalbin mahmun olması nedir?" diye sorulunca da, "Kendisinde aldatma, azgınlık, ihanet, kin ve kıskançlık bulunmayan kalptir." buyurdu.

Kalbin neşe içerisinde oluşunun belirtilerinden bir tanesi de, o kalbi taşıyanların bütün yer ve zamanlarda huzura kavuşmuş olmaları, yüreklerinin geniş ve gönüllerinin açık olmasıdır. Resûlullah (sav), *"Allah kimin gönlünü İslam'a açmışsa o, Rabb'inden bir nur üzere değil midir?"* (Zümer, 22) ayetini tefsir ederken şöyle buyurdu: "Şu ayetteki mana da aynı gerçeği yansıtır: *"Bilesiniz ki, kalpler ancak Allah'ı anmakla huzur bulur."* (Rad, 28)

c. Davetçi ve Kalbine Verdiği Önem

Bütün bu anlatılanlar, davetçinin kalbine önem göstermesini, onun, Rabb'ini, ileriyi gören, titreyen ve huzur bulan bir kalp olması için gerekli azığı alması gerektiğini öğütlemektedir.

Rehberimiz, önderimiz Hz. Muhammed (sav), davetçinin canlı ve tertemiz bir kalbi nasıl elde edeceğini bize anlatmıştır. Bu nebevi öğretilerden bazılarına işaret edeceğiz. Hakikati yakalamış ve rabbaniler derecesine ulaşmış olan davetçilerin yollarından gitmek isteyenler için Resûlullah'ın sünnetinde ve yaşantısında pek çok örnek vardır.

ca. Zikrullah

Davetçi, imkânları ölçüsünde her hâl ve hareketinde Allah'ı anmaya istekli olmalıdır. Resûlullah (sav), insanın günlük hayatının tümünü kapsayan duaları öğretmiştir.

Eğer davetçi kardeş bu etkili duaları ezberleyip yaptığı işlere böylece devam ederse, akıllı insanların halkasına katılmış olur.

"Onlar ayakta dururken, otururken, yanları üzerine yatarken (her vakit) Allah'ı anarlar. Yerlerin ve göklerin yaratılışı hakkında derin derin düşünürler..." (Âli İmran, 191)

Allah'ı zikretmek kalbin canlanması ve temizlenmesidir. Kirler onunla yok olur, kalp yumuşaklığı onunla sağlanır. Resûlullah şöyle buyuruyor:

"Her şeyin bir cilası vardır. Kalbin cilası da Allah'ı zikretmektir. Zikir kadar insanı Allah'ın azabından kurtaracak başka bir şey yoktur."

Sahabe, "Allah yolunda cihat da mı?" deyince, "Doğranıncaya kadar vuruşsan bile..." buyurdular. (Beyhaki)

Haris bin Eşari'nin anlattığına göre Resûlullah şöyle buyurdular:

"Allah Teâlâ, yapması ve İsrailoğullarına emretmesi için Yahya (as)'a beş kelime vahyetti. Bunlardan bir tanesi şöyledir: *'Size Allah'ı çokça zikretmenizi emrediyorum.'* Bu, düşmanı yakalamak için iz sürmeye benzer. İzlemenin sonunda ba-

kar ki, takip ettiği adam sağlam bir kalenin içerisinde barınıyor, artık bir şey yapamaz. İnsan da bunun gibi Allah'ı zikretmeden şeytanın pençesinden kurtulamaz." (Tirmizi)

Ebu Said el-Hudri, Resûlullah (sav)'in şöyle buyurduğunu anlatıyor:

"Hz. Musa (as), 'Rabb'im, Seni anmak ve Sana dua etmek için bana bir şeyler öğret.' dediğinde Allah (cc) ona, 'La ilahe illallah' demesini tavsiye etti. Hz. Musa, 'Bütün kulların bunu söylüyor.' deyince Allah (cc) tekrar, 'La ilahe illallah' demesini istedi. Hz. Musa, 'Beni koruyacak bir şey istiyorum.' dedi. Allah Teâlâ, *'Ey Musa, eğer yedi kat gök ve yedi kat yer terazinin bir gözüne, 'La ilahe illallah' da diğer gözüne konulsaydı, 'La ilahe illallah' tarafı daha ağır basardı.'* buyurdu."

Ebu Hureyre (ra), Resûlullah (sav)'in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: "İmanlarınızı yenileyiniz."

"Ey Allah'ın Resûlü, imanımızı nasıl yenileriz?" diye soruldu.

"La ilahe illallah sözünü çok söyleyerek." buyurdu.

Tirmizi'nin Abdullah bin Amr'dan rivayetine göre Resûlullah şöyle buyurmuştur: "Subhanallah demek mizanın yarısını doldurur. Elhamdülillah demek onu tamamen doldurur. La ilahe illallah'a gelince onunla Allah arasında engel olacak hiçbir perde yoktur."

"Allah'ın en çok hoşuna giden dört söz vardır. Bunlar; Subhanallah, Elhamdülillah, La ilahe illallah ve Allahu Ekber'dir. Bunlardan hangisinden başlarsan başla fark etmez." (Müslim, İbni Mace, Nesai)

cb. Murakabe

Davetçinin, bütün hâl ve hareketlerinde, söz ve davranışlarında, hatta his ve düşüncelerinde sürekli olarak Allah'ı murakabe etmesi gerekir.

Murakabe, davetçiyi perişanlıktan, ayağının sürçmesinden ve çöküntülerden korur. Hidayeti heva ve hevesinden değil, Allah'tan isteyecektir ve onun uyanık bir kalbe sahip olmasına yardımcı olacaktır.

Davetçi kardeş, işlerin üç çeşit olduğunu bilmek zorundadır:

- Apaçık doğru olan işler ki, buna hemen sarılmalıdır.

- Apaçık kötü olan işler ki, derhâl bundan kaçınmalıdır.

- İyiliği ve kötülüğü belli olmayan işler ki davetçi bu konuyu araştırmalıdır.

Murakabe, davetçi kardeşin kalbini güçlendirir ve Allah'a yakınlık duygusunun derinleşmesini sağlar.

"Andolsun ki insanı biz yarattık ve nefsinin kendine fısıldadıklarını biliriz ve biz ona şah damarından daha yakınız." (Kaf, 16)

"Üç kişinin gizli konuştuğu yerde dördüncüsü mutlaka O'dur. Beş kişinin gizli konuştuğu yerde altıncısı mutlaka O'dur. Bunlardan az veya çok olsunlar ve nerede bulunurlarsa bulunsunlar mutlaka O, onlarla beraberdir. Sonra kıyamet günü onlara yaptıklarını haber verecektir. Doğrusu, Allah her şeyi bilendir." (Mücadele, 7)

Abdullah bin Dinar diyor ki:

"Ömer bin Hattab ile birlikte Mekke'ye gitmek için yola çıkmıştık. Bir müddet gittikten sonra dinlenmek için mola vermiştik. O esnada dağdan bir çoban yanımıza geldi. Hz. Ömer, 'Çoban sürüden şu koyunu bana satar mısın?' deyince çoban, 'Ben köleyim.' dedi. Hz. Ömer, 'Efendine, 'Koyunu kurt yedi.' dersin.' Deyince çoban, 'Ya Allah nerede?' şeklinde cevap verdi. Hz. Ömer, bu durum karşısında ağladı ve kendisine gidip köleyi satın alıp hürriyetine kavuşturdu ve şöyle ilave etti. 'Bu sebep senin dünyada hürriyetine sebep olduğu gibi, ahirette de ateşten kurtulmana sebep olsun."

Sahabeden birisi Allah Resûlü'nden öğüt istediğinde o, şöyle buyurdu:

"Bir iş yapmak istediğinde sonucu düşün. Eğer doğru ise yap, doğru değilse terk et."

Murakabe konusunda, bir hocanın genç öğrencisine ikramlarını anlatan bir hikâye nakledilir.

"Biz yaşlıyız; o ise genç. Neden bize değil de ona ikram ediyorsun?" diye sorar arkadaşları.

Hoca birkaç kuş getirip her birinin eline birer kuş ve bıçak verdi ve hiç kimsenin göremeyeceği yerde kesmelerini istedi. Genç öğrenciye de aynılarını verdi. Biraz sonra herkes kuşunu kesmiş olarak döndü. Genç elindeki kuş canlı olarak dönünce hocası:

"Arkadaşların kuşları kesmişler. Sen neden kesmedin?" deyince genç, "Beni hiç kimsenin göremeyeceği bir yer bulamadım. Zira Allah bizi her yerde görüyor." dedi.

Arkadaşları hocanın murakabesinin çok güzel olduğunu anladılar ve "Ona ikram etmek senin hakkınmış." dediler. (Nezhetü'n Nazirin)

Anlatıldığına göre Tavus el-Yemani Mekke'deyken bir kadın bunun peşine takıldı. Mescid-i Haram'a kadar takip etti.

Tavus, kadına dönerek:

"Ne istiyorsun söyle." dedi.

Kadın oradaki insanları görüp:

"Burada olmaz, insanlar bize bakıyorlar." dedi.

Tavus:

"Hayâ hususunda Allah'ı gözetmek daha uygun olmaz mı?" deyince kadın tövbe etti ve tövbesinde durdu. (Nezhetü'n Nazirin)

Bir adam İbrahim bin Ethem'e gelerek:

"Ey İshak'ın babası, nefsime hâkim olamıyorum. Beni bu sıkıntıdan kurtaracak bir şeyler söyle." dedi.

İbrahim Ethem:

"Şu beş şeyi yerine getirirsen nefsinin sana zararı dokunmaz." diye teklifte bulundu.

Nasihat isteyen adam, bunları kendisine öğretmesini isteyince İbrahim Ethem bu beş şeyi açıklamaya başladı. Ve birincisini şöyle açıkladı:

"Allah'a isyan etmek istediğin zaman, Allah'ın rızık olarak yarattığı şeylerden yeme!"

Adam:

"Ne yiyeyim? Yerde bulunan her şey onun rızıklarından değil mi?"

İbrahim:

"Be adam, hem Allah'ın verdiği rızkı ye hem de isyan et; uygun olur mu?"

Adam:

"Hayır, ikincisini söyler misin?"

İbrahim:

"Allah'a isyan etmek istediğin zaman onun mülkünden çık!"

Adam:

"Bu, birincisinden daha zor bir teklif... Doğu batı ve her ikisinin arası Allah'ın olduğuna göre ben nereye gidebilirim?"

İbrahim:

"Be adam, O'nun verdiği rızkı ye, mülkünde otur, bir de isyana kalkış; sana göre bu doğru mu?"

Adam:

"Hayır, üçüncüsünü anlatır mısın?"

İbrahim:

"Allah'ın mülkünde O'nun verdiği rızkı yiyip, günah işliyorsun. Bari seni göremeyeceğini bir yerde O'na isyan et."

Adam:

"Ey İbrahim, bu mümkün mü? O her şeyi en ince noktasına kadar bilmiyor mu?"

İbrahim:

"Be adam, O'nun verdiği rızkı ye, mülkünde otur, görüldüğü hâlde isyan et. Sence bu olur mu?"

Adam:

"Hayır, dördüncüsünü söyler misin?"

İbrahim:

"Ölüm meleği canını almak için geldiğinde ona, 'Tövbe etmek ve salih ameller yapmak için bana müsaade et.' de."

Adam:

"Bunu kabul etmez."

İbrahim:

"Be adam, tövbe etmek için ölümü kedinden uzaklaştıramıyorsun ve biliyorsun ki, o geldiği zaman süre istemek de mümkün değil; nasıl kurtulmayı ümit ediyorsun?"

Adam:

"Beşincisini anlatır mısın?"

İbrahim:

"Kıyamet günü zebani melekleri yanına geldiği zaman onlarla birlikte gitme!"

Adam:

"Yakamı bırakmazlar, beni dinlemezler."

İbrahim:

"Öyleyse kurtuluşu nasıl ümit edersin?"

Adam:

"Yeter, yeter, anladım. Allah'tan af diliyorum ve tövbe ediyorum." dedi ve ibadete devam edip, ölünceye kadar İbrahim Ethem'den ayrılmadı. (Kitabu'l Tevvabin)

cc. Nefisle Mücadele

"Nefsinle riyazet kılıçlarıyla mücadele et." der Yahya bin Muaz er-Razi.

Riyazet dört şekilde olur:

1. Ölmeyecek kadar yemek,
2. İhtiyaç miktarı uyumak,
3. İhtiyaç miktarı konuşmak,
4. Eziyet ve işkencelere sabretmek.

Az yemek, insanı kötülüklere götüren şehevi arzuları öldürür.

Az uyumak, sağlıklı düşünmeye engel olan hastalıklardan kurtarır.

Az konuşmak, insanı felakete götüren şeylerden korumuş olur.

Eziyet ve işkencelere sabretmek, insanı hedefine ulaştırır.

Davetçilerin, nefisleriyle sürekli bir mücadele içerisinde olmaları, fazla yiyip içmekten, gösterişli giymekten, boş yere konuşmaktan ve şehevi arzular peşinde koşmaktan uzak durmaları şarttır.

"Gerçek mücahit, Allah'ın buyruğunu yerine getirme hususunda nefsiyle sürekli mücadele içerisinde olandır." (Tirmizi) buyuran Allah Resûlü gerçeği söylemiştir.

"Vera ne ile tamamlanır?" şeklinde İbrahim bin Ethem'e sorulduğunda o, şöyle cevap verdi: "Herkesi kendine eşit kabul ederek, başkalarının kusurlarını bırakıp işlediğin günahlarınla meşgul olmakla veraya ulaşırsın. Günahlarını düşün, Rabb'ine tövbe et ve ihtiyaçlarını yalnız O'ndan iste."

Mide ile yapılan mücadelenin açıkla olacağı hususunda Allah Resûlü şöyle buyurmaktadır:

"Kalplerinizi fazla yeyip içerek öldürmeyiniz. Çünkü kalp, üzerinde fazla su bulunan ve bundan dolayı mahsul vermeyen ekin tarlasına benzer."

"Dünyada iken karınlarını tıka basa doldurmayanlar, ahirette istedikleri gibi yiyeceklerdir. Allah'ın en çok nefret ettiği kimseler, midelerini tıka basa dolduranlardır. Canının çektiği hâlde

vazgeçip yemediği her yemek, onun cennet derecesini yükseltir." (Taberani)

Tıka basa yemek, bedenî hastalıkların yanında birtakım manevi hastalıklara da sebep olur. Oburluk; kalbi çirkinleştirir, katılaştırır, zihni köreltir, uyuşukluk ve uykuyu artırır, şehveti azgınlaştırır ve ibadetlere karşı tembelliğe sebep olur.

Bütün bu sebeplerden dolayı, Hz. Peygamber şu meşhur kuralı belirlemiştir: **"Midenin üçte biri yemek, üçte biri içmek ve üçte biri de hava almak için ayrılmalıdır."**

Normal bir hayatın devamı için şehevi arzularla mücadele etmek gerekir. Allah Teâlâ, gözleri harama karşı kapamayı iffeti korumayı emrederek şöyle buyurur: *"(Resûlüm) mümin erkeklere, gözlerini harama dikmemelerini ve ırzlarını korumalarını söyle."* (Nur, 30)

Resûlullah kadınların fitnesine dikkat çekerek şöyle buyurmuştur:

"Erkeklere, kadınlardan daha tehlikeli bir fitne bırakmadım." (Müttefakun aleyh) **"Kadınlar şeytanın tuzaklarıdır. Şayet bu şehevi arzular olmasaydı, kadınların erkekler üzerinde saltanatı olmayacaktı."** (İsfehani)

İmam Gazali, "İhya" isimli eserinde şöyle der:

"Şehvetlerin en büyüğü kadınlara karşı duyulan şehevi istektir. Bu şehevi arzunun ifrat, tefrit ve normal şekilleri vardır. Aşırı derecede ortaya çıkan şehevi arzu, erkeklerin sağlıklı düşünmeleri-

ne engel olup, kadından başka bir şey düşünmemesine sebep olarak aklın işlevini köreltir ve yok olmaya doğru götürür. Böylece erkeği ahirette faydasına olabilecek davranışlardan uzaklaştırır veya dini hayatı bırakıp kötü işlere yönelmesine sebep olur. Şehevi arzuda çok gevşek davranmak, cinsî iktidarsızlık veya nikâhlı eşine karşı görevini yapmamak şeklinde meydana gelir ki, bu da hoş karşılanmamış ve kötülenmiştir. İstenilen ise, şehvetin aklın ve şeriatın kontrolüne verilmesidir. Şehvet azgınlaştığında onu açlık veya nikâh ile kontrol altında tutmak gerekir. Gençler, evlenin! Evlenmeye gücü yetmeyen oruç tutsun. Çünkü oruç, şehveti engeller."

Lisanı kötü yerlerde kullanmamanın gereği hususunda Allah Resûlü şöyle buyuruyor:

"Diline sahip ol. Hanımınla yetin ve günahların için ağla!" (Tirmizi)

Davetçi kardeşlerin davetlerinde başarılı olabilmeleri ve insanları hakka çağırmada iyi sonuç almaları, konuşmalarına dikkat etmeleri ile mümkündür.

Dilin kontrol altında tutulması, gıybet, çekişme, yalan ve kötü sözlerden uzaklaştırılması, huzur ve imanın göstergesi hâline gelir ve kalbi kir, pas ve sapmalardan korur.

"Kalbi doğru olmadıkça ferdin imanı doğru olmaz. Dili doğru olmadıkça da kalbi doğru olmaz." (Taberani)

Bu sebeplerden ötürü davetçi kardeşlerin nefis ve

organlarına karşı onları arındırıp koruma altında tutabilmek için çeşitli ibadetlerle mücadele etmeleri kaçınılmazdır. Yükselmek ve ilerlemek isteyenler için oldukça fazla sebep ve vasıtalar mevcuttur.

Sonuç olarak davetçi kardeşlerin nefse yenik düşmemeleri, onu ıslah edip kârlı hâle getirmeleri zorunludur. Çünkü ancak bu şekilde nefse hâkim olmak mümkündür. Bu, o kadar da basit ve kolay değildir. Eğer bu dönemde nefse hâkim olunursa, "Başka zamanlardaki sürekli saldırı ve hilelerinden emin olunur" manası çıkarılamaz. Daima uyanık olmak gerekir. Allah Resûlü (sav) şöyle buyuruyor:

"Allah (cc), bir kulu için hayır istediğinde kalbinde onun için bir öğütçü yaratır." (Mesnedü'l Firdevs)

O hâlde, kimin kalbinde öğütçü varsa, Allah tarafından kendisine bir koruyucu verilmiş demektir.

Hesaba çekilmeden önce kendimizi hesaba çekelim. Amellerimiz tartılmadan önce onları tartalım, Mahkeme-i Kübra'ya hazır olalım. Bugün çalışmak var, hesaba çekilmek yok. Kıyamet günü ise hesaba çekilmek var, çalışmak yok. Allah'tan dünya rezilliklerinden ve ahiret azabından dolayı selamet ve yardım diliyoruz. Yardım da sadece Allah'tan dilenir...

DİKKAT ETMEMİZ GEREKEN İMANİ ÖZELLİKLER

Davetçilerin zaman zaman insanları çağırdıkları İslami hayattaki kendi konumlarını gözden geçirmeleri, İslam'a bağlılık derecelerini kontrol etmeleri gerekir.

"Sizler kitabı okuduğunuz hâlde, insanlara iyiliği emredip kendinizi unutuyor musunuz? Aklınızı kullanmıyor musunuz?" (Bakara, 44)

Davetçiler, çalışmalarının boşa çıkmaması için çok dikkatli olmalıdırlar.

"De ki: 'Size (yaptıkları) işler bakımından en çok ziyana uğrayanları bildireyim mi? Bunlar iyi işler yaptıklarını sandıkları hâlde, dünya hayatında çabaları boşa giden kimselerdir." (Kehf, 103-104)

Kıyamet gününde hakiki zarara uğrayanlar, bütün dünyayı kazanmış olsalar bile nefislerini perişan edenlerdir. Kıyamet gününde gerçek kazançlılar ise bütün dünyayı kaybetseler bile nefislerini ihmal etmeyenlerdir. Hak ölçüsüne göre gerçek ihsan sahipleri, öncelikle kendi nefislerine iyilik edenler ve öncelikle kendilerini ateşten koruyanlardır.

Allah Teâlâ'nın şu ayetini hiç duymadık mı?

"Yapamayacağınız şeyleri söylemeniz, Allah katında büyük bir nefretle karşılanır." (Saff, 3)

Allah Resûlü'nün bu konudaki hadisini hiç görmedik mi?

"Kıyamet gününde kişi getirilip ateşe atılır. Bağırsakları karnının dışına çıkar ve eşeğin değirmen taşının etrafında döndüğü gibi, o da bağırsaklarının etrafında döner. Cehennemlikler etrafına toplanır ve 'Ey falan! Sen iyiliği emredip, kötülüklerden alıkoymaya çalışmaz mıydın?' derler. O da: 'Haklısınız; ben iyiliği emreder fakat onu yapmazdım. Kötülüklerden sakındırmaya çalışır, ancak ben yapardım.' der."

Davetçinin İslami hassasiyeti diğer insanlarınkinin çok üstünde olmalıdır. Eğer onların duyarlılığına eşit olursa davetten kaynaklanan üstünlüğü yok olur. Hatta bu hâlleriyle onlardan daha aşağı bir seviyeye düşmüş olur.

Davetçi Allah Teâlâ ile yaptığı sözleşmenin farkındadır.

"Allah müminlerinden, mallarını ve canlarını, kendilerine (verilecek) cennet karşılığında satın almıştır. Çünkü onlar Allah yolunda savaşırlar, öldürürler, ölürler. Bu; Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'an'da Allah üzerine hak bir vaattir. Allah'tan daha çok sözünü yerine getiren kim vardır? O hâlde O'nunla yapmış olduğunuz bu alışverişinizden dolayı sevinin. İşte bu (gerçekten) büyük kazançtır." (Tevbe, 111)

Davetçilerin bu beyana uyup uymadıkları daha sonra gelen ayette sıralanan imani özelliklere bağlılıklarıyla

ölçülür. Şu ayet direkt olarak bu konuyu açıklamaktadır:

"Bu alışverişi yapanlar, tövbe edenler, ibadet edenler, hamd edenler, seyahat edenler, rükû edenler, secde edenler, iyiliği emredip kötülükten alıkoyanlar ve Allah'ın sınırlarını koruyanlardır. O müminleri müjdele!" (Tevbe, 112)

Bu imani özellikler nelerdir?

1. Tövbe Edenler

Davetçide bulunması gereken birinci özellik, tövbedir. İslam için gayret gösterenler, düşmandan ziyade günahlardan kaçınma hususunda özen göstermeleri gerekir. Çünkü günahları düşmanlarından daha tehlikelidir. Kaçınılması mümkün olmayan kusurları yaptıklarında, *"Rabb'inizin bağışlamasına koşun."* (Âli İmran, 133) ayetini hatırlayacaklar ve hemen tövbeye yöneleceklerdir.

Tövbe ve Allah'a sığınma müminlerin vazgeçilmez asli özelliklerindendir.

"Yine onlar ki, bir kötülük yaptıklarında ya da kendilerine zulmettiklerinde Allah'ı hatırlayıp günahlarından dolayı hemen tövbe istiğfar ederler. Zaten günahları Allah'tan başka kim bağışlayabilir ki? Bir de onlar, işledikleri kötülüklerde bile bile ısrar etmezler." (Âli İmran, 135)

Sonra şunu akıllarından asla çıkarmasınlar ki, vahiyle desteklenen ve hevasından konuşmayan, hatadan

korunmuş ve Rabb'i tarafından en güzel şekilde terbiye edilmiş olan peygamberleri ve önderleri Muhammed (sav), Rabb'ine tövbe etmekten hiç çekinmemiş ve şöyle buyurmuştur:

"Ey insanlar, Allah'a tövbe edin ve bağışlanma isteyin. Ben bile günde yüz defa Allah'a tövbe ediyorum." (Müslim)

Buhari'nin rivayetinde ise:

"Allah'a yemin olsun ki, Allah'tan bağışlanma istiyor ve günde yetmiş defadan fazla tövbe ediyorum." buyurmuştur.

Davetçinin günahlardan uzak durması esasının içerisine, küçük günahlar da dâhildir. Çünkü küçük günahlardaki gevşeklik ve önemsememe insanı büyük günahlara götürür. Resûlullah şöyle buyuruyor:

"Küçük günahlardan uzak durun! Çünkü onlar bir araya geldi mi insanın helakine sebep olur."

Şair de:

"Gördüm ki günahlar,
Kalpleri öldürüyorlar.
Gerçekte onlara devam, zillete sebep,
Terk edilen günahlar.
Kalplere hayat veriyor,
Nefsine isyanın, onun hayrına sebep."

Bu gerçekten dolayı davetçinin sürekli olarak nefsini kontrol edip onu hesaba çekmesi gerekiyor. Onu kar-

şısına alıp özeleştiri yapacak ve gelebilecek tehlikelerden kurtulmanın yollarını araştıracaktır.

"Nefse ve ona birtakım kabiliyetler verip de iyilik ve kötülüklerini ilham edene yemin ederim ki, nefsini kötülüklerden arındıran; kurtuluşa ermiş, onu kötülüklere gömen de ziyan etmiştir." (Şems, 7-10)

Ömer bin Hattab da:

"Hesaba çekilmeden önce nefsinizi hesaba çekiniz, amelleriniz tartılmadan önce onları tartınız ve büyük mahkemeye hazır olunuz." buyurmuştur.

İslam âlimleri her günahtan sonra tövbe etmenin vacip olduğunu söylemişlerdir. İşlenen günah kul ile Allah arasındaki bir konu ise tövbenin kabulü için üç şart vardır:

a. Günahı kesinlikle terk etmek,

b. Pişman olmak,

c. Bir daha o günahı işlememek.

Eğer bu günah bir başka insanı ilgilendiriyorsa bu üç şarta ilaveten o hakkın sahibine iade edilmesi gerekir.

2. İbadet Edenler

Davetçinin hayatına damgasını vuran ikinci özellik, ibadet etme sıfatıdır. İbadet edenlerden maksat; bütün hareketleri, işleri, söz ve davranışlarıyla hayatın gayesi gerçekleşsin diye itaat edenlerdir.

"Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım." (Zariyat, 56)

Gayemiz, yaratıcımız, yöneldiğimiz, kastımız ve her

işimizde emirlerine sıkıca sarıldığımız Allah olduğunda, hayatımız âlemlerin Rabb'i olanın istediği yönde ilerliyor demektir.

"De ki: 'Şüphesiz benim namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm, hepsi âlemlerin Rabb'i Allah içindir. O'nun ortağı yoktur. Bana sadece bu emrolundu." (Enam, 162-163)

Nassın bulunduğu yerde içtihadın, şeriatın buyruğunun olduğu yerde kafadan atmanın, Allah'ın hükmünün bulunduğu yerde görüş belirtmenin mantığı yoktur.

"Aralarında hüküm vermesi için Allah'a ve Resûlüne davet edildiklerinde, müminlerin sözü ancak 'İşittik ve itaat ettik.' demeleridir. İşte asıl bunlar kurtuluşa erenlerdir." (Nur, 51)

Bu ayet bütün işlerinin İslami teraziyle ölçülmesine ve şeriata göre değerlendirilmesini kesin olarak istemektedir.

Yine bu ayet; özel, genel bütün davranışların, Allah'ın kulları için gönderdiği şeri ölçülere göre düzenlenmesini emretmektedir.

Bu genel ölçü içerisinde hayatımızın her safhasının ibadet hâline gelmesi mümkündür. Böylelikle uyku, yeme, içme, çalışma, evlenme, öğrenme, öğretme vs. hepsi Allah'ın razı olduğu istikamet üzere olduğu müddetçe birer ibadet şekline dönüşür.

3. Hamd Edenler

Hamd edenler, Allah'ın ihsan ettiği nimetlerin her zaman farkında olan ve her zaman bunlardan dolayı dil-

lerinden şükür ve övgüyü düşürmeyen ve o nimetlerdeki fakirlerin hakkını unutmayanlardır.

Davetçilerden daha çok hamd etmesi gereken kim vardır? Hidayet ve iman nasip olan bu davetçilerden daha çok şükretmesi gereken bir başkası var mı?

"Fakat biz onu (Kur'an'ı) kullarımızdan dilediğimizi kendisi ile doğru yola eriştirdiğimiz bir nur kıldık." (Şura, 52)

"... Bilesiniz ki, sizi imana erdirdiği için asıl Allah size lütufta bulunmuştur?" (Hucurat, 17)

Allah'ın kullarına verdiği nimetler sayılamayacak kadar çoktur. İnsanın yaratılmasında ve hayatının her devresinde Allah'ın nimetleri gözler önüne gelir.

"Görmedin mi, Allah yedi göğü birbiriyle ahenktar olarak nasıl yaratmış? Onların içinde ayı bir nur kılmış, güneşi bir çerağ yapmıştır." (Nuh, 15-16)

"Şüphesiz Allah, tohumu ve çekirdeği çatlatandır, ölüden diriyi çıkaran, diriden de ölüyü çıkarandır. İşte Allah budur. O hâlde haktan nasıl dönersiniz?

O sabahı aydınlatandır. O geceyi dinlenme zamanı, güneşi ve ayı birer hesap ölçüsü olarak kılmıştır. İşte bu; aziz olan, pek iyi bilen Allah'ın takdiridir.

O, kara ve denizin karanlıklarında kendileri ile yol bulasınız diye sizin için yıldızları yaratandır. Gerçekten biz, bilen bir toplum için ayetleri geniş geniş açıkladık.

O, sizi bir tek nefisten yaratandır. Sizin için bir kalma yeri, bir de emanet olarak konulacağınız yer vardır. Anlayan bir toplum için ayetleri ayrıntılı bir şekilde açıkladık.

O, gökten su indirendir. İşte biz her çeşit bitkiyi onunla bitirdik. O bitkiden de kendisinde üst üste binmiş taneler bitireceğimiz bir yeşillik; hurmanın tomurcuğundan sarkan salkımlar, üzüm bağları; bir kısmı birbirine benzeyen, bir kısmı da benzemeyen zeytin ve nar bahçeleri meydana getirdik. Meyve verirken ve olgunlaştığı zaman her birinin meyvesine bakın! Kuşkusuz bütün bunlarda inanan bir toplum için ibretler vardır." (Enam, 95-99)

Bütün bu nimetler ve kâinatı dolduran varlıklar, hayatın devamı ve bunun için gerekli olan şeyler gibi diğer nimetler, Allah'ın kullarına karşı çok cömert olduğunun işaretleridir. Bu iyiliklerin karşılığı ve nimetlere şükür etmiş olmanın göstergesi, nimet veren Allah'ın buyruklarına sıkı bir şekilde yapışmakla olur.

"Öyle ise siz beni (ibadetle) anın ki, ben de sizi anayım. Bana şükredin, sakın bana nankörlük etmeyin!" (Bakara, 152)

"... Eğer şükrederseniz, elbette size (nimetimi) arttıracağım ve eğer nankörlük ederseniz hiç şüphesiz azabım çok şiddetlidir." (İbrahim, 7)

Resûlullah (sav) de şöyle buyurmuştur:

"Bir şeyler yiyip içtikten sonra hamd eden kimseden, şüphesiz Allah razı olur."

Allah'ın dinine çağıran davetçiler bollukta darlıkta, kolaylık ve zorlukta hamd etmeleri gerekir ki Resûlullah'ın şu hadisindeki her iki anlam da gerçekleşmiş olur:

"Müminin hâli ne hoştur. Onun bütün işlerinde hayır vardır. Bollukta şükreder, bu onun için hayır

olur. Bir musibete uğrayınca da sabreder ki, bu da onun için bir hayır olur. Bu durum müminlerden başka kimsede yoktur."

Hamd edenlerin erişecekleri mükâfat Allah tarafından verilecektir. Resûlullah'ın şu hadisine kulak vermek, sanırım yeterlidir:

İnsanın çocuğu öldüğünde Allah meleklerine şöyle der:

"Kulumun çocuğunun ruhunu mu aldınız?"

Melekler:

"Evet."

Allah Teâlâ:

"Kalbinin meyvesini mi aldınız?"

Melekler:

"Evet."

Allah Teâlâ:

"Kulum ne dedi?"

Melekler:

"Sana hamd etti ve 'Biz Allah'tan geldik ve yine O'na döneceğiz.' dedi."

Allah Teâlâ (??? cümle burada kesiliyor, eksik var)

Allah'ın kullarına nimet vermesi ve şükredenlerin mükâfatını kat kat artırması onun cömertliğinin bir işaretidir.

Başlangıçta nimet ondan ve sonuçta mükâfat da yine ondandır.

"Haydi, siz, akşama ulaştığınızda, sabaha kavuştuğunuzda, gündüzün sonunda ve öğle vaktine eriştiğinizde Allah'ı tespih edin (namaz kılın) ki, göklerde ve yerlerde hamd O'na mahsustur." (Rum, 17-18)

4. Seyahat Edenler

Buradaki seyahatten maksat, göklerin ve yerin yaratılması, kişinin kendi nefsi, etrafındaki diğer yaratıklar ve evrenin yaratılması hakkında düşünmesi, onları gözlemlemesidir.

"Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelip gidişinde aklıselim sahipleri için gerçekten açık ibretler vardır. Onlar ayakta dururken, otururken, yanları üzerine yatarken (her vakit) Allah'ı anarlar, göklerin ve yerin yaratılışı hakkında derin derin düşünürler (ve şöyle derler): 'Rabb'imiz! Sen bunu boşuna yaratmadın, seni tespih ederiz. Bizi cehennem azabından koru!" (Âli İmran, 100-101)

Davetçinin varlıklar âleminde, uzayda ve gezegenlerde seyahat edip Allah'ın büyüklüğünü, gücünü anlayarak daha çok ibadet etmelerine ne kadar da çok ihtiyaçları var...

Davetçilerin, salih kimselerin hayatlarını ve selefi salihinin büyüklerinin yaşantılarını öğrenmek için tarihî bir seyahat yapıp, onların bu kutlu mücadelede karşılaştıkları zorlukları ve bunlara gösterdikleri sabırlarını görmeye ne kadar da ihtiyaçları var!

Davetçilerin, sürüp giden hak batıl mücadelesinde

seyahat edip, İslam'ın çelik gövdesi karşısında batılın saltanatının ve tuzağının nasıl eriyip gittiğini ve şeytani düzenlerin bir anlık olduğunu, buna karşın İslami kuralların kıyamete kadar devam edeceğini anlamaya ne kadar da ihtiyaçları var!

"... Yeryüzünde gezip dolaşın da (Allah'ın ayetlerini) yalan sayanların akıbeti ne olmuş görün! Bu (Kur'an) bütün insanlığa bir açıklamadır, takva sahipleri için de bir hidayet ve öğüttür. Gevşeklik göstermeyin, üzüntüye kapılmayın. Eğer inanmışsanız, üstün olacak sizsiniz." (Âli İmran, 137-139)

Kendi nefsinde, çevresindeki hayatta, su, hava, bitki ve hayvanların yaratılışındaki incelikleri gören davetçi Allah'ın insanları farklı dillerde, renklerde, huy ve şekilde yarattığını fark edecektir. Böylece Allah'a imanı daha da güçlenecek, O'ndan daha çok korkmaya başlayacak ve O'nun güç ve kudretinin erişilmezliğini daha net biçimde anlayacaktır.

"Kulları içinde ancak âlimler, Allah'tan (gereğince) korkar." (Fatır, 28)

Bu sebeplerden dolayı, Kur'an'da birçok ayet seyahat etmeye, düşünmeye, ibret almaya özendirir.

"De ki: 'Yeryüzünde gezip dolaşın da, Allah ilk başta nasıl yaratmıştır bir bakın. İşte Allah bundan sonra ahiret hayatını da yaratacaktır. Gerçekten Allah her şeye kadirdir." (Ankebut, 20)

"Yeryüzünü hiç gezmediler mi ki, kendilerinden öncekilerin sonunun nasıl olduğunu görsünler! Sakınanlar için ahiret yurdu elbette daha iyidir. Hâlâ aklınızı kullanmıyor musunuz?" (Yusuf, 109)

"Hiç yeryüzünde dolaşmadılar mı? Zira dolaşsalardı elbette düşünecek kalpleri ve duyacak kulakları olurdu. Ama gerçek şu ki, gözler kör olmaz, lakin göğüsler içerisindeki kalp kör olur." (Hac, 46)

"Onlar yeryüzünde gezip dolaşmadılar mı ki, kendilerinden öncekilerinin sonu nasıl olmuştur, görsünler! Öncekiler bunlardan daha çoktu, kuvvetçe ve yeryüzündeki eserleri bakımından da daha sağlam idiler. Fakat kazandıkları şeyler onlara asla fayda vermemiştir." (Mümin, 82)

"Yeryüzünde dolaşıp kendilerinden öncekilerin sonlarının nasıl olduğunu görmezler mi? Allah onları yere batırmıştır. Kâfirlere de onların benzeri vardır. Bu, Allah'ın inananlarına yardımcı olmasından dolayıdır. Kâfirlere gelince, onların yardımcıları yoktur." (Muhammed, 10-11)

"De ki: 'Yeryüzünde gezin de, günahkârların akıbeti nice oldu görün! Onların yüzünden tasalanma, kurmakta oldukları tuzaklardan ötürü sıkıntı duyma." (Neml, 69-70)

5. Rükû ve Secde Edenler

Davetçiler Allah'a bağlılıklarını güçlendirmeye ve ilişkilerini güzelleştirmeye çok isteklidirler.

Davetçiler; ayakta, otururak, yatarak daha doğrusu durumuna göre nasıl kolay oluyorsa hiç aksatmadan namazlarını sürekli olarak kılarlar.

"Onlar, ne ticaret ne de alışverişin kendilerini Allah'ı anmaktan, namaz kılmaktan ve zekât vermekten

alıkoymadığı insanlardır. Onlar, kalplerin ve gözlerin allak bullak olduğu bir günden korkarlar." (Nur, 37)

Davetçiler! Özellikle günümüz davetçileri! Allah'a bağlılığınız, taşıdığınız sorumlulukla, karşılaştığınız komplolarla eşit olsun.

Selefi salihinin başarıları, daveti yaymaktaki gayretleri, Allah'a bağlılıkları, dinine sımsıkı sarılmaları ve değil sadece farz olan ibadetleri, aynı zamanda nafilelere önem vermeleri sayesinde olmuştur.

"Geceleri pek az uyurlardı. Seher vakitlerinde istiğfar ederlerdi." (Zariyat, 17-18)

"Korkuyla ve umutla Rablerine yalvarmak üzere (ibadet ettikleri için), vücutları yataklardan uzak kalır ve kendilerine verdiğimiz rızıktan Allah yolunda harcarlar." (Secde, 16)

Mısır'ın fethinin geciktiğini gören Hz. Ömer'in, Amr İbni'l Âs'a mektup yazıp bunun sebebini sormasında etkili olan gerekçe de aynı kaygıdan kaynaklanmaktadır. Hz. Ömer şöyle diyordu:

"Mısır'a gecikmesine şaşıyordum. İki yıldır savaşıyorsunuz. Bunun sebebi günahlarınız ve düşmanlarınız gibi dünyayı sevmekten başkası değildir. Allah ancak bir milletin niyetindeki samimiyetinden dolayı yardım eder."

6. İyiliği Emreden ve Kötülükten Alıkoyanlar

İyiliği emretmek ve kötülükten alıkoymaya çalışmak müminlerin en önde gelen görevlerinden birisidir. Bu kutsi görevi kendine, ailesine ve toplumuna karşı ye-

rine getirmeyenler gerçek mümin olamadığına göre, kendilerini vaiz, mürşit, imam veya lider kabul edenler hakkı ile bu görevi yerine getirmeyince nasıl davetçi olabilirler.

İyiliği emretmek ve kötülüklerden alıkoymak İslami hareketin sorumluluğundan önce bu bir rabbani görevdir.

"Sizden hayra çağıran, iyiliği emredip kötülükten meneden bir topluluk bulunsun, işte onlar kurtuluşa erenlerdir." (Âli İmran, 104)

"Onların her kesiminde bir grup dinde geniş bilgi elde etmek ve kavimleri (savaştan) döndüklerinde onları ikaz etmek için geride kalmalıdır. Umulur ki sakınırlar." (Tevbe, 122)

Daha sonra bu rabbani sorumluluğu tekit eden, Allah'ın dinine çağırmayı, iyiliği emretmeyi ve kötülükten alıkoymayı isteyen, hakkı ve sabrı tavsiyeyi emreden Hz. Peygamber'in şu mübarek sözünü can kulağı ile dinleyelim:

"Sizden her kim bir kötülük görürse onu eliyle düzeltsin, ona gücü yetmezse dili ile düzeltsin, buna da gücü yetmezse kalbi ile buğzetsin, ki bu imanın en zayıf derecesidir. Bunun dışında kalanların kalbinde hardal tanesi kadar bile iman yoktur."

Milletlerin büyük belalara uğramamaları için bu görevi yerine getirmeleri gerektiğine işaret eden Resûlullah şöyle buyurdu:

"Nefsim kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki, ya iyiliği emreder, kötülükten alıkoymaya çalışırsı-

nız ya da Allah'ın size göndereceği azap yakındır. O zaman Allah'a dua etseniz de duanız kabul olmaz."

Yine Resûlullah:

"Onu hafife almadıkları sürece 'La ilahe illallah' sözü söyleyene fayda verecek ve ondan azabın uzaklaşmasına sebep olacaktır." dedi. "Onu hafif olanlar kimlerdir?" diye sorulunca Resûlullah, "Nefret ve değiştirme isteği olmaksızın Allah'a isyanı açıkça işleyenlerdir." buyurdu.

Milletlerin çöküş sebeplerine işaret eden Allah Resûlü, bunun sebebinin, iyiliği emretmenin ve kötülükten engellemenin ortadan kalkması olduğunu belirterek şöyle buyurmuştur:

"İsrailoğullarında ortaya çıkan ilk kusur şuydu: Birisi diğeri ile karşılaştığında ona, 'Allah'tan kork, bunu yapma, uygun değildir.' derdi. Ancak aynı hareketi ertesi gün aynı adamda gördüğü hâlde beraber oturup, yiyip içtiklerinden engellemede bulunmazdı. Böyle devam ettiklerinden kalpleri birbirine benzer duruma geldi." Sonra Resûlullah şu ayeti okudu:

"İsrailoğullarından kâfir olanlar, Davud ve Meryem oğlu İsa diliyle lanetlenmişlerdir. Bunun sebebi söz dinlememeleri ve sınırı aşmalarıdır. Onlar işledikleri kötülüklerden birbirlerini vazgeçirmeye çalışmazlardı. Andolsun ki yaptıkları ne kötüdür." (Maide, 78-79) Sonra şöyle devam etti:

"Hayır, Allah'a yemin ederim ki, iyiliği emredip kötülükten menedeceksiniz, zalimin elinden tutup onu hakka götüreceksiniz. Böyle yapmazsanız Allah kalplerinizi birbirine benzetecek ve onlara lanet ettiği

gibi size de lanet edecektir." (Ebu Davud)

Toplum hayatında iyiliği emretmenin ve kötülükten sakındırmanın terk edilmesi hâlinde oluşacak tehlikeyi canlı bir örnekle Resûlullah şöyle anlatmıştır:

"Allah'ın dinini yaşayanlar ile yaşamayanlar, bir gemide yolculuk yapan insanlara benzer. Bir kısmı alt katta, bir kısmı da üstte oturan bu insanlardan altta oturanlar, sularını üst kattan almaktadırlar. Alttakiler, 'Yukarıdakileri rahatsız etmeyelim' düşüncesiyle geminin altında bir delik açmak istediklerinde, eğer buna üsttekiler engel olmazlarsa onlarla birlikte batar giderler. Fakat buna mâni olurlarsa kendileri gibi onları da kurtarmış olurlar." (Buhari)

Davetçiler, iyiliği emretmede ve kötülüklere engel olmada en önemli şartın, insanları davet ettikleri şeylerde kendilerinin örnek olmaları gerektiğini bilmeleridir. Eğer hareket söze uymuyorsa yapılan iş boşa gider ve Allah korusun mükâfat yok olur. Bundan ötürü Kur'an, yapmayacakları şeyleri söyleyenleri şöyle tehdit etmiştir:

"Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz, Allah katında büyük bir nefretle karşılanır." (Saff, 3)

Resûlullah (sav), yaptıkları söylediklerine uymayanların geleceklerini şöyle haber veriyor:

"Kişi, kıyamet günü getirilip ateşe atılacaktır. Bağırsakları karnından dışarı çıkıp, onun etrafında eşeğin değirmen taşı etrafında döndüğü gibi dönecektir. Cehennemlikler etrafına toplanıp, 'Ey falan! Sen dünyada iyiliği emredip kötülükten sakındırmaya çalışmıyor muydun?' dediklerinde o, 'Haklısınız; iyiliği emre-

derdim fakat ben yapmazdım, kötülüklerden engellerdim, ancak o kötülükleri yapmaya devam ederdim.' diyecek."

Hz. Ali, davetçilere öğütte bulunurken onların başkalarından önce kendi nefislerini eğitmek ve güzelleştirmekle işe başlamalarını tavsiye eder ve şöyle buyururdu: "Kim kendisini insanlara imam olarak kabul ediyorsa başkalarından önce kendi nefsini eğitsin. Dilini düzeltmeden önce yaşantısını düzeltsin. Nefsini eğiten ve güzelleştiren, insanları eğiten ve düzeltenden daha şereflidir."

7. Allah'ın Yasalarına Özen Gösterenler

Allah'ın yasalarına özen gösteren, onları hem kendi hayatında yaşayan ve hem de içinde yaşadığı toplumda uygulamaya gayret edendir.

Allah'ın emirlerinin uygulanması İslami bir toplum olmadan mümkün olmadığına göre, Allah'ın yasalarına özen gösterilmesi için çalışmaların bu doğrultuya çevrilmesi zaruri olur.

Allah'ın yasalarını korumak için davetçinin hayatının dengeli bir şekilde iki çizgi üzerinde olması gerekir.

a. **Birinci Çizgi:** Allah'ın yasalarını, kendi hayatlarında ve mümkün olduğunca çevrelerinde korumaya gayret etmelidirler. Mümin erkek ve kadınlar için ferdî yükümlülüğün kaynağını teşkil eden ayetler şunlardır:

"Aralarında hüküm vermesi için Allah'a ve Resûlü-

ne davet edildiklerinde, müminlerin sözü ancak 'İşittik ve itaat ettik.' demeleridir. İşte asıl bunlar kurtuluşa erenlerdir." (Nur, 51)

"Helal bellidir, haram bellidir. İkisi arasında şüpheli şeyler vardır ki, insanlardan çoğu bunu bilmezler. Her kim şüpheli şeylerden sakınırsa, dinini ve namusunu korumuş olur. Şüpheli şeyler içerisinde dolaşan kimse ise harama düşebilir. Bu aynen bir korunun etrafında hayvan otlatan çobana benzer ki, onun koruluğa tecavüz etmesi kaçınılmazdır. Dikkat edin, her melikin bir koruluğu vardır. Uyanık olun, Allah'ın koruluğu da haram kıldığı şeylerdir. Dikkat edin, bedende bir et parçası vardır ki, o düzeldiğinde bütün beden düzelir. O bozulunca bütün beden bozulur. Uyanık olan işte o kalptir." (Ahzab, 36)

(??? son 10 cümle ayet değil, sure adı ve ayet numarası silinecek, buralarda bir kopma mı var)

b. İkinci Çizgi: Allah'ın yasalarına özen gösterilmesi için bütün gücünü kullanmaktır. Yani Allah'ın yasalarını uygulamakla, onlara özen gösteren İslami bir devletin oluşması için çalışmaya devam etmek gerekir. Bu ise bütün hedeflerin gerçekleşmesi veya bu yolda şehit oluncaya kadar devam etmekle mümkün olur.

"Hayır, Rabb'ine andolsun ki, aralarında çıkan anlaşmazlık hususunda seni hakem kılıp sonra da verdiğin hükme içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın onu tam manasıyla kabullenmedikçe iman etmiş olmazlar." (Nisa, 65)

DAVETÇİLERİN AZIKLARI

Davetçilerin; uzun, meşakkatli, tehlikeli ve zorluklarla dolu olan davet yolunda, mutlaka dikkate almaları gereken ve onsuz hiçbir şeyin başarıya ulaşması mümkün olmayan Allah'ın yardımına güvenmeleri ve O'na müracaat etmeleri gerekir.

Allah Teâlâ, Hz. Muhammed (sav)'i peygamber olarak seçince ona Hira mağarasında tebliğini bildirdi. Onu göz aydınlığı olarak kabul etti ve en güzel şekilde yetiştirdi. Emaneti taşıyabilmesi, peygamberlik görevini yerine getirebilmesi ve insanlar içerisinden seçip çıkarılan bir ümmet yetiştirebilmesi için mümkün olan her türlü azığı kendisine vermiştir.

"İşte böylece sana da emrimizle Kur'an'ı vahyettik. Sen, kitap nedir, iman nedir bilmezdin, Fakat biz onu kullarımızı dilediğimizi kendisi ile doğru yola eriştirdiğimiz bir nur kıldık. Şüphesiz ki sen doğru bir yolu göstermektesin. O yol, göklerin ve yerin sahibi olan Allah'ın yoludur. Dikkat edin, bütün işler sonunda Allah'a döner." (Şura, 52-53)

Kâinatın efendisinin durumu bu olursa, ondan sonra bu görevi yüklenen davetçilerin hâli nice olur? Davetçilerin bu uzun yolculuğa devam edebilmeleri için ge-

rekli olan azığa ve sağa sola sapmadan görevlerini sürdürmeleri için birtakım sebeplere daha fazla muhtaçtırlar.

Resûlullah (sav), bu yolun uzun ve tehlikeli olduğunu ve özellikle ahir zamandaki davetçiler için daha da zor olacağını açıklayarak şöyle buyurmuştur:

"Ey İslam cemaati! Hazırlığınızı yapın; iş gerçekten ciddidir. Hazırlıklı olun; yolculuk yakındır. Azığınızı alın; yolculuk uzundur. Yüklerinizi hafif yapın; çünkü ileride ancak yükleri hafif olanların geçebileceği bir yokuş vardır. Kıyamete yakın işler zorlaşacak, musibetler artacak ve çetin bir dönem olacaktır. Zalimler başta, günahkârlar ön safta yer alacaktır. İyiliği emredenler cezalandırılacak, kötülüklerden alıkoymaya çalışanlar işkence çekeceklerdir. O zaman imanınız hazır olsun; ona iyice sarılın, salih amellere yapışın, nefsinizi buna zorlayın. Zorluklara sabredin ki, sürekli olan cennet nimetlerine ulaşabilesiniz."

Daha sonra Resûlullah (sav), İslam davetçilerinin bu uzun yolculukta yardımına başvuracağı azıklara işaret ederek Ebu Zerr'e sordu:

"Sefere çıkmak istediğinde hazırlık yapar mısın?"

Ebu Zerr:

"Evet, elbette" diye cevap verdi.

"Kıyamet yolundaki yolculuk için hazırlığın nasıl olacağını söyleyeyim mi?" dedi. Ebu Zerr:

"Anam babam sana feda olsun, onları bana anlatır mısın?" deyince Resûlullah bunları şöylece sıraladı:

"Kıyamet günü için sıcak günlerde oruç tut,

Kabrin dehşeti için karanlık gecelerde iki rekât namaz kıl,

Büyük belaları defetmek için bir kez haccet,

Gizli gizli sadaka ver,

Hakkı konuş, batıl söz söyleme."

Bu öğütleri biraz izah etmeye çalışalım:

1. Kıyamet Günü İçin Sıcak Günlerde Oruç Tut

Nefislerini eğitmek, onu dar bir geçimle zorluklara alıştırmak için Allah yolunda ilerleyen müminlere ve davetçilere Resûlullah'ın çağrısıdır bu. Onu sürekli kontrol altında tutmak için zaman zaman onu sevdiği şeylerden uzaklaştırmak faydalı olacaktır. Kendinizi dar geçime alıştırın. Çünkü hayat sürekli böyle devam etmeyebilir.

Bu rabbani eğitimde, nefsi terbiye ve güzelleştirmede ve âlemlerin Rabb'ine ibadete alıştırmak da oldukça etkili bir metot olsa gerek.

Sadece nazari olarak iman etmenin, rabbani eğitimde dil ve kulağı aşamayan işin edebiyatını yapmanın hiçbir faydası yoktur. Tam tersi, nefsi pisliklerden temizleyecek, onu iyiye doğru götürecek eylemlerimizin olması gerekmektedir.

Oruç ise nefsi eğitmenin en etkili yöntemlerindendir. O, iradeyi güçlendirir, iman ve takvanın beden üzerinde söz sahibi olmasını sağlar. Ve hatta bedenin ruhun

emrine girmesine yardımcı olur. Oruç ile duygular duyarlı hâle gelir, anlayış kapasitesi artar, düşünce berraklaşır ve nefis şeffaflaşır.

Bu sebeplerden dolayı özellikle sıcak günlerde, inanarak ve Allah'tan sevabını bekleyerek tutulan oruçların değeri oldukça büyüktür. Böyle yaşayanlar kıyamet gününün dehşetli sıcağından uzak tutulacaklardır. Her işin karşılığı kendi cinsinden olur. Hayrın karşılığı hayır, şerrin karşılığı da şerdir.

"Kim zerre miktarı hayır yapmışsa onu görür. Kim de zerre miktarı şer işlemişse onu görür." (Zilzal, 7-8)

Bu iki olayı birbirine kıyas ettiğimizde aralarındaki farkın büyük olduğu görülecektir. Sıcak bir günde tutulan orucun verdiği sıkıntı ile kıyamet gününün sıcağının zahmeti birbirinden oldukça farklıdır. Ancak bu Allah'ın karşılıksız iyiliğinin ve cömertliğinin bir sonucudur.

"O gün gökyüzü, erimiş maden gibi olur. Dağlar da atılmış yüne döner. Dost, dostu sormaz. Birbirlerine gösterilirler. Günahkâr kimse ister ki, o günün azabından oğullarını, karısını ve kardeşlerini, kendisini koruyup barındıran tüm ailesini ve yeryüzünde kim varsa hepsini fidye olarak versin de, tek kendini kurtarsın. Fakat ne mümkün! Bilinmeli ki, o alevlenen bir ateştir. Derileri kavurup soyar. Yüz çevirip geri dönen, (servet) toplayıp yığan kimseyi (kendine) çağırır." (Mearic, 8-18)

Hz. Aişe de Resûlullah'tan şöyle işittiğini anlatıyor:

"Kıyamet gününde insanlar yalın ayak ve çıplak olarak bir araya toplanırlar." dedi. Ben, "Ey Allah'ın Resûlü, kadın erkek bir araya gelince birbirlerine bakmazlar mı?" deyince Resûlullah, "Ey Aişe, günün dehşeti

birbirlerine bakmalarına engel olacaktır." buyurdu. (Buhari)

"O gün herkesin kendine yetip artacak bir derdi vardır." (Abese, 37)

Yine Resûlullah (sav) şöyle buyurdu:

"Kıyamet günü insanların terleri, yerde yetmiş kulaç inecektir. İnsanlardan bazıları dizlerine, bazıları göbeğine kadar ter içerisine girerlerken, bir kısmı da ağzının hizasına kadar ter içerisinde kalacaktır." (Müslim)

Müminler, bu büyük sıkıntılardan imanlarındaki samimiyetleri, dine bağlılıkları, Allah hakkındaki iyi düşünceleri ve ona oruç, namaz ve diğer ibadetlerle yaklaşmaları ile kurtulacaklardır.

Hz. Peygamber (sav), Hz. Aişe'ye şöyle tavsiyede bulunmuştur:

"Cennet kapısını açıkla sürekli olarak çal." (Müslim)

Bundan dolayıdır ki Allah oruç tutanların sevaplarını katlayarak çoğaltmış ve onlara bol bol sevap vaat etmiştir. Bir hadisi kutside Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

"Âdemoğlunun her iyi ameline on katından yedi yüz katına kadar sevap verilir. Ancak oruç benim içindir, karşılığını ben veririm. Çünkü o, yeme içmesini bana bağlılığından ötürü terk etmiştir."

Resûlullah da heva ve hevesine takva ile hâkim olan oruçluların ahiretteki yerlerine işaretle şöyle buyurdu:

"Cennette 'reyyan' denen bir kapı vardır ki, kıyamet günü oradan sadece oruç tutanlar gireceklerdir.

Onlar girdikten sonra kapı kapanacak ve oradan oruçluların dışında hiç kimse giremeyecektir."

Daha sonra Resûlullah (sav), orucun, oruçlu ile cehennem arasında nasıl perde olacağını açıklarken şöyle buyurdu:

"Allah yolunda oruç tutan herkesin yüzünü, Allah cehennem ateşinden yetmiş yıl uzaklaştıracaktır."

"Oruç ve Kur'an kıyamet günü insanlara şefaat edeceklerdir. Oruç şöyle diyecek: 'Rabb'im! Ben onu yeme içmeden ve şehevi arzulardan engelledim, Şefaat etmeme müsaade et.' Kur'an da, 'Ben onu gece uykularından menettim. Şefaat hakkı istiyorum.' deyince Allah ikisine de, 'Şefaat edebilirsiniz.' diyecektir."

Davetçi kardeş, oruç tutarak nefsi ile mücadele etsin. Çünkü o kıyamete giden yolculukta Allah'ın kontrol ve emniyeti içerisinde, nefsi en iyi temizleyen, arındıran önemli ibadetlerdendir.

2. Kabrin Dehşeti İçin Karanlık Gecelerde İki Rekât Namaz Kıl

İkinci teşvik, Resûlullah'ın gece namazına özendirmesidir.

Dünya ve ahiret derecesinin üstünlüğünü, sonucun büyüklüğünü açıklamış ve şöyle buyurmuştur:

"Kabrin dehşeti için karanlık gecelerde iki rekât namaz kıl."

Gece namazı, *"Ey örtüsüne bürünen!"* (Müzemmil,

1) ile başlayıp *"Ey bürünüp sarılan!"* (Müddesir, 1) ile biten peygamberlik kervanının temel meşalesidir.

Gece namazındaki azık ve yardım sayılamayacak kadar çoktur. Onda müminler için düşünülmeyecek derecede güç ve imkân ile rızıklandırılma vardır. Bütün bunlar, Allah'ın mümin kullarına ikramı ve ihsanıdır ki bunu şöyle açıklar: *"Şüphesiz gece kalkışı (kalp ile uzuvları arasında) tam bir uyuma ve sağlama bir kıraate daha elverişlidir."* (Müzzemmil, 6)

Gece namazının faziletinin büyüklüğünü Resûlullah (sav) şöyle açıklar:

"Gece namaza kalkın. O sizden önceki salih kimselerin âdetlerindendir. Sizi Allah'a yakınlaştırır. Günahlarınıza kefaret olur. Kötülüklerden uzaklaştırır. Bedendeki hastalıkları söküp atar." (Taberani, Tirmizi)

Anlatıldığına göre Cebrail (as), Hz. Peygamber'e gelip şöyle dedi:

"Ey Muhammed, dilediğin gibi yaşa ama unutma ki öleceksin. İstediğin işi yap ama bil ki karşılığını göreceksin. Dilediğin kimseleri sev fakat hatırından çıkarma ki, onlardan ayrılacaksın. Bil ki, müminin şerefi gece namazına kalkmaktır, onun şanına yakışan ise insanlara yok olmamaktır." (Taberani)

Gece namazı, davetçi kardeşin; rabbani bir kul, Allah'a bağlı, ruhu temiz, kalbi aydın, zihni uyanık, düşüncesi keskin bir aydın insan olarak yetişmesini sağlar.

Bu özellikleri taşımayan insanlar gerçek davetçi olamazlar. Günümüzde İslami hayatta çekilen sıkıntının temellerinde, bu vasıf, ahlak ve özelliklerde davetçilerin az bulunması gerçeği yatmaktadır.

Gece namazına nefis ile mücadele etmeden, şeytanla savaşmadan, heva ve hevese karşı direnmeden alışmak mümkün değildir. Özellikle başlangıçta onlarla mücadele oldukça çetin geçer.

"Kul gece namaza kalkmak istediğinde ona bir melek gelip, 'Sabah oldu; kalk, namaz kıl, Rabb'ini zikret.' der. Arkasından şeytan gelir ve şöyle der: 'Gece uzundur; birazdan kalkarsın.' Eğer kalkıp namaz kılarsa bedeni hafifler ve yüzü neşeli olur. Fakat şeytanın sözünü dinler de sabaha kadar yatarsa, şeytan onun kulağına işer."

Resûlullah (sav) gece karanlığında kalkıp kılınan namaz ile insanın kabir dehşeti arasında ilgi kurarak şöyle buyurur:

"Kabrin dehşeti için gecenin karanlığında iki rekât namaz kıl."

Gecesini Allah'a ibadetle geçiren kimsenin kabrini fazlı keremiyle aydınlatmak Allah üzerine gerçekleştirmesini vaat ettiği bir haktır. Gece kılınan iki rekât namaza karşılık kabrin azabından, karanlığından, korkunçluğundan ve yalnızlığından kurtulmak şeklinde mükâfatı veren Allah'ın ihsanı ne kadar da büyüktür. Kabrin korkunçluğunun delili, ondan sadece vücutlarını yataktan uzaklaştıran kişilerin kurtulacak olmasıdır.

Kabirden ve azabından bahsederken Resûlullah (sav) şöyle buyurdu:

"Kabir, ahiret duraklarının ilkidir. O ilk duraktan kurtulanın sonraki durumu gayet kolay olacaktır."

Mücahit şöyle diyordu:

"Kabrin Âdemoğluna söyleyeceği ilk söz şu olacaktır: 'Ben kurtların barındığı evim. Ben; yalnızlık, ayrılık ve karanlık bir yerim. Benim sana hazırladıklarım bunlardır, sen benim için ne hazırladın?"

Resûlullah (sav) de şöyle buyurdular:

"Kul öldüğünde 'münker' ve 'nekir' denen siyah ve mavi iki melek gelir ve şöyle derler: 'Peygamber hakkında ne dersin?' Ölen eğer mümin ise, 'O, Allah'ın kulu ve Resûlüdür. Şehadet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur ve yine şehadet ederim ki, Muhammet (sav) O'nun Resûlüdür.' der. Melekler, 'Böyle diyeceğini biliyorduk.' derler. Bundan sonra onun kabri enine ve boyuna yetmişer zira genişletilir ve aydınlatılır. Yok, eğer ölü münafık ise, 'Bilmiyorum, ama insanlar şöyle şöyle derlerdi, ben de diyordum.' der. Melekler, 'Böyle diyeceğini biliyorduk.' derler. Sonra da yere, kaburgaları birbirine geçinceye kadar sıkması söylenir.

İnsan kabre konulduğunda melekler ona baş tarafından azap etmek için geldiğinde, okuduğu Kur'an buna müsaade etmez. Ellerinin doğrultusundan geldiğinde verdiği sadakalar karşı çıkarlar. Ayaklarının istikametinden gelmek istediklerinde ise mescide gitmek için yürümesi bunlara mâni olur."

3. Büyük Belaları Defetmek İçin Bir Hac Eda Et

Davetçilerin ahiret yolculuğunda yanlarında bulundurmaları gereken üçüncü azık da Allah'ın evini haccetmeleridir.

Hacda yerine getirilen birtakım hareketler davetçileri imani güçlerle takviye eden rabbani kaynakların en etkililerinden birisidir. Nefislerini cahilî pisliklerden ve heva saplantılarından korur. Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Kim kötü söz söylemeden ve bozgunculuk yapmadan haccı eda ederse anasından doğduğu ilk günkü gibi (günahsız olarak) döner." (Müttefekun aleyh)

"Umre, iki umre arasındaki günahlar için bir kefarettir. Kabul olunan haccın karşılığı ise mutlaka cennettir." (Muttefakun aleyh)

Bu sebepten Allah (cc), evini haccetmeyi kullarına farz kıldı ve dinin temel esaslarından birisi olarak kabul etti.

"Yoluna gücü yetenlerin o evi haccetmesi, Allah'ın insanlar üzerinde bir hakkıdır. Kim inkâr ederse bilmelidir ki, Allah bütün âlemlerden müstağnidir." (Âli İmran, 97)

Buhari ve Müslim'in sahihinde geçen İbni Ömer'in rivayetine göre Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"İslam dini beş temel üzerine kurulmuştur. Allah'tan başka ilah olmadığına, Hz. Muhammed'in O'nun elçisi olduğuna şehadet etmek, namaz kılmak, zekât vermek, Ramazan orucunu tutmak ve Allah'ın kutsal evini haccetmektir."

Hz. Ali'den aktarılan bir sözde ise şöyle denilmektedir:

"Hac yapmaya gücü yettiği hâlde bunu terk edenin, Yahudi veya Hıristiyan olarak ölmeyeceğine garantisi olmaz."

Hz. Peygamber, Ebu Zerr'e şöyle vasiyet etmiştir:

"Büyük belaları defetmek için haccet." Bu hadiste farz olan haccın dışında nafile olan umre ziyaretlerine de teşvik söz konusudur.

Ebu Hureyre'nin sahihinde geçtiği şekliyle, Resûlullah (sav, nafile hac ibadetini tavsiye ederek şöyle buyurur:

"Allah (cc) size haccı farz kıldı, haccediniz."

Sahabeden birisi:

"Her yıl haccetmemizi mi emretti?" dedi.

Resûlullah bu soruyu üç defa soruncaya kadar sustu ve sonunda şöyle cevap verdi: "Şayet evet deseydim haccetmek size farz olacaktı ki buna güç yetirmeniz mümkün olmazdı."

Sonra konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Size söylediğimle yetinin. Sizden öncekiler çok soru sorduklarından ve peygamberlerine karşı geldiklerinden helak oldular. Size emrettiğim şeyleri gücünüz yettiği ölçüde yerine getirin. Size yasak ettiğim şeyleri ise terk edin."

a. Rahman'ın Ziyaretinde

Allah'ın hac ve umre yapanlara vaat ettiği iyilikler, bağışlar ve onları kendi misafirleri olarak kabul etmesi, O'nun kullarına karşı çok cömert olduğunun göstergesidir. Resûlullah bu gerçeği şöyle ifade eder:

"Hac ve umre yapanlar Allah'ın konukları ve ziyaretçileridir. Allah onlara istediklerini verir. Bağışlan-

mak isteyenleri affeder. Yaptıkları dualara karşılık verir." (İbni Hibban)

Beyt-i Atik'in etrafında, Allah'ın rahmet ve rızası gölgesinde, vahyin indiği Hz. Peygamber'in ayaklarının gezdiği kutsal topraklarda ne de güzel bir ziyafet, ne kadar da hoş bir misafirlik! Buna işaretle Resûlullah (sav) şöyle buyurdu:

"Allah, beytinin her sene yüz bin kişinin hacceceğini vaat etmiştir. Şayet bu sayını altında hacceden olursa Allah bunu melekleriyle yüz bine tamamlar."

"Beytullah'a her gün yüz yirmi rahmet iner. Bunun altmışı tavaf edenler, kırkı orada namaz kılanlar, yirmi tanesi de ona bakanlar üzerine olacaktır."

b. İhram ve Telbiye

İhram, mümini kendisini üstün göstermeye çalışan birtakım hastalıklardan uzaklaştırır ve hayatta iken ona ölülerin elbisesini giydirir. Diğer insanlarla makam ve şöhret farkı olmadığını ve eşit olduğunu hatırlatır. Orada insanlar aynı tarağın dişleri gibidirler. Rahman'ın emrine uyarak baş açık yalın ayak bir davete koşmanın bilinciyle, "Emret, Allah'ım, emret. Buyur, Allah'ım, senin ortağın yok. Hamd sana, nimet senin, mülk senin. Senin hiç ortağın olamaz." derler.

Bu sözlere, "Sana ne buyrulacak ne de mutlu olabileceksin" cümlesi ile cevap verilebileceği korku ve endişesiyle devam edilir. Ali bin Hüseyin'den nakledildiğine göre haccetmek için ihrama girip yolculuğa başladığında neden telbiyede (Lebbeyk Allahümme Lebbeyk...) bulunmadığı sorulmuş ve o şöyle demişti: "Bana, 'Sana

buyrulmayacak, mutlu olmayacaksın' denileceğinden korkuyorum." demişti. Bu olayı Süfyan bin Uneyne anlatmıştır.

c. Tavaf

Tavaf ile, insan yüce makamlardakilerin derecesine yükselir. O hâliyle ruh, arşın etrafında tavaf ederek dönen meleklere benzer.

"Melekleri görsünler ki, Rablerine hamd ile tespih ederek Arş'ın etrafını kuşatmışlardır. Artık oralarında adaletle hükmolunmuş ve 'Âlemlerin Rabb'i olan Allah'a hamd olsun.' demişlerdir." (Zümer, 75)

d. İstilam

Hacerü'l Esved'i selamlamakla davetçi, Allah'a biat ettiğinin ve O'nun yolunda cihat etmesi gerektiğinin farkına varır. Bu ise zor bir anlaşmadır.

"Kim ahdini bozarsa, ancak kendi aleyhine bozmuş olur. Kim de Allah ile olan ahdine vefa gösterirse Allah ona büyük bir mükâfat verecektir." (Fetih, 10)

Resûlullah (sav) işe şöyle buyurur:

"Hacerü'l Esved, Allah'ın yeryüzündeki sağ elidir; Allah onunla kullarıyla tokalaşır. Tıpkı birinin kardeşiyle tokalaşması gibi." (İbni Hibban)

e. Kâbe'nin Örtüsüne Yapışmak

Kâbe'nin örtüsüne yapışmak, kulların Allah'tan bağışlanma ve hoşnutluk istediklerini gösterir.

"Rabb'inize yalvara yalvara ve gizlice dua edin." (Araf, 55)

"Bana dua edin, kabul edeyim." (Mümin, 60)

"Allah bir kulunu sevdi mi onun yalvarışlarını duymak ister." buyuruyor Allah Resûlü.

f. Sa'y

Sa'y, müminin, Allah'ın rahmetini isteme hususundaki ısrarlı olduğunu göstermektedir. Aşağıdaki dua kulun güçlü ve aziz olan Allah'ın huzurunda yalvarışından bahseder:

"Rabb'im, bağışla, merhamet et! Sen, izzet ve kerem sahibisin, günahlarımı biliyorsun, onları bağışla. Rabb'im, bize dünyada ve ahirette iyilikler nasip et! Bizi ahiret azabından koru."

g. Arafat'ta Vakfe

Arafat'ta vakfe, insanın içini ürpertmesi ve ahirette diriltip bir araya gelmeyi hatırlatması açısından oldukça etkilidir.

"Nihayet sur'a üflenecek. Bir de bakarsın ki onlar kabirlerinden kalkıp koşarak Rablerine giderler." (Yasin, 51)

"O, müthiş bir sesten ibarettir. Bunun üzerine onların hepsi hemen huzurumuzda hazır bulunurlar." (Yasin 53)

Onun içindir ki, hiçbir şey Arafat'ta vakfe yapmaya benzemez. Resûlullah (sav) şöyle buyurmuşlardır:

"Hac, Arafat'taki vakfedir."

"Öyle günahlar vardır ki onu ancak Arafat'taki vakfe temizler."

h. Şeytan Taşmalar

Şeytan taşlama, davetçinin, şeytan ve taraftarlarıyla savaş hâlinde olacağına, heva ve hevesinden uzak kalacağına ve şeriat üzere hayatını devam edeceğine kesin söz vermesidir.

Bu, hak yol üzerine devam edeceğini, Allah'ın emri gelinceye kadar karşı çıkanların ona en ufak bir zarar veremeyeceğini pekiştirmektir.

Bu, Allah'ın sözünün yüce, kâfirlerin sözlerinin paçavra hâline gelmesi için verilen söz, hareket ve cihat olarak bütün imkânları bu yolda son noktasına kadar kullanacağına dair verilen sözdür.

"Ey Âdemoğulları! Size, 'Şeytana tapmayın; çünkü o sizin apaçık düşmanınızdır.' demedim mi? 'Ve bana kulluk ediniz; doğru yol budur.' demedim mi? Şeytan sizden pek çok milleti kandırıp saptırdı. Hâlâ akıl erdiremiyor musunuz?" (Yasin, 60-62)

i. Kurban Kesmek

Kurban kesmek bir yandan Allah'a yakınlığın, diğer taraftan Hz. İbrahim'in hayatını hatırlamanın alameti olmaktadır. Hz. İbrahim, oğlu İsmail'e şöyle demişti:

"Yavrucuğum! Rüyamda seni boğazladığımı görüyorum; bir düşün, ne dersin?' dedi. O da cevaben, 'Babacı-

ğım, emrolunduğun şeyi yap. İnşallah beni sabredenlerden bulursun.' dedi." (Saffat, 102)

Allah'ın dinine çağıran davetçilerin bu gibi olayları ve imanla ilgili durumları hatırlamaya çok ihtiyaçları vardır. Bu, insanın Allah'ın kaderine razı olup onu kabul ettiğini gösterir. Hatta burada Allah'ın emirlerine uyacağını, onları yerine getireceğini göstermesi açısından oldukça önem taşır.

"Allah ve Resûlü bir işe hüküm verdiği zaman, inanmış bir erkek ve kadına o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur..." (Ahzab, 36)

4. Gizli Gizli Sadaka Ver

Resûlullah (sav)'ın tavsiyesinin dördüncüsü de, "Gizli gizli sadaka ver." olmuştur.

Daha önce anlattığımız üç tavsiye; nefsin rabbani olması, hayra, nura, hidayete ve temizliğe koşarken nefisle yapılan mücadele ve temizleme şekilleriyle ilgili idi. Bu dördüncü öğüt ise temizlenen nefsin öğrendiklerini pratiğe dökmek ve mücerret imanı eyleme dönüştürmekten bahsetmektedir.

Allah yolunda harcamalarda bulunmak ve mal ile cihat edebilmek nefsin huzur ve sıhhatine delildir. Hırs, cimrilik ve yastık altı biriktirmeleri ise nefsin hasta olduğunu gözler önüne serer.

Bu sebepten Allah yolunda harcamalarda bulunma emri pek çok ayette iman sıfatına bitişik olarak gelmiştir.

"Onlar gaybe inanırlar, namaz kılarlar, kendilerine verdiğimiz mallardan Allah yolunda harcarlar." (Bakara, 3)

"Onlar namazlarını dosdoğru kılan ve kendilerine rızık olarak verdiğimizden (Allah yolunda) harcayan kimselerdir." (Enfal, 3)

"Onlar öyle kimselerdir ki, Allah anıldığı zaman kalpleri titrer; başlarına gelene sabrederler, namaz kılarlar ve kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden (Allah için) harcarlar." (Hac, 35)

Başka ayetlerde ise nefsi terbiye etmek, ona hayrın sevgisini yerleştirmek, başkalarını kendilerine tercih ettirmek ve iyiliğe alıştırıp, eziyetlere tahammülü aşılamak için teşvikler yapılır.

"Ey iman edenler! Kazandıklarımızın iyilerinden ve rızık olarak size yerden çıkardıklarımızdan hayra harcayın." (Bakara, 267)

"Ey iman edenler! Kendisinde artık alışveriş, dostluk ve kayırma bulunmayan gün (kıyamet) gelmeden önce size verdiğimiz rızıktan hayır yolunda harcayın." (Bakara, 254)

Yine Kur'an'daki birçok ayette müminlerin Allah yolunda harcamada bulunmalarının önemi vurgulanmakta ve bu infak, imana işaret eden en açık delillerden sayılmaktadır.

İslam davetçilerinin konuşma ve düşünceleriyle insanları en temiz şeylere davet etmelerinin yanında, onların Allah yolunda ellerini ceplerine atıp mal ve can ile yapılan cihadı bir arada bulundurmaları gerektiği vurgulanmaktadır.

"Allah müminlerden, mallarını ve canlarını, kendilerine verilecek (cennet) karşılığında satın almıştır." (Tevbe, 111)

Kalpleri iyilik yapma arzusuyla dolup taşanların ceplerinden ise cömertlik fışkırmalıdır. Elin açık olması kalbin de açık olduğunu gösterirken tam aksi olarak eli sıkı olanların da kalplerinin kapalı ve daracık olduğu bir gerçektir.

Dil ile yapılan cihat kolaydır. Külfet altına girmeden bunu herkes yapabilir. Hatta insanlar arasında saygınlık görmek isteyenler bu işe bayılırlar. Ancak fakir düşme korkusuna her an kapılabilen gönüller için oldukça sıkı bir iştir.

"Ey iman edenler! Kazandıklarınızın iyilerinden ve rızık olarak size yerden çıkardıklarımızdan hayra harcayın. Size verilse gözünüzü yummadan alamayacağınız kötü malı, hayır diye vermeye kalkışmayın. Biliniz ki Allah zengindir, övgüye layıktır.

Şeytan sizi fakirlikle korkutur ve sizi cimriliğe telkin eder. Allah ise size katından bir mağfiret ve lütuf vaat eder. Allah her şeyi ihata eden ve her şeyi bilendir. Allah hikmeti dilediğine verir. Kime hikmet verilirse ona pek çok hayır verilmiş demektir. Ancak akıl sahipleri düşünüp ibret alırlar.

Yaptığınız her harcamayı ve adadığınız her adağı muhakkak Allah bilir. Zalimler için hiç yardımcı yoktur.

Eğer sadakaları (zekât ve benzeri hayırları) açıktan verirseniz ne âlâ! Eğer onu fakirlere gizlice verirseniz işte bu sizin için daha hayırlıdır. Allah da bu sebeple sizin

günahlarınızı örter. Allah yapmakta olduklarınızı bilir." (Bakara, 267-271)

Allah'ın kitabında müminlerin özelliklerinden şöyle bahsedilir:

"Mallarında, muhtaç ve yoksullar için bir hak vardır." (Zariyat, 19)

"Onlar, kendi canları çekmesine rağmen yemeği yoksula, yetime ve esire yedirirler. 'Biz sizi Allah rızası için doyururuz. Sizden ne bir karşılık ne de bir teşekkür bekliyoruz." (İnsan, 8-9)

Hz. Peygamber de cimri ile cömert, harcamayıp yastık altına biriktiren ile Allah yolunda harcayanların karşılaşacakları durumu gözler önünde canlandırarak şöyle buyurdular:

"Her gün gökten iki melek iner. Birisi, 'Allah'ım! Senin yolunda harcayanlara harcadıkları miktarı yeniden ver.' diye dua ederken diğeri. 'Allah'ım, vermeyip yastık altı edenlerin mallarını yok et.' diye yalvarır."

"Eğer şükrederseniz, elbette size (nimetimi) arttıracağım ve eğer nankörlük ederseniz hiç şüphesiz benim azabım çok şiddetlidir." (İbrahim, 7)

5. Hakkı Konuş, Batıl Söz Söyleme

Hz. Peygamber'in, Ebu Zerr'e beşinci ve son tavsiyesi konuşma ile ilgili olmuştur ki, bu da dilin etkisi ve tehlikesi, onu kontrol altında tutmanın zarureti ve ondan korunmanın gerekliliği hususundadır. Yüce Allah şöyle buyurdu:

"İnsan hiçbir söz söylemez ki, yanında gözetleyen yazmaya hazır bir melek bulunmasın." (Kaf, 18)

Dil, bedende en küçük parçalarından birisi olmasına karşın takva ile kontrol altına alınmayınca tehlikesi büyük ve kötülüğü çok olur.

Nice yüksek makamlarda bulunanlar vardır ki, dilin sürçmeleri sonucu ayaklar altına düşmekten kendilerini koruyamamışlardır.

Pek çok fitne hareketi, kontrol altına alınmayan konuşmalardan kaynaklanmış, çekişmeler bu sebepten alevlenmiş, düşmanlıklar bundan dolayı yayılmış, musibetler meydana gelmiştir. İnsanlar cehennemde yüzlerine dünyada iken konuştuğu faydasız, boş konuşmalarından başka ne örterler?

Resûlullah (sav) dilin tehlikelerinden sakındırarak şöyle buyurmuştur:

"Allah'a ve ahiret gününe inanan ya hayır söylesin veya sussun." (Buhari, Müslim)

Resûlullah (sav), Müslümanların az konuşmalarını onu Müslümanların yararına olduğu anlaşılan yerlerde kullanmalarını öğütlemiştir. Konuşma ile susmadaki fayda eşit olduğu durumlarda bile susmak hoş karşılanmıştır. Çünkü bu sözü söylemek insanı haram veya mekruh olan bir şeyi işlemeye götürebilir.

Resûlullah (sav) şöyle buyurdu:

"Allah'ı, zikrin dışında konuşmalarınızı uzatmayın. Çünkü Allah'ı zikretmeden yapılan uzun konuşmalar kalbi katılaştırır. Allah'tan en uzak olanlar ise katı kalplilerdir." (Tirmizi)

Resûlullah (sav), dilin insanın hayatı ve gidişatı üzerindeki etkisine ve onun düzelmesi hâlinde bütün bedenin düzeleceğini, onun sapması hâlinde bütün bedenin sapacağına işaret ederek buyurmuştur ki:

"İnsan sabahladığında bedenin organları dile kızarak 'Allah'tan kork! Biz hepimiz seninleyiz. Eğer sen doğru olursan biz de doğru oluruz. Sen eğilirsen biz de eğiliriz.' derler." (Tirmizi)

Resûlullah'ın tavsiyesinin birinci bölümündeki "Doğru söz söyle" bölümü ile hakkı konuşma özendirilmiştir. İslam davetçisinden hakkı konuşmaya layık olan kim olabilir ki!

İyiliği emredip kötülükten alıkoymak İslam davetçisinin yerine getirmeye çalıştığı "Hakkı" konuşmanın bir çeşididir.

"Âdemoğlunun iyiliği emretme, kötülüğe engel olma ve Allah'ı zikrin dışındaki konuşmaları yararına değildir." (Tirmizi, İbni Mace)

Allah'ı zikre devam etmek, O'nu övmek, hoşnutluğunu ve bağışlanmasını istemek, hakkı konuşmaktır. Davetçiye yakışan kendini bu hususlara alıştırmasıdır.

Müslümanlara nasihatte bulunmak, hakkı ve sabrı tavsiye etmek, "hakkı" konuşmaktır.

"Asra yemin ederim ki, insan gerçekten ziyan içerisindedir. Bundan ancak iman edip iyi amel işleyenler, birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve sabrı tavsiye edenler müstesnadır." (Asr, 1-3)

Tağut ve fesatçıların yüzüne hakkı haykırmak, Allah'ın ve Resûlünün emrettiği "hakkı" konuşmaların kapsamına girer.

"Ve de ki: 'Hak, Rabb'inizdendir. Öyleyse dileyen inansın, dileyen inkâr etsin." (Kehf, 29)

Resûlullah (sav) de şöyle buyurdular:

"Acı da olsa hakkı konuşmakla emrolundum."

"Kınayıcıların kınamalarına aldırmadan Allah yolunda gerçeği konuşmakla emrolundum."

"Cihadın en büyüğü zalim sultana hakkı haykırmaktır."

Resûlullah (sav) tavsiyesinin ikinci bölümünde, "Batıl söz söyleme" buyurdu. Bu da dili haram, şüpheli ve yasak olan şeylerden koruma manasına gelir. İslam davetçileri, dillerini her türlü alçak işlerden, kötülüklerden korumaya herkesten daha fazla muhtaçtırlar.

Davetçiye uygun olan, düşmanı olsun olmasın başkalarını dini, bedeni, namusları, yaratılışları, hayatları ve işleri konusunda gıybet etmekten dillerini uzak tutmalarıdır. Davetçiler, Resûlullah'ın Veda Haccı'nda buyurduğu şu sözleri can kulağıyla dinlesinler:

"Her Müslüman'ın diğer Müslüman'a kanı, malı ve namusu haramdır." (Buhari, Müslim)

Yine İslam davetçilerinin, söz taşımaktan sakınmaları gerekir. Çünkü bu; fitneye, kötülüklere ve Allah'ın gazabına sebep olur. Resûlullah şöyle buyurdu:

"Söz taşıyanlar cennete giremez." (Buhari, Müslim)

İslam davetçileri, herkesten daha çok, kötü ve edepsiz konuşmalardan uzak durmalıdırlar. Resûlullah (sav) şöyle buyurdu:

"Mümin kötü söz söylemez, lanet etmez, çirkin söz kullanmaz."

Davetçi alay etme konusunda daha hassas olmalıdırlar.

"Ey müminler! Bir topluluk, diğer bir topluluğu alaya almasın. Belki de onlar, kendilerinden daha iyidirler. Kadınlar da kadınları alaya almasınlar. Belki de onlar, kendilerinden daha iyidirler. Kendi kendinizi ayıplamayın, birbirinizi kötü lakapla çağırmayın, imandan sonra fasıklık ne kötü bir isimdir! Kim de tövbe etmezse işte onlar zalimlerdir." (Hucurat, 11)

Davetçiler, sesi avurdunu burarak boğazdan çıkarmak, iğneli ve yapmacık konuşmak anlamına gelen "tekaur" yapmaktan dillerini uzak tutmaya diğer insanlardan daha layıktırlar.

Bu anlamda Resûlullah (sav) şöyle buyurdu:

"Allah, insanlardan inekler gibi avurtlarını şişirerek konuşan kimselerden hoşlanmaz." (Tirmizi)

"Kıyamet günü bana en sevimsiz geleniniz ve benden en fazla uzak olanınız, geveze olanlar, avurtlarını şişirerek konuşanlar ve bilgiçlik taslayanlardır."

Yalan söz söylemekten dillerini uzak tutmaya davetçiler iyice özen göstermelidirler. Resûlullah şöyle buyurmuştur:

"Size büyük günahlardan haber vereyim mi?" Sababe, "Evet, haber ver ya Resûlullah." deyince şöyle devam ettiler: "Allah'a ortak koşmak, anne-babaya asi olmak -yaslanmışken doğruldu- ve hele bir de yalan söz söylemek, yalan yere şahitlikte bulunmaktır." Bu sözü o kadar tekrarladı ki biz, "Keşke sussa" dedik."

Davetçiler, Müslümanların dinlerini korumaya, onlar hakkında kötü söz söylemekten kaçınmaya ve onları kâfir olmakla suçlamaktan uzak durmaya diğer insanlardan daha da muhtaçtırlar. Resûlullah şöyle buyurdu:

"Birisi Müslüman kardeşine "kâfir" dediğinde, bu söz ikisinden birisine gider. Eğer dediği gibiyse mesele yok. Fakat kâfir değilse o söz söyleyene döner."

İslam davetçileri, herkesten daha dikkatlice gösterişten, çekişmekten ve düşmanlıktan uzak durmalıdır. Resûlullah şöyle buyurdu:

"Kim hak ettiği hâlde gösterişten uzak dururs a, onun için cennetin ortasında bir köşk yapılır."

Davetçi, yalana düşme korkusundan ötürü doğru söz söylemeye herkesten fazla özen göstermelidir. Resûlullah (sav) şöyle buyurdu:

"Kişinin her duyduğunu söylemesi yalan olarak ona yeter." (Müslim)

Allah'ı zikreden davetçilerin, Allah'ın hoşuna gitmeyen sözlerle dilini harekete geçirmesi hiç de uygun değildir!

Allah'ın ilim, temizlik ve güzel söz için insana verdiği bu ağzı pislikten, fenalıklardan ve kötü söz konuşmaktan uzak tutmak gerekir.

"Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve doğru söz söyleyin. (Böyle davranırsanız) Allah işlerinizi düzeltir ve günahlarınızı bağışlar. Kim Allah'a ve Resûlüne itaat ederse büyük bir kurtuluşa ermiş olur." (Ahzab, 70-71)

DAVETÇİLERİN HAYATINDA CAN SİMİTLERİ

Davetçinin hayatı, nefis ve diğer insanların saldırılarına karşı sürdürülen zorlu bir mücadele şeklinde devam eder. O bir taraftan Müslüman olduklarını söyleyenlerle uğraşırken diğer yandan İslam düşmanları ile mücadele eder.

İslam'a davet; Allah'ın sözü yüce olsun, küfrün sözü paçavra olsun diye cihat etmektir, mücadele demektir.

"Yahut (o kâfirlerin duygu, düşünce ve davranışları) engin bir denizde yoğun karanlıklar gibidir; (öyle bir deniz) ki, onu dalga üstüne dalga kaplıyor; üstünde de bulut... Birbiri üstünde karanlıklar... İnsan elini çıkartıp uzatsa, nerdeyse onu dahi göremez. Bir kimseye Allah nur vermemişse, artık o kimsenin aydınlıktan nasibi yoktur." (Nur, 40)

Bu gerçeği bilen Allah'ın Resûlü (sav), Bedir Savaşı'nda şöyle dua ediyordu: **"Allah'ım! Bize vaat ettiğin yardımı gönder. Eğer bu topluluğu helak edersen yeryüzünde sana ibadet edecek kimse kalmayacaktır."**

Bu tehlikeler içerisinde iken Allah davetçilere, bun-

lardan kurtulup kenara sağ salim çıkabilmelerine yardımcı olacak can simitlerini nasip etmiştir.

"(Onlar mı hayırlı) yoksa darda kalan ve kendine yalvardığı zaman karşılık veren ve (başındaki) sıkıntıyı gideren sizi yeryüzünün hâkimleri kılan mı? Allah'tan başka bir Tanrı mı var? Ne kadar da kıt düşünüyorsunuz.

(Onlar mı hayırlı) yoksa karanın ve denizin karanlıkları içerisinde size yolu bulduran, rahmetinin (yağmuru) önünde rüzgârları müjdeci olarak gönderen mi? Allah'tan başka tanrı mı var? Allah onların koştukları ortaklardan çok yücedir, münezzehtir." (Neml, 62-63)

"Allah inananların dostudur, onların karanlıktan aydınlığa çıkarır. İnkâr edenlere gelince, onların dostları da tağuttur, onları aydınlıktan alıp karanlığa götürür. İşte bunlar cehennemliklerdir. Onlar orada devamlı kalırlar." (Bakara, 257)

İşte şimdi Allah'ın muttaki kulları için hazırladığı, samimi davetçilere nasip ettiği cankurtaran simitlerden bazılarını açıklayalım.

1. Allah'ı Bilmek

Allah'ı bilmek, insanı sapıklıktan ve çöküşten kurtaran can simididir. Allah'ı bilen, sonuçta kendisini dünya ve ahirete hayran götürecek, şer yuvalarında çırpınmalara dur diyecek yolları da bilmiş olur.

Allah'ı bilmek (marifetullah) bu yola girenlerin ilk durağı, doğruyu bulmak isteyenlerin başlangıç noktası,

her türlü kötülüğün kalkanı ve sapmalara karşı koruyucudur. Allah'ın, peygamberinin ifadesiyle bize ulaştırdığı sözün özü buna işaret eder:

"Ey Âdemoğlu! Beni arasan bulursun. Beni bulan her şeyi bulmuş olur. Beni kaybeden de her şeyi kaybetmiştir. Ben sana her şeyden daha sevimliyimdir."

Allah'ı bilmek, yarattığı şeyleri inceleyip anlama, onlardaki sanat, yapabilme gücü, karşılıksız her şeyi insanların emrine vermedeki hikmeti anlama, geçmişte olan ve gelecekte olabilecek şeyleri düşünmekle gerçekleşir, artar ve derinleşir.

"Ey insanlar! (Size) bir misal verildi; şimdi onu dinleyin: Allah'ı bırakıp da yalvardıklarınız (taptıklarınız) bunun için bir araya gelseler bile bir sineği dahi yaratamazlar. Sinek onlardan bir şey kapsa, bunu ondan geri de olamazlar. İsteyen de âciz, kendisinden istenen de!

Onlar, (bu aciz putları Allah'a ortak koşmak suretiyle) Allah'ın kadrini hakkıyla bilemediler. Hiç şüphesiz Allah, çok kuvvetlidir, çok üstündür." (Hac, 73-74)

"Onlar Allah'ı hakkıyla tanıyıp bilemediler. Kıyamet günü bütün yeryüzü O'nun tasarrufundadır. Gökler, O'nun kudret eliyle düşürülmüş olacaktır. O, müşriklerin ortak koşmalarından yüce ve münezzehtir." (Âli İmran, 79)

2. Allah'a İbadet Etmek

İbadet, sapıklık denizinde boğulmalara karşı kullanılan can simidir. İbadet, istenildiği gibi sürekli yapmak, Allah ile kendi arasındaki bağı güzel ve sürekli hâ-

le getirmektir. Allah ile irtibatını kesmeyenin yardımcısı Allah'tır.

Allah'a gönülden bağlı olan, radar kulesiyle haberleşmeli uçan uçağa benzer ki, bağlantı kesildiğinde yolunu kaybeder ve rotasını şaşırır, kaza yapar.

Bu sebepten dolayı Allah kullarına lütuf ve kereminin bir sonucu olarak günde beş vakit namazı farz kılmış, böylece her zaman onlarla ilgilendiğini göstermiştir. Sadece farz namazla kılmalarını emretmekle kalmamış, nafile namazları da teşvik etmiştir. Yine oruç, zekât, hac, bu sebepten farz kılınmıştır. Allah Teâlâ, Peygamberinin lisanı ile şöyle buyurmuştur:

"Kim benim dostlarımdan birine düşmanlık ederse, bana harp ilan etmiş olur. Kulum bana yaklaşmak için kullandığı vasıtaların en sevimlisi onlara farz kıldığım ibadetlerdir. Kulum nafilelerle de bana yaklaşır. Böylece onu sever sevince de onun işiten kulağı, gören gözü, iş yapan eli, yürüyen ayağı olurum. Bir şey istedi mi veririm. Bana sığındı mı onu korurum. Bir şey yapmakta zorlanınca onu ben yaparım. Müminin nefsi konusundaki endişem ölümü istememesidir. Onun günah işlemesinden hoşlanmam."

3. Allah'ı Zikretmek

Allah'ı zikretmek; şüphe, vesvese, perişanlık, sıkıntı ve diğer kalbi hastalıklar denizinden kurtaracak can simididir.

Allah'ı anmak huzur, sükûn, güven ve kalp rahatlığının göstergesidir.

"Öyle ise siz beni (ibadetle) anın ki, ben de sizi anayım. Bana şükredin, sakın bana nankörlük etmeyin." (Bakara, 152)

"Kim beni anmaktan yüz çevirirse şüphesiz onun sıkıntılı bir hayatı olacaktır." (Taha, 124)

"Bunlar, iman edenler ve gönülleri Allah'ın zikriyle sükûnete erenlerdir. Bilesiniz ki, kalpler ancak Allah'ı anmakla huzur bulur." (Rad, 28)

"Allah kimin gönlünü İslam'a açmışsa o, Rabb'inden bir nur üzere değil midir? Allah'ı anmak hususunda kalpleri katılaşmış olanlara yazıklar olsun! İşte bunlar apaçık bir sapıklık içindedirler." (Zümer, 22)

Allah'ı zikretmek, insana heybet, cüret ve atılganlık özelliklerini kazandırır. Çünkü o her an Allah'la beraber olduğunu aklından çıkarmaz. Bu düşünce nefse güç, kuvvet verir. Böylece karşılaştığı tehlike ve komplolara gözünü kırpmadan karşı koyar.

Herkesin bir şeytanı vardır. Bu şeytan insana korku, ürküntü pompalar, fısıltı ve vesvese duygularını harekete geçirir.

"Bir kısım insanlar, müminlere: 'Düşmanlarınız olan insanlar, size karşı asker topladılar; aman sakının onlardan!' dediklerinde bu, onların imanlarını bir kat daha arttırır ve 'Allah bize yeter. O, ne güzel vekildir!' derler. Bunun üzerine kendilerine hiçbir fenalık dokunmadan, Allah'ın nimet ve keremiyle geri geldiler. Böylece Allah'ın rızasına uymuş oldular. Allah büyük kerem sahibidir." (Âli İmran, 173-174)

4. Allah'tan Korkmak

Allah'tan korkmak; insanı korkaklık, çekingenlik, isyan ve günah denizinden kurtaran can simididir.

Allah'ın elçisi ve vahiy ile desteklenen Muhammed bin Abdullah (sav) şöyle buyuruyordu:

"Allah'tan en çok korkanınız benim." (Buhari)

"Yemin olsun ki Allah'tan en çok korkanınız ve O'na karşı gelmekten en fazla çekineniz benim." (Buhari)

Allah'tan korkan, hoşnut olmamasından sakınan ve azabından çekinen kimse, O'nun haram kıldığı şeylerden uzak durur.

Allah'tan korkan kimsenin kalbine Allah atılganlık, şecaat ve şerefi yerleştirir. Böylece düşmanla karşılaşınca ondan korkmaz, tağutlarla karşılaşınca cesaretini yitirmez ve hakkı haykırmaktan asla çekinmez. Resûlullah (sav) de şöyle buyurmuştur:

"Kim Allah'tan korkarsa, her şey ondan korkar. Kim Allah'tan başkasından korkarsa, Allah da onun kalbine başkalarının korkusunu yerleştirir." (İbni Hibban, Beyhaki)

Allah'tan korkan insanların en temiz kalplisi, nefsi en çok pak olanı, gözü en fazla yaşlı en ziyade açık olanıdır. Bu gerçeği gören Allah Resûlü şöyle dua etti:

"Allah'ım! Gözyaşları kana dönüşmeden önce bana damlaları kalbe şifa olan iki göz nasip et!" (Taberani)

Allah'tan korkan, O'nun kontrolünde olduğunu düşünür, aşırılığa kaçmaz ve O'nun başa getireceği şeylerden uzak olduğunu garanti edemez.

"Fakat ziyana uğrayan topluluktan başkası Allah'ın (böyle) mühlet vermesinden emin olamaz." (Araf, 99)

Allah korkusu hususunda söylenen sözlerden bazıları:

Ebubekir Sıddık (ra) bir kuşa, "Keşke insan olarak yaratılmasaydım da senin gibi bir kuş olsaydım." der.

Ebu Zerr el-Gıfari de, "Kesilen bir ağaç olmayı ne kadar da isterdim." der.

Hz. Osman (ra) da şöyle dedi: "Öldükten sonra dirilmemeyi ne kadar arzu ederdim."

Hz. Aişe (ra) ise şöyle demişti: "Unutulup giden birisi olmayı çok isterdim."

Anlatıldığına göre Hz. Ömer, Kur'an'dan bir ayeti dinledikten sonra bayıldı. Baygınlığı geçince yerden bir çöp parçası aldı ve şöyle dedi: "Keşke hatıra gelmeyen bir şey olsaydım. Keşke unutulup giden bir şey olsaydım. Keşke annem beni doğurmasaydı."

İbni Abbas'a, "Allah'tan korkanlar kimlerdir?" diye sorulduğunda o şöyle cevap verdi: "Kalpleri Allah'tan korktuğu için sevinç duyan, gözleri ağlayanlardır." Soruyu soranlar, "Ölüm peşimizde, kabir önümüzde, cehennem yolumuzun üzerinde ve Allah'ın huzuruna toplanma kesin iken biz nasıl sevinebiliriz ki?" dediler.

Resûlullah (sav) ise şöyle buyuruyor: "Eğer benim bildiğimi bilseydiniz, az güler çok ağlardınız."

5. Murakabede Bulunmak

Murakabe (kendini Allah'ın kontrolünde hissetmek), kişiyi şüphe, sapıklık ve şehvet denizinde boğulmaktan kurtaran can simididir. Murakabede bulunan şeytanın kalbine yapacağı saldırı yerlerinin önüne set çekmiş demektir. Murakabede bulunmayan şeytanın tuzaklarına düşer. Kalbe yapılabilecek hücum yerleri güçsüz bırakılmış demektir. Direnme gücü temin edilmemiş demektir.

"Kim Rahman'ı zikretmekten gafil olursa, yanından ayrılmayan bir şeytanı ona musallat ederiz. Şüphesiz bu şeytanlar onları doğru yoldan alıkoyarlar da onlar, kendilerinin doğru yolda olduklarını sanırlar." (Zuhruf, 36-37)

Murakabe ile ilgili daha önce bilgi verdiğimizden konuyu burada daha fazla uzatmak istemiyoruz.

6. Allah'ı Sevmek

Allah sevgisi, kişiyi dünya sevgisi, onun aldatmaları ve ona aşırı arzu duymaktan kaynaklanan hastalık denizinde boğulmaktan koruyan can kurtarma simididir. Hz. İsa (as) şöyle buyurmuştur:

"Dünyayı Rab edinenleri dünya kendisine köle yapar."

Kalbi Allah'a bağlı olanları hiçbir şey saptıramaz. Sevdi mi, kardeş, hanım, evlat veya bir başkası olsun, hepsini sadece Allah için sever.

"De ki: 'Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, hısım akrabanız, kazandığınız mallar, kesada uğramasından korktuğunuz ticaret, hoşlandığınız meskenler size Allah'tan, Resûlünden ve Allah yolunda cihat etmekten daha sevgili ise, artık Allah'ın emri gelinceye kadar bekleyin. Allah fasıklar topluluğunu hidayete erdirmez." (Tevbe, 24)

Resûlullah (sav) ise şöyle buyurmuştur:

"Kul, Allah'ı ve Resûlünü, onların dışındakilerden daha çok sevmedikçe iman etmişlerin derecesine ulaşmış sayılmaz. Allah'ım! Senden Senin sevgini, sevdiklerinin ve Sana yaklaştıran amelin sevgisini istiyorum."

7. Allah İçin İhlaslı Olmak

İhlaslı olmak, kişiyi infak, şirk ve gösteriş bataklığından kurtaran can simididir.

Davetçi işinde gücünde, yazdıklarında konuştuklarında, cihat ve mücadelesinde amelleri boşa gitmesin diye ihlaslı olmak zorundadır.

"Onların yaptıkları her bir (iyi) işi ele alırız, onu saçılmış zerreler hâlinde getirir (değersiz kılarız)." (Furkan, 23)

Davetçilerin niyetlerinin mutlaka sağlıklı, hedefinin düzgün ve kalbinin temiz olması gerekir. Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Ameller niyetlere göredir. Kişi için ancak niyet ettiği şey vardır. Kimin hicreti Allah'a ve Resûlüne ise

yapmış olduğu hicret Allah ve Resûlü için olmuştur. Kimin de hicreti dünyalık bir menfaati elde etmek veya bir kadına ulaşmak ise hicreti niyet ettiği şey için gerçekleşmiş olur." (Müttefakun aleyh)

İhlas, müminlerin hayatında emniyet supabı görevini yapar. Onunla yaptıkları işler temizlenir ve mükâfatı kat kat çoğaltılır.

Yapılan işler, söylenen sözler, ibadet, eğitim-öğretim, iyiliği emretme ve kötülükten alıkoyma, Allah yolunda harcama, iyilikler, cihat, gayret, fedakârlıklar... Kısaca bunların hepsi ihlas sayesinde kıyamet gününde kişinin terazisinin sevap kesesine konulacaktır. Ebu Derda'nın rivayetine göre Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Amelde takva ve ihlas, o ameli yapmaktan daha da zordur. Kişi gizlice salih bir amel işleyince onun karşılığı yetmiş katına çıkarılır. Şeytan, o salih ameli insanlara anlatması, açığa çıkarması için onun peşine takılır. Açığa çıkarınca da yaptığı işten elde ettiği karşılığın fazlalığı yok olup gider. Şeytan, o işi tekrar insanlara anlatması için yeniden arkasına düşer. O zaman da insan yaptığı işlerin söylenmesini, kendisine övgüde bulunulmasını ister hâle gelir. Böylece bu salih iş, açıktan yapılmış özelliğini de kaybeder ve gösterişe dönüşür. Kişi Allah'tan korkarsa dinini muhafaza etmiş olur. Riya ise şirktir." (Beyhaki)

İslam davetçilerinden istenen kendilerini aşmaları, nefsin arzularından uzak durmaları, dış görünüşlerini temizlemeden önce, iç âlemlerini günah kirlerinden korumalarıdır. Öyle büyük işler vardır ki, küçük ve basit

bir ihmalden dolayı karşılığı yok olur gider. Öyle çalışmalar vardır ki, sağlıksız düşünceler onları boşa çıkarır. Bu konuda Resûlullah (sav):

"**Sizin için en çok korktuğum şey, küçük şirktir.**" Sahabe, "Küçük şirk de ne demektir, ya Resûlullah?" diye sordu. Buyurdular ki: "**Riyadır. Allah insanları hesaba çekerken şöyle diyecektir: 'Gidin bakın bakalım, dünyada iken görmelerini istediğiniz o insanların size verebilecekleri mükâfatları var mı?**" (Ahmed bin Hanbel)

İbni Abbas'ın rivayetine göre, bir adam Resûlullah'a şöyle dedi: "Ya Resûlullah! Ben, Allah rızası için bir şeyler yapıyorum. Ancak istiyorum ki bunları başkaları da görsün." Şu ayet ininceye kadar Resûlullah ona cevap vermedi: ***"Her kim Rabb'ine kavuşmayı umuyorsa, iyi iş yapsın ve Rabb'ine ibadette hiçbir şeyi ortak koşmasın."*** (Kehf, 10)

8. Allah'tan Gelene Rıza Göstermek

Rıza, kişiyi tamahkârlık, haset, darlık korkusu ve açgözlülük denizinde boğulmaktan kurtaran can simidi-dir.

Rıza, müminin en önemli ve diğer insanlardan ayırıcı özelliği olup, iman bununla olgunluğa erişir. Resûlullah (sav), Ensar'dan bazı sahabenin yanına gelerek şöyle buyurdular:

"**Siz mümin misiniz?**" Sahabe bir an duraklamıştı ki Hz. Ömer, "Evet, ya Resûlullah, elbette müminiz." dedi. "İmanınızın göstergesi nedir?" diye sorunca sahabe

şöyle cevap verdiler: "Allah'ın bizden razı olmasına şükrederiz. Ondan gelen musibetlere sabrederiz. Kaderine rıza gösteririz." Resûlullah sözünü şöyle bitirdi. **"Kâbe'nin Rabb'ine yemin olsun ki siz müminsiniz."**

İslam davetçileri, Allah'ın hayır ve şerden insanlar için takdir ettiğine razı olma hususunda diğer insanlardan daha hassastırlar.

Bir musibetle karşılaştıklarında ona razı olurlar. Allah tarafından onlara gönderilen belaların yine mükâfatını Allah'tan beklerler. Bu konuda Resûlullah'ın şu hadisini hatırlarından çıkarmamalıdırlar:

"Mükâfatın büyüklüğü, sıkıntının büyüklüğü ile eş değerdedir. Allah bir topluluğu sevince onlara musibet gönderir. Razı olurlarsa Allah da onlardan razı olur, kızarlarsa Allah da onlara kızar."

Onlar rızık olarak Allah'ın verdiklerine, insanlar için yaptığı bölüşüme rıza gösterirler. Rızık, Allah'ın kontrolündedir, dilediğine verir.

"Sakın, kendilerini denemek için onlardan bir kesimini faydalandırdığımız dünya hayatının çekiciliğine gözlerini dikme! Rabb'inin nimetleri hem daha hayırlı, hem de daha süreklidir." (Taha, 131)

9. Resûlullah'ı Sevmek

Resûlullah'ı sevmek, insanı heva, aldanma ve şeytan yollarına düşmekten kurtaran can simididir.

"Şüphesiz bu benim dosdoğru yolumdur. Bana uyun (başka), yollara uymayın. Zira o yollar, sizi Allah'ın yo-

lundan ayırır. İşte sakınmanız için Allah sizlere bunları emretti." (Enam, 153)

"(Resûlüm!) De ki: 'İşte bu, benim yolumdur. Ben Allah'a çağırıyorum. Ben ve bana uyanlar aydınlık bir yol üzerindeyiz. Allah'ı (ortaklardan) tenzih ederim! Ve ben ortak koşanlardan değilim." (Yusuf, 108)

"(Resûlüm!) De ki: 'Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyunuz ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah son derece bağışlayıcı ve esirgeyicidir." (Âli İmran, 31)

"Peygamber size ne verdiyse onu alın, size neyi yasakladıysa ondan sakının." (Haşr, 7)

Resûlullah'ı sevmek, onun sünnetini araştırıp şeriatına sıkıca sarılmayı, varlıkta, yoklukta, özel ve genel hayatında ona tabi olmayı gerektirir.

"Andolsun ki, Resûlullah, sizin için, Allah'a ve ahiret gününe kavuşmaya umanlar ve Allah'ı çok zikredenler için güzel bir örnektir." (Ahzab, 21)

İslam davetçileri, Resûlullah'ı ailesinden, çocuklarından ve herkesten daha çok sevmelidir. Bilsinler ki, öncekilerin insanlar içerisinde seçilip çıkarılan hayırlı ümmet olmaları peygamberlerini her şeyden daha fazla sevmelerinden kaynaklanmıştır.

İşte bu sevgidendir ki, Sa'd bin Rebi, Uhud Savaşı'nda son nefesini verirken Zeyd bin Sabit'e şöyle diyordu:

"Resûlullah'a selamımı söyle. Ben şimdi cennetin kokularını almaya başladım. Kavmim Ensar'a da söyle ki, sizin gözleriniz kapanmadan Resûlullah'a bir şeyler

olursa Allah katında ileri süreceğiniz hiçbir mazeretiniz olamaz."

İşte size Uhud Savaşı'nda babası, kardeşi ve kocası öldürülen kadın... Bu haberler kendisine ulaştığında şöyle diyordu:

"Resûlullah'ın durumu nedir?" "İyidir. Hamd olsun, istediğin gibi, hayatta." dediklerinde o, "Onu bana gösterin, bir göreyim onu!" diyordu. Görünce de, "Seni sağ olarak gördükten sonra bütün musibetler vız gelir bana!" dedi.

İşte Musab bin Umeyr... "Sen Muhammed'in dinini terk etmedikçe hiçbir yemek yemeyeceğim." diyen annesinin boynuna sarılıp şöyle diyordu: "Yemin olsun ki, anneciğim senin yüz tane canın olsa, o canlar senden tek tek çıksa bile, Muhammed (sav)'in dinini hiçbir zaman terk etmem."

İşte Sevad bin Güzeyye... Bedir Savaşı'na Resûlullah ile birlikte katılırken o bir taraftan da ağlıyordu. Resûlullah (sav) bunun sebebini sorduğunda şöyle cevap verdi: "Ya Resûlullah, görüyorsun ki, vaktin sonuna geldim. İsterdim ki, senin son zamanlarına yetişseydim de vücudumu vücuduna dokundurabilseydim."

İşte size Resûlullah'ın hanımı Ümmü Habibe... Babası Ebu Süfyan selam verip içeri girdiğinde oradaki mindere oturmak istedi. Kızı buna engel olmaya çalışınca şaşırdı ve bunun sebebini sordu. Ümmü Habibe şöyle dedi: "O, Resûlullah'ın minderi. Sen ise müşriksin, dolayısıyla pişsin. Resûlullah'ın minderine oturmana gönlüm razı olmaz."

Sahabeyi, genel olarak bütün salih kimseleri sev-

mek ve yollarını takip etmek, Resûlullah'ı sevmek demektir. Hz. Ömer'den merfu olarak bir rivayette Resûlullah şöyle buyurdu:

"Ashabımın benden sonraki ihtilaflarının ne olacağını bana sildirmesini Rabb'imden istediğimde bana şöyle vahyetti: 'Ya Muhammed! Ashabın benim nazarımda gökteki yıldızlara benzer. Hepsinin ışığı olmasına rağmen bazısının ışığı daha kuvvetli olacaktır. Sonra gelenler, onların görüşlerinden hangisine uyarsa, benim nazarımda doğruyu bulmuştur.' Ashabım yıldızlar gibidir. Hangisine uyarsanız uyun, sizi doğruya götürürler."

Allah'ın ve selamı, Efendimiz Hz. Muhammed'in âlî ve ashabının üzerine olsun. Âmin.

GİRİŞ 7
Davetçilerin karşılaşabileceği güçlükler 7
Davetçilerin inanç bakımından özellikleri 8
Davetçilerin azıkları 8
Can simitleri 9
DAVETÇİNİN
HAYATINDA KARŞILAŞACAĞI GÜÇLÜKLER 11
1. Haset Eden Mü'min 12
a) Haset Etmenin Sebepleri 17
aa) Düşmanlık ve Kin 18
ab) Kıskançlık 18
ac) Kibir 18
ad) Kendini Beğenmek 18
ae) Maksada Erişmeme Korkusu 19
af) Baş Olma Sevdası ve Şöhret 19
ag) Kalp Hastalığı 19
b) Hasetçilerden Olmamak İçin Ne Yapalım? ...20
2. Kin Besleyen Münafık 24
a. İfk Olayı 26
b. Münafıkların Resûlullah'a
Kurdukları Tuzaklardan Örnekler 33
3. Savaş İlan Eden Kafir 37
a. Peygamberler ve Onlara Kâfirlerin Komploları 38
b. Hz. Peygamber (sav) ve Ona Kâfirlerin
Düzenlediği Komplolar 40
c. Sahabe ve Kâfirlerin Komploları 42
d. Davetçilere Tarih Boyunca Yapılan Eziyetler . .45
e. Çağımızda İslam Davetçilerinin
Çektikleri Sıkıntılar 49

4. Saptırmaya Çalışan Şeytan 53
a. Şeytanın Saldırı Yolları 56
aa. Öfke (Gazap) 56
ab. Nefsî Arzular (Şehvet) 57
ac. Acelecilik 58
ad. Kıskançlık 58
ae. Cimrilik 59
af. Kibir 59
ag. Müslümanlar Hakkında Kötü Düşünmek .60
b. Şeytanın Saldırı Yolları Nasıl Kapatılır? 60
5. Kendisiyle Sürekli Çekişen Nefis 64
a. Kalbin Bedendeki Önemi 68
b. Kalbin Canlılık İşaretleri 68
c. Davetçi ve Kalbine Verdiği Önem 70
ca. Zikrullah 71
cb. Murakabe 73
DİKKAT ETMEMİZ GEREKEN İMANİ ÖZELLİKLER83
1. Tövbe Edenler 85
2. İbadet Edenler 87
3. Hamd Edenler 88
4. Seyahat Edenler 92
5. Rükû ve Secde Edenler 94
6. İyiliği Emreden ve Kötülükten Alıkoyanlar .95
7. Allah'ın Yasalarına Özen Gösterenler 99
DAVETÇİLERİN AZIKLARI 101
1. Kıyamet Günü İçin Sıcak Günlerde Oruç Tut ...103
2. Kabrin Dehşeti İçin Karanlık Gecelerde
İki Rekât Namaz Kıl 106
3. Büyük Belaları Defetmek İçin Bir Hac Eda Et ...109
a. Rahman'ın Ziyaretinde 111
b. İhram ve Telbiye 112
c. Tavaf 113
d. İstilam 113
e. Kâbe'nin Örtüsüne Yapışmak 113

f. Sa'y 114
g. Arafat'ta Vakfe 114
h. Şeytan Taşmalar 115
i. Kurban Kesmek 115
4. Gizli Gizli Sadaka Ver 116
5. Hakkı Konuş, Batıl Söz Söyleme 119
DAVETÇİLERİN HAYATINDA CAN SİMİTLERİ ... 125
1. Allah'ı Bilmek 126
2. Allah'a İbadet Etmek 127
3. Allah'ı Zikretmek 128
4. Allah'tan Korkmak 130
5. Murakabede Bulunmak 132
6. Allah'ı Sevmek 132
7. Allah İçin İhlaslı Olmak 133
8. Allah'tan Gelene Rıza Göstermek 135
9. Resûlullah'ı Sevmek 136

FETHİ YEKEN DİZİSİ

1- Müslüman Olmam Neyi Gerektirir
2- Teori ve Pratikte İslam
3- İslâm Gençliği
4- İslam'ın Evrenselliği
5- İslam Âlemi
6- Davetçiye Notlar
7- İslam'a Nasıl Davet Edelim
8- Davet Yolunda Hazırlık
9- Davet ve Davetçinin Problemleri
10- Davet Yolunda Dökülenler
11- Çağdaş Davet Önderleri
12- İslami Harekette Fikrî Hastalıklar
13- İslam Işığında Hareket ve İdeolojiler
14- Koruyucu İslâmi Eğitim